INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BUZĂU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

12977/24.10.2025

Avizat,
Inspector Școlar General,
Daniela PALCĂU

SECURIZAT GDPR

PLANUL LOCAL DE ACŢIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂŢĂMÂNTULUI PROFESIONAL ŞI TEHNIC (PLAI) JUDEŢUL BUZĂU 2019 – 2025

(actualizat 2026 – capitolele 5 - 9)

Actualizat,
Inspector școlar pentru Învățământul profesional și tehnic,
Elena IORDACHE

SECURIZAT GDPR

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE **6**

1.REZUMAT **12**

2. DEMOGRAFIE **17**

2.1. Situaţia prezentă 17

2.1.1. Populaţia totală. Dinamica generală 17

2.1.2. Distribuţia pe medii rezidenţiale (urban/rural) 18

2.1.3. Distribuţia pe sexe 19

2.1.4. Structura pe grupe de vârstă 21

2.1.5. Structura pe grupe de vârstă şi medii rezidenţiale 23

2.1.5. Structura etnică 24

2.1.6. Mişcarea migratorie 24

2.2. Proiecţii demografice 26

2.3.Principalele concluzii din analiza demografică. Implicaţii pentru ÎPT 27

3. PROFILUL ECONOMIC JUDEŢEAN **29**

3.1. Principalii indicatori economici 29

3.1.1. Produsul intern brut (PIB) şi valoarea adăugată brută (VAB) 29

3.1.2. Productivitatea muncii 31

3.1.3. Firmele din judeţ. Dinamica, repartiţia sectorială şi pe clase de mărime. 32

3.1.4. Investiţiile brute ale unităţilor locale active din industrie, construcţii, comerţ şi alte servicii 34

3.2. Informaţii parţiale 36

3.2.1. Procesul de integrare europeană şi cerinţele de competitivitate 36

3.2.2. Cercetarea - dezvoltarea 37

3.2.3. Industria 38

3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicaţii şi de mediu 38

3.2.5. Agricultura și silvicultura 38

3.2.6. Turismul 39

3.2.7. Zona montană şi dezvoltarea durabilă–aspecte specifice ruralului montan 40

3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicaţii pentru ÎPT 42

4. PIAŢA MUNCII **44**

4.1. Indicatori statistici ai pieţei muncii 44

4.1.1. Participarea la forţa de muncă 45

4.1.2. Structura populaţiei ocupate pe niveluri de instruire, la nivel regional 46

4.1.3. Structura populaţiei ocupate civilă pe principalele activităţi ale economiei naţionale 47

4.1.4. Numărul mediu al salariaţilor şi al muncitorilor pe activităţi ale economiei naţionale 48

4.2.Informaţii parţiale 56

4.2.1. Analiza comparativă pe ocupaţii a şomajului şi locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM 56

4.2.1.1. Principalele constatări din analiza evoluţiei la nivelul ocupaţiilor relevante pentru învăţământul profesional şi liceal tehnologic 57

4.2.1.2. Principalele constatări din analiza evoluţiei la nivelul ocupaţiilor relevante pentru şcoala postliceală 58

4.2.1.3. Principalele constatări din analiza evoluţiei la nivelul ocupaţiilor relevante pentru învăţământul superior 59

4.2.2. Evoluţiile recente ale şomajului şi a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM (aspecte critice în contextul crizei economice şi financiare) 60

4.2.3. Proiecţia ocupării şi a deficitului de calificări pe termen scurt (anchete) 61

4.2.3.1. Anchete în întreprinderi 61

4.2.3.2. Anchete în rândul angajatorilor şi salariaţilor 66

4.2.4. Proiecţia cererii şi ofertei de locuri de muncă pe termen lung 68

4.3. Concluzii din analiza pieţei muncii. Implicaţii pentru Î.P.T. 69

4.3.1. Principalele constatări desprinse din informaţiile din AMIGO la nivel regional 69

4.3.2.Concluzii din analiza principalilor indicatori din Balanţa Forţei de Muncă (BFM) 69

4.3.3. Concluzii din analiza structurii populaţiei ocupate civile: 69

4.3.4. Concluzii din analiza comparativă pe ocupaţii a şomajului şi locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM 70

4.3.5. Proiecţia ocupării şi a deficitului de calificări pe termen scurt (concluzii din anchete) 70

4.3.6. Concluzii din previziunile privind cererea şi oferta pe termen lung la nivel regional 70
4.4. Implicaţiile pentru ÎPT 70
5. ÎNVĂŢĂMÂNTUL PROFESIONAL ŞI TEHNIC DIN JUDEŢ 69
5.1. Indicatori de context 69
5.1.1. Contextul european 69
5.1.2. Contextul naţional 70
5.2. Indicatori de context specifici 71
5.2.1. Contextul demografic şi populaţia şcolară 71
5.2.2. Contextul economic şi al pieţei muncii 71
5.3. Indicatori de intrare, de proces, de ieșire și de impact 72
5.4. Servicii de orientare şi consiliere 74
5.5. Analiza ofertei curente (pentru anul şcolar in derulare) 74
5.6. Indicatori de impact 78
5.7. Concluzii privind învățământul profesional și tehnic buzoian 79
6. EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI 81
7. ANALIZA SWOT A CORELARII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALA CU CEREREA 83
8. REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI 84
9. ACŢIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI 85

CUVÂNT ÎNAINTE

Judeţul Buzău este situat în partea de sud est a României, în zona Subcarpatilor de Curbură şi se întinde pe o suprafaţă de 6103 km2, reprezentând 2,6 % din suprafaţa ţării. Este situat de-a lungul coridorului de transport european care traversează ţara de la nord la sud.

Populaţia judeţului la 1 iulie 2005 era de 494052 locuitori, reprezentând 2,29 % din populaţia ţării. În perioada 1990 şi până în prezent, populaţia judeţului a înregistrat o scădere continuă, tendinţa păstrându-se în continuare.

În această zonă reculul industrial a produs dezechilibre sociale masive, calificări insuficiente şi nediversificate ale forţei de muncă. Declinul industrial din ultimul deceniu a condus, în unele oraşe la o reducere cu peste 50 % a populaţiei ocupate în industrie. Se constată o migrare a populaţiei tinere din cauza lipsei locurilor de muncă atât spre zonele care au cunoscut creşteri economice cât, mai ales, în străinătate. Economia este direcţionată spre ramurile textilă – confecţii, metalurgie, construcţii de maşini, sticlă, industrie alimentară. O serie de întreprinderi din industria alimentară, textilă şi de prelucrare a lemnului deţin importante capacităţi tehnologice şi ar putea fi relansate economic prin infuzie de capital şi un management performant. Există condiţii favorabile pentru apariţia unei industrii de oţeluri speciale şi pulberi, industrie de colectare a fructelor de pădure, de colectare şi prelucrare a plantelor medicinale şi fructelor de pădure, solicitate la export. Potenţialul turistic al zonei este important datorită numeroaselor monumente istorice, culturale şi religioase, zonei vulcanilor noroioşi şi a podgoriilor renumite din zonă.

Planificarea strategică[1] a ofertei de formare profesională prin învăţământ profesional şi tehnic (IPT) are caracter naţional şi este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Obiectivul major al planificării strategice a IPT constă în creşterea contribuţiei învăţământului profesional şi tehnic la tranziţia rapidă şi eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare şi cunoaştere, participativă şi inclusivă.

Învăţământul profesional şi tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educaţiei: economic şi social. Prin urmare IPT nu poate răspunde, în sens restrâns, cerinţelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru o carieră de succes care presupune integrare socio - profesională. În aceste condiţii învăţământul profesional şi tehnic trebuie văzut ca o etapă în procesul învăţării pe parcursul întregii vieţi, care este imediat urmată de învăţarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerinţele acestuia.

Iată de ce prognoza ofertei IPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forţei de muncă şi tranziţia de la şcoală la viaţa activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă.

Modelul propus şi implementat începând cu anul 2003 urmăreşte asigurarea unei oferte de formare profesională prin IPT **relevantă** în raport cu nevoile previzionate ale pieţei muncii

Relevanţa ofertei de formare profesională se referă atât la aspectul cantitativ (deficitul de competenţe şi calificări de pe piaţa muncii) cât şi la aspectul calitativ (teritorialitatea ofertei şi calitatea rezultatelor învăţării)

[1]Termenul „planificare strategică” este utilizat cu semnificaţia de „prognoză” pe termen mediu de 5 – 7 ani a ofertei IPT realizată în contextul modelului propus de CNDIPT.

Modelul de planificare strategică se caracterizează prin:

- descentralizarea deciziei şi distribuirea acesteia pe mai multe niveluri decizionale, respectiv naţional, regional, judeţean şi local
- realizarea exerciţiului participativ bazat pe acţiunea colectivă a partenerilor economici şi sociali multipli (Consorţii regionale, Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social, Consilii de Administraţie al unităţii de învăţământ)
- combinarea fluxului decizional de sus în jos cu cel de jos în sus
- elaborarea, implementarea şi monitorizarea instrumentelor de planificare strategică: Planul Regional de Acţiune pentru Învăţământ (PRAI) - nivel regional ; Planul Local de Acţiune pentru Învăţământ (PLAI) - nivel judeţean; Planul de Acţiune al Şcolii (PAS) - nivelul comunităţii din aria de acţiune a şcolii

Scopul Planului Regional de Acţiune pentru Învăţământ (PRAI) este de a îmbunătăţi corelarea dintre oferta învăţământului profesional şi tehnic şi nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional şi de a creşte contribuţia învăţământului superior la dezvoltarea regională, în perspectiva anului 2025. ***PRAI*** cuprinde:

- ✓ analiza contextului regional din punct de vedere al evoluţiilor şi previziunilor demografice, de piaţă a muncii şi economice;
- ✓ analiza capacităţii sistemului învăţământului profesional şi tehnic de a răspunde nevoilor identificate prin analiza contextului regional;
- ✓ priorităţile, ţintele şi acţiunile pentru dezvoltarea învăţământului profesional şi tehnic la nivel regional ca răspuns la nevoile identificate;
- ✓ contribuţia învăţământului superior la dezvoltarea regională.

Rolul PRAI este de a furniza cadrul de referinţă şi de a facilita documentarea pentru elaborarea şi armonizarea documentelor strategice de la nivel judeţean şi local (PLAI, PAS).

GLOSAR DE TERMENI

abilităţi	Capacitatea de a aplica şi de a utiliza cunoştinţe pentru a aduce la îndeplinire sarcini şi pentru a rezolva probleme. În contextual Cadrului European al calificărilor, abilităţile sunt descrise ca fiind cognitive (implicând utilizarea gândirii logice, intuitive şi creative) sau practice (implicând dexteritate manuală şi utilizarea de metode, materiale, unelte şi instrumente)
analiza factorilor interesaţi	Identificarea tuturor grupurilor care pot fi afectate, pozitiv sau negativ, de proiectul propus, precum şi identificarea şi analizarea intereselor, a problemelor şi potenţialului fiecărui grup. Concluziile analizei sunt integrate în construcţia proiectului.
analiza mediului extern	Investigarea mediului extern, respectiv a contextului socio – economic, demografic şi educaţional actual şi previzionat
analiza mediului intern	Investigarea mediului intern (prin autoevaluare) şi stabilirea principalelor puncte tari, puncte slabe, oportunităţi şi ameninţări (analiză SWOT)
analiza problemelor	Investigarea structurată a aspectelor negative ale unei situaţii problematice sau care se doreşte a fi schimbată pentru a stabili cauzele şi efectele acestora
analiză	Etapă a ciclului de planificare strategică care constă în investigarea mediului extern (context socio – economic, demografic şi educaţional actual şi previzionat) şi a mediului intern (prin autoevaluare) şi stabilirea principalelor puncte tari, puncte slabe, oportunităţi şi ameninţări (analiză SWOT)
analiză SWOT	Analiza punctelor tari (**S**trengths) şi a punctelor slabe (**W**eaknesses) ale unei organizaţii, a oportunităţilor (**O**pportunities) şi ameninţărilor (**T**hreats) cu care aceasta se confruntă.
arborele obiectivelor	Reprezentarea sub formă de diagramă a situaţiei viitoare, după ce toate problemele au fost rezolvate, realizată urmând o analiză a problemei existente şi evidenţierea relaţiei mijloace-rezultate
arborele problemelor	Reprezentarea sub formă de diagramă a unei situaţii negative, problematice sau care se doreşte a fi schimbată prin care se pune în evidenţă relaţia cauză-efect
autoevaluare	Investigarea mediului intern de către organizaţie şi stabilirea principalelor puncte tari, puncte slabe, oportunităţi şi ameninţări (analiză SWOT). Se realizează în etapa de analiză a ciclului de planificare strategică şi elaborare PAS cu scopul stabilirii capacităţii organizaţiei de a implementa planul dezirabil de dezvoltare
cadrul logic	Metodologie privind planificarea, managementul şi evaluarea programelor şi proiectelor bazată pe analiza factorilor interesaţi, analiza problemei, analiza obiectivelor, analiza strategiilor şi organizare rezultatelor acestor analize într-o matrice de structurare logică a planurilor de activităţi şi a resurselor.
cadru naţional al calificărilor	Instrument pentru clasificarea calificărilor în conformitate cu un set de criterii care corespund unor niveluri specifice de învăţare atinse, al căror scop este integrarea şi coordonarea subsistemelor naţionale de calificări şi îmbunătăţirea transparenţei, accesului, progresului şi calităţii calificărilor în raport cu piaţa muncii şi societatea civilă
calificare	Un rezultat formal al unui proces de evaluarea şi de validare, care este obţinut atunci când un organism competent stabileşte că o persoană a obţinut rezultate ca urmare a învăţării la anumite standarde
ciclul de planificare strategică	Succesiune de activităţi repetate periodic pentru realizarea sau actualizarea planificărilor strategice la diferite niveluri. Cuprinde etapele de fundamentare, analiză, planificare, implementare, monitorizarea, evaluare şi feedback.
competenţă	Capacitatea dovedită de a utilize cunoştinţe, abilităţi şi capacităţi personale, sociale şi/sau metodologice în situaţii de muncă sau de studiu şi pentru dezvoltarea profesională şi personală. În contextual Cadrului European al calificărilor, competenţa este descrisă din perspectiva responsabilităţii şi autonomiei.

cultura organizaţională a şcolii	Normele, valorile şi credinţele conducătoare care mijlocesc toate relaţiile dintre şcoală şi comunitate.
cunoştinţe	Rezultatul asimilării de informaţii prin învăţare. Cunoştinţele reprezintă ansamblul de fapte, principii, teorii şi practici legate de un anumit domeniu de muncă sau de studiu. În contextual Cadrului European al calificărilor, cunoştinţele sunt descrise ca teoretice şi/sau faptice
durabilitate(sustenabilitate)	Obţinerea în continuare a beneficiilor produse de proiect, după terminarea perioadei de sprijin financiar şi suport tehnic extern
eficacitate	Apreciere a felului în care rezultatele au condus la atingerea scopului proiectului
eficienţă	Gradul în care rezultatele au fost obţinute la un cost rezonabil, respectiv cât de bine au fost transformate mijloacele şi activităţile în rezultate planificate
evaluarea proiectului	Etapă a ciclului de planificare strategică care constă în compararea coerenţei rezultatelor obţinute cu obiectivele propuse, determinând eficienţa, eficacitatea şi impactul planului propus
factori interesaţi	Orice persoană, grupuri de personae, instituţii sau firme care pot avea o relaţie cu proiectul unitatăţii de învăţământ. Ei pot afecta sau pot fi afectaţi, direct sau indirect, pozitiv sau negativ de procesele sau produsele finale ale proiectului. De regulă abordarea lor se face luând în considerare interesele relevante, majore ale sub-grupurilor din care fac parte. (en. stakeholder)
feedback	Etapă a ciclului de planificare strategică care constă în valorizarea rezultatelor monitorizării şi evaluării prin revizuirea planului iniţial şi diseminarea la diferite niveluri (local, regional, naţional) a bunelor practici
fezabilitate	Măsura în care obiectivele proiectului pot fi într-adevăr atinse
fundamentare	Etapă a ciclului de planificare strategică care constă în stabilirea cadrului general al planificării pornind de la priorităţile la diferite niveluri şi de la analiza rezultatelor şi evoluţiilor anterioare.
grafic Gantt	Metodă de prezentare grafică a informaţiilor privind planificarea activităţilor unui proiect, relaţiile dintre ele, durata acestora şi tremenele planificate de finalizare.
grup ţintă	Grupul care va fi afectat pozitiv de proiect. La nivelul scopului proiectului reprezintă grupul cu care se va lucra şi pentru care se va dezvolta proiectul.
impact	Efectul proiectului asupra mediului socio-economic şi la realizarea obiectivelor politicilor sectoriale
implementare	Etapă a ciclului de planificare strategică care constă în punerea în aplicare a planului operaţional, utilizând resursele alocate.
indicatori	Expresii numerice cu ajutorul cărora se caracterizează fenomenele social-economice (ca structură, creştere etc.). Indicatorii se construiesc pe baza unor date cantitative sau pe informaţii calitative.
mandat	O descriere clară a mixtului partenerial care a elaborat planul şi legalitatea acestuia.
misiunea şcolii	Declaraţie programatică asupra valorilor pe care organizaţia le susţine şi le promovează.
monitorizare	Etapă a ciclului de planificare strategică care constă în măsurarea progresului obţinut în implementarea planului propus în vederea formulării unor propuneri de îmbunătăţirea a acestuia.
monitorizare internă	Colectare, analiza şi utilizarea sistematică a informaţiilor pentru luarea deciziei şi managementul proiectului.
obiectiv general	Explică de ce proiectul este important pentru societate, în termini de beneficii pe termen lung pentru grupul ţintă şi beneficii pentru alte grupuri mai largi. Ele arată cum se integrează programul în politicile regionale/sectoriale ale guvernului-organizaţiilor

	respective şi ale CE. Obiectivele generale nu vor fi atinse numai prin proiectul în sine, acesta va furniza o contribuţie la realizarea obiectivului general.
ocupaţie	Activitate utilă, aducătoare de venit (în bani sau în natură), pe care o desfăşoară o persoană în mod obişnuit, într-o unitate economico-socială şi care constituie pentru aceasta sursă de existenţă.
PAS	Planul de Acţiune al Şcolii. Este Planul de Dezvoltare Instituţională realizat de unitatea de învăţământ professional şi tehnic, în scopul de a îmbunătăţi corelarea dintre oferta învăţământului profesional şi tehnic şi nevoile de dezvoltare socio - economică la nivelul ariei de acţiune a şcolii, într-o perspectivă de 3 – 5 ani
PLAI	Planul Local de Acţiune pentru Învăţământ. Este realizat la nivel judeţean cu scopul de a îmbunătăţi corelarea dintre oferta învăţământului profesional şi tehnic şi nevoile de dezvoltare socio - economică la nivel judeţean într-o perspectivă de 5 -7 ani
planificare	Etapă a ciclului de planificare strategică care constă în stabilirea unor obiective şi ţinte strategice specifice, măsurabile, posibil de atins, relevante, încadrate în timp (SMART) si elaborarea planului operaţional anual, care precizează acţiunile vizate pentru atingerea obiectivelor şi ţintelor, alocă resursele necesare, prezintă rezultatele aşteptate şi termenele până la care trebuie obţinute
planificare strategică	Termen utilizat cu semnificaţia de prognoză pe termen mediu de 5-7 ani a ofertei ÎPT realizată în contextual modelului propus de CNDIPT
PRAI	Planul Regional de Acţiune pentru Învăţământ . Este realizat la nivel regional în scopul de a îmbunătăţi corelarea dintre oferta învăţământului profesional şi tehnic şi nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional şi de a creşte contribuţia învăţământului superior la dezvoltarea regională, într-o perspectivă de 5 -7 ani
pre-condiţii	Condiţii care trebuie satisfăcute pentru ca proiectul să poată începe, respectiv să poată începe derularea activităţilor.
proiect	Grupare de activităţi cu obiective fixate, concepută să producă un rezultat specific într-un interval de timp delimitat.
relevanţă	Corespondenţa (sau concordanţa) obiectivelor proiectului cu problemele reale, nevoile şi priorităţile grupului ţintă şi ale beneficiarilor cărora se ardesează proiectul, precum şi cu mediul fizic şi politic în care acesta operează.
rezultate	Produsele activităţilor întreprinse, prin combinaţia cărora se atinge scopul proiectului, respectiv începutul obţinerii beneficiilor durabile pentru grupurile ţintă.
rezultate ale învăţării	Ceea ce cunoaşte, înţelege şi poate face persoana care învaţă, la terminarea procesului de învăţare. Rezultatele învăţării sunt definite sub formă de cunoştinţe, abilităţi şi competenţe.
rezultat imediat (output)	Consecinţa imediată şi concretă a măsurilor luate şi transformării resurselor utilizate.
riscuri	Factori şi evenimente externe care ar putea afecta progresul sau succesul proiectului şi care nu au o probabilitate mare de producere.
sector	Grupare de activităţi profesionale pe baza funcţiei economice, produsului, serviciului sau tehnologiei lor principale
sistem naţional de calificări	Toate aspectele activităţii unui stat membru legate de recunoaşterea educaţiei şi a altor mecanisme care corelează educaţia şi formarea cu piaţa muncii şi societatea civilă. Aceasta include dezvoltarea şi punerea în aplicare a acordurilor şi proceselor instituţionale legate de asigurarea calităţii, evaluarea şi acordarea calificărilor. Un sistem naţional de calificări poate fi format din mai multe subsisteme şi poate include unu cadru naţional al calificărilor
strategii de dezvoltare a pieţei	Strategii prin intermediul cărora unitatea IPT urmăreşte lărgirea dimensiunii generale a pieţei, de exemplu prin stabilirea ca grupuri ţintă a grupurilor slab reprezentate

strategii de dezvoltare a produsului	Strategii care constau în propunerea unor noi calificări sau abordarea de noi modalităţi de organizare a predării calificărilor actuale.
strategii de diversificare	Strategii prin care şcolile îşi lărgesc aria de activităţi, de obicei prin activităţi într-un domeniu foarte apropiat de cel existent al şcolii
strategii de intrare şi control	Strategii de promovare a fuziunilor, colaborărilor şi parteneriatelor etc
strategii de pătrundere	Strategii de câştigare a unui număr mai mare de clienţi de pe piaţa actual
supoziţii	Factori externi care ar putea afecta progresul sau succesul proiectului dar asupra cărora managerul proiectului nu are control
surse de verificare	Indică locul şi în ce fromă pot fi găsite informaţiile despre realizarea obiectivelor generale, scopul proiectului şi rezultatelor, descrise de indicatorii
teritorialitate	Dimensiunea geografică şi sectorială a ofertei ÎPT
termeni de referinţă	Definesc sarcinile cerute unui contractor şi indică contextual şi obiectivele proiectului, intrările, ieşirile aşteptate, bugetul, calendarul şi descrierea sarcinilor
ţinte SMART	Ţintele definite: **S**pecific – precizează ce anume trebuie realizat, în colaborare cu cine şi până când, **M**ăsurabile – cuprind o ţintă măsurabilă, în mod ideal una cantitativă sau care se poate măsura în mod cantitativ, **A**ccesibilă (Posibil de atins) – dificile, dar realiste, **R**elevante – contribuie la îndeplinirea misiunii, încadrate în **T**imp – trebuie realizate într-o anumită perioadă de timp
viziunea şcolii	Declaraţia de prezentare a situaţiei viitoare, ideală, pe care organizaţia doreşte să o creeze prin activităţile sale.

1. REZUMAT

Planul Local de Acţiune pentru Învăţământ realizează o analiză a situaţiei actuale şi a celei previzionate pentru aspectele demografice, economice ale pieţei muncii şi ale învăţământului profesional şi tehnic din judeţul Buzău, din perspectiva cererii actuale şi previzionate de piaţa muncii.

- Analiza demografică indică un declin general al populaţiei, în mod deosebit pentru grupele tinere de vârstă, însoţit de îmbătrânirea populaţiei. De asemenea, se reţin din analiza demografică, nivelul scăzut de educaţie al populaţiei, diversitatea etnică, ponderea semnificativă a populaţiei rurale, nivelul de trai scăzut.
- **Scăderile înregistrate în ultimii ani la populaţia cu vârsta între 0-14 dar şi scăderile prognozate pentru populaţia de vârstă şcolară, la toate grupele de vârstă, la orizontul anului 2030,** impun optimizarea ofertei de formare profesională iniţială prin:
  - concentrarea pregătirii în şcoli identificate ca viabile din punct de vedere al potenţialului local şi zonal de dezvoltare socio-economică;
  - eliminarea paralelismului nejustificat în oferta de formare profesională iniţială pentru şcoli apropiate;
  - diversificarea ofertelor de formare profesională iniţială a şcolilor pentru a acoperi nevoile locale şi regionale;
  - colaborarea şcolilor în cadrul reţelelor de şcoli pentru utilizarea eficientă a resurselor şi acoperirea teritorială a nevoilor de educaţie şi formare profesională iniţială;
- **Creşterea previzionată a populaţiei cu vârsta de 65 de ani şi peste**, apreciem că va conduce la sporirea nevoilor din domeniul asistenţei sociale şi medicale, învăţământul fiind chemat să răspundă prin oferta de formare la această realitate, atât prin planurile de şcolarizare cât şi prin curriculum adaptat;
- **Ponderea mare a populaţiei cu vârsta între 30-64 ani** va conduce la o creşterea a nevoilor de formare continuă. Acest fapt reprezintă o importantă oportunitate pentru unităţile şcolar interesate în compensarea diminuării populaţiei şcolare.
- Într-un mediu concurenţial tot mai pronunţat, unităţile şcolare vor trebui să pună accent pe calitate **în formarea profesională, certificată prin inserţia socio-profesională a absolvenţilor.** În acest context, este necesară dezvoltarea parteneriatului cu agenţii economici pentru asigurarea unei pregătiri în concordanţă cu nevoile acestora.
- **Ponderea mare a populaţiei cu vârsta şcolară din mediul rural,** în toate judeţele regiunii, ridică problema adaptării reţelei şcolare de formare profesională iniţială şi a adoptării unor măsuri eficiente pentru asigurarea accesului acestei categorii de populaţie şcolară la educaţie şi formare profesională, cu asigurarea egalităţii şanselor. Oferta de formare profesională iniţială a şcolilor va trebui să susţină valorizarea patrimoniului cultural specific şi a resurselor naturale din mediul rural.
- **Diversitatea etnică caracteristică regiunii** impune soluţii pentru asigurarea accesului la educaţie şi formare profesională şi sprijinirea grupurilor etnice defavorizate, în special pentru populaţia rromă.
- **Deschiderea pieţei muncii din întreaga Uniune Europeană, are ca efecte, datorită migraţiei externe, un important deficit de forţă de muncă**. Fenomenul este deja sesizat în Regiunea Sud Est în special în industria construcţiilor navale şi în construcţii. Se impun măsuri de creştere a atractivităţii locurilor de muncă şi de stimulare a angajării

proaspeţilor absolvenţi de învăţământ profesional şi tehnic, măsuri la care să contribuie toţi factorii de la nivel naţional şi local.

- **Preponderenţa populaţiei feminine**, inclusiv la categoria de vârstă 0-14 ani, apreciem că are implicaţii în structura ofertei de formare iniţială. Este necesară adaptarea ofertei prin calificări specifice atât populaţiei şcolare de sex masculin cât şi feminin
- **Nivelul de trai din Regiunea Sud-Est, cel mai scăzut între toate regiunile de dezvoltare ale României**, nivel apreciat prin rata deprivării materiale severe şi rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE), este un factor de influenţă important în abandonul şcolar şi nivelul scăzut de educaţie al unei importante părţi din populaţie. Se impune continuarea şi amplificarea măsurilor de sprijinire a elevilor din familiile cu nivel de trai scăzut pentru continuarea studiilor (burse şcolare, susţinere financiară pentru cazare şi masă la internate şcolare, asigurare/ decontarea transportului, etc.)
- **Structura populaţiei pe nivele de educaţie** arată nevoia ca atât şcoala cât şi factorii responsabili să acţioneze pentru crearea condiţiilor şi a motivaţiei în deplină egalitate a şanselor pentru continuarea studiilor de către absolvenţii de învăţământ primar şi gimnazial diminuând în acest fel procentul de populaţie cu nivel de pregătire primar, gimnazial sau fără şcoală absolvită. În acelaşi sens, apreciem că şcolii îi revine o importantă sarcină de a aborda forme de învăţământ pentru adulţi în condiţiile în care cerinţele pieţei muncii vor afecta şi mai mult categoriile de populaţie cu nivel scăzut de educaţie.
- **Din analiza profilului economic al regiunii se poate aprecia că domeniile de formare profesională iniţială prioritare sunt: comerţ, turism şi alimentaţie, construcţii, mecanica prin calificări ce se adresează industriei navale, agricultura şi industria alimentară.**
- Adaptarea formării profesionale iniţiale la schimbările tehnologice şi organizaţionale din economie impun o serie de direcţii de acţiune:
  - ❖ adaptări ale curriculum-ului în dezvoltare locală realizate în parteneriat cu agenţii economici
  - ❖ dezvoltarea parteneriatului cu agenţii economici pentru asigurarea condiţiilor de desfăşurare a instruirii practice şi dezvoltarea formării continue a cadrelor didactice prin stagii la agenţi economici
  - ❖ asigurarea îndeplinirii standardelor de pregătire profesională prin implementarea sistemului de asigurare a calităţii în educaţie şi formare profesională
  - ❖ asigurarea unei pregătiri de bază largi cu competenţe tehnice generale solide
  - ❖ promovarea învăţării pe tot parcursul întregii vieţi
  - ❖ adaptarea ofertei de formare profesională iniţială la tendinţele de dezvoltare economică.
- **Rata ridicată a şomajului şi mai ales şomajul ridicat al tinerilor şi şomajul de lungă durată -** obligă sistemul de ÎPT la:
  - ❖ anticiparea nevoilor de calificare şi adaptarea ofertei la nevoile pieţei muncii
  - ❖ acţiuni sistematice de informare, orientare şi consiliere a elevilor
  - ❖ abordarea integrată a formării profesionale iniţiale şi continue, din perspectiva învăţării pe parcursul întregii vieţi
  - ❖ implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forţei de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu şi-au găsit un loc de muncă după absolvirea şcolii.

❖ parteneriate active cu agenţii economici, Agenţiile de Ocupare a Forţei de Muncă, autorităţi şi alte organizaţii care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenţilor – prioritate permanentă a managementului şcolar.

➢ **Participarea scăzută a forţei de muncă în programe de formare continuă -** în contrast cu nevoile de formare în creştere (pentru întreprinderi, salariaţi, şomeri), decurgând din mobilitatea ocupaţională accentuată de procesele de restructurarea economiei, nevoile de actualizare şi adecvare competenţelor la cerinţele în schimbare la locul de muncă, etc. - oferă şcolilor oportunitatea unei implicării active ca furnizori de formare pentru adulţi, având în vedere:

❖ creşterea nivelului de calificare a capitalului uman şi formarea de noi competenţe pentru adaptarea la schimbările tehnologice şi organizaţionale din întreprinderi

❖ adecvarea calificării cu locul de muncă

❖ reconversia profesională în funcţie de nevoile pieţei muncii

❖ recunoaşterea şi valorificarea în experienţei profesionale şi a competenţelor dobândite pe cale formală şi informală

❖ diversificarea ofertei de formare şi adaptarea la nevoile grupurilor ţintă: ex. programe de formare la distanţă, consultanţă, etc.

➢ **Evoluţiile sectoriale în plan ocupaţional, analizele şi prognozele privind evoluţia cererii şi ofertei de forţă de muncă -** trebuiesc avute în vedere pentru:

❖ planificarea strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), judeţean (PLAI), unitate şcolară (PAS)

❖ identificarea şi eliminarea unor dezechilibre între planurile de şcolarizare şi nevoile de calificare

❖ planurile de şcolarizare trebuie să reflecte ponderea crescută a serviciilor, nevoile în creştere în construcţii, calificările necesare ramurilor industriale cu potenţial competitiv (cu accent pe creşterea nivelului de calificare şi noile tehnologii), prioritătile strategice sectoriale pentru agricultură şi dezvoltarea rurală.

➢ **Decalajele privind nivelul de educaţie în mediul rural faţă de urban -** obligă la:

❖ măsuri sistemice pentru creşterea generală a calităţii învăţământului rural

❖ asigurarea accesului egal la educaţie în condiţii de calitate

❖ măsuri de sprijin pentru continuarea studiilor de către elevii din mediul rural şi din categorii defavorizate economic şi social

➢ **Gradul de acoperire cu profesori şi maiştri calificaţi**este *relativ bun* în majoritatea judeţelor regiunii dar se constată dificultăţiîn**acoperirea cu titulari**în unele domenii cum ar fi: profesori şi maiştri în comerţ/turism şi alimentaţie, construcţii, industrie alimentară, agricultură/veterinar/zootehnie, electronică şi automatizări, etc. – situaţie care generează adesea o fluctuaţie importantă a personalului încadrat pe posturile respective. Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze:

❖ *competenţele metodice* (în raport cu noile cerinţe şi schimbările introduse prinreformele din ÎPT)

❖ *actualizarea competenţelor de specialitate* cu accent pe noile tehnologii şi schimbările organizaţionale din mediul economic, realizată în parteneriat și cu sprijinul operatorilor economici parteneri.

➢ **Ponderea importantă a populaţiei ocupate în educaţie** în prezent şi impactul reducerilor de activitate pe fondul reducerii populaţiei şcolare obligă la identificarea şi

planificarea unor măsuri adecvate (mobilitate în cadrul sistemului, reconversie profesională, etc.).

- **Situaţia bazei materiale a unităţilor şcolare din ÎPT** reprezintă o problemă prioritară, din perspectiva normelor obligatorii de siguranţa, igienă şi confort ale elevilor, standardelor de pregătire şi exigenţelor unui învăţământ centrat pe elev. Se impune ca o necesitate realizarea unor programe de reabilitare şi modernizare a infrastructurii (spaţii de curs, laboratoare, ateliere, infrastructura de utilităţi) şi de dotare cu echipamente de laborator şi instruire practică.
- **În ceea ce privește mecanismele decizionale şi descentralizarea funcţională în IPT se recomandă:**
  - ❖ consolidarea structurilor consultative din ÎPT şi creşterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei şi antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale
  - ❖ susţinerea eforturilor pentru generalizarea şi dezvoltarea sistemului de asigurare a calităţii
  - ❖ promovarea reţelelor de colaborare între şcoli, inclusiv cu şcoli din UE, pentru stimularea progresului în raport cu un set comun de indicatori de referinţa şi adoptarea celor mai bune practici (*benchmarking*)
  - ❖ adoptarea planificării prin PAS (planuri de acţiune ale şcolilor) corelate cu planurile regionale şi locale (PRAI şi PLAI) de către toate unităţile de ÎPT
  - ❖ adoptarea unor măsuri vizând creşterea gradului de acoperire şi a calităţii serviciilor de orientare şi consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testaţi aptitudinal şi consiliaţi pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire. Se recomandă adoptarea unui sistem unitar de raportare şi a unui indicator calitativ de evaluare a activităţii serviciilor de orientare şi consiliere.
- **Valorile ratei nete şi a gradul de cuprindere în educaţie conduc la recomandarea adoptării unor măsuri de creştere a accesului la educaţie, în special pentru elevii din mediul rural și pentru cei din grupuri defavorizate, cu accent pe populația roma.**
- **Planificarea în ÎPT va trebui să aibă în vederea stabilirea unor ţinte măsurabile privind ratele de tranziţie la următorul nivel de calificare, care să ţină cont de politicile educaţionale, finalităţile în plan ocupaţional pe fiecare traseu şi nivel de pregătire, dar şi de specificul şi interesele particulare ale grupului ţintă.** Un prim reper în calcularea acestor ţinte îl reprezintă benchmark-urile adoptate de UE privind rata abandonului şcolar timpuriu, respectiv rata de absolvire a învăţământului secundar superior.
- **Abandonul şcolar** reprezintă motiv de îngrijorare și în consecinţă, se recomandă:
  - ❖ monitorizarea atentă a indicatorului (abandon şcolar)
  - ❖ eforturi conjugate pentru prevenirea abandonului în mod deosebit la învățământul profesional și în special în mediul rural, comunităţile dezavantajate, zonele afectate de migrarea populaţiei, etc.
- **Nivel scăzut al competenţelor cheie**, constatat încă de la intrarea în sistemul de ÎPT, în special în ceea ce privește o parte din elevii din învățământul profesional - începând cu competenţele de bază "tradiţionale" (matematice, de comunicare, etc.) şi continuând cu competenţele de învăţare, capacitatea de gândire critică şi rezolvarea de probleme, de relaţionare interpersonală, etc. - necesită din partea şcolilor un efort sporit având în vedere:
  - ❖ învăţarea centrată pe elev, urmărirea şi încurajarea progresului individual

- ❖ programe remediale pentru elevii cu dificultăţi de învăţare (în special cei din categorii defavorizate)
- ❖ facilitarea unor trasee individualizate de formare, etc.

- ➢ **Implicarea şcolilor din ÎPT în formarea adulţilor** nu reflectă potenţialul acestora. De menţionat că România (şi implicit regiunea) înregistrează cea mai scăzută rată de participare în formarea continuă a populaţiei adulte. Şcolile din ÎPT sunt chemate să contribuie activ la ţinta adoptată ca benchmark de UE.

Şcolile din ÎPT sunt chemate să se implice activ în programele de „A doua şansă" - adresate prioritar grupurilor ţintă dezavantajate, pentru ca, pe lângă completarea pregătirii generale, tinerii respectivi să primească şi o calificare.

2. DEMOGRAFIE

2.1. SITUAŢIA PREZENTĂ

2.1.1. Populația totală. Dinamica generală

La data de 20 octombrie 2011, în urma recensământului, județul Buzău avea o populaţie de 451.069 de persoane, reprezentând circa 17,71% din populaţia Regiunii de Sud – Est, ceea ce îl situa pe poziția a treia, după județele Constanța și Galați. (*vezi DEMOGRAFIE.xls, foaia de lucru Anexa 1).*

Potrivit datelor statistice, după anul 2010, deși și-a menținut poziția la nivelul Regiunii de Sud – Est, populația județului Buzău a cunoscut o anumită fluctuație, înregistrând la data de 1 iulie 2017 un număr de 472743 persoane, ponderea fiind de circa 16,59% din totalul populației regiunii. (*vezi DEMOGRAFIE.xls, foaia de lucru A 1 e Ev. pe gr. de vârsta și* ***Figura nr.1****).*

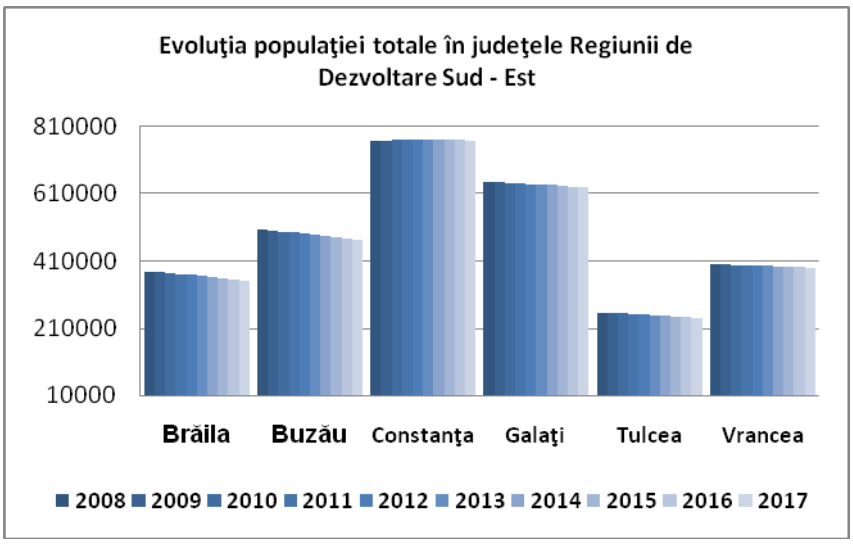

Figura nr.1

Sursa datelor:: INS , Baza de date TEMPO

În perioada 2008 – 2016 populația județului Buzău a înregistrat o evoluție descendentă, cu precizarea că, așa cum se observă din ***Figura nr. 2***, anul 2014 a înregistrat o creștere demografică până aproape de nivelul anului 2008.

De asemenea, din datele statistice prelucrate se constată că scăderea numărului populației în perioada 2008 – 2013 a fost în medie de 2995 persoane, mai puțin accentuată în primii ani, pentru ca în perioada 2014 – 2016 scăderea să fie în medie de 3836 persoane.

Evoluția populației județului Buzău în perioada menționată este similar celei înregistrate la nivel național.

Totodată, din datele provizorii deținute la nivel național de Institutul Național de Statistică, populația după domiciliu la 1 iulie 2017 a scăzut cu 0,1% față de 1 iulie 2016. *(vezi http://www.insse.ro/cms/ro/content/popula%C5%A3ia-dup%C4%83-domiciliu-la-1-iulie-2017).*

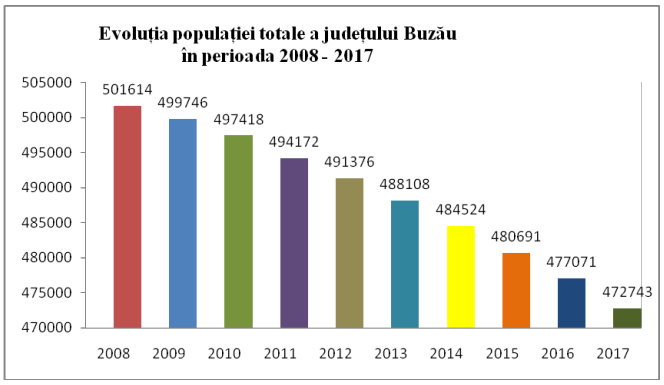

Figura nr.2

Sursa datelor:

INS , Baza de date TEMPO, 2017 şi http://www.insse.ro/cms/ro/content/anuarele-statistice-ale-romaniei

2.1.2. Distribuţia pe medii de rezidenţă

Din punct de vedere al distribuţiei pe medii rezidenţiale se constată că la nivel Regiunii Sud Est ponderile sunt apropiate de valorile naţionale. La nivelul regiunii Sud – Est, la 1 iulie 2017, 49,8% din populația cuprinsă în grupa de vârstă 10-14 ani, avea mediul de rezidenţă rural. Între judeţele regiunii Sud - Est se disting însă diferenţe notabile: judeţele Constanţa, Brăila au populaţie rezidentă preponderent în mediul urban iar judeţele Galați, Buzău, Tulcea şi Vrancea au populaţie rezidentă preponderent în mediul rural. Judeţul cu cea mai mare pondere a populaţiei urbane este judeţul Constanţa, cu aproape 62,7% din totalul populaţiei, în anul 2017 iar judeţul cu cea mai mare pondere a populaţiei rurale este judeţul Vrancea cu 64,3%, în acelaşi an.

La grupa de vârstă 10-14 ani, evoluţia în perioada 2008-2017, pe medii de rezidenţă, la data de 1 iulie, arată o scădere a ponderii populaţiei din mediul rural în toate judeţele și creșterea ponderii în mediul urban. Ponderile populaţiei din mediul rural la această grupă de vârstă sunt cuprinse, în 2017, între 64,3% în judeţul Vrancea şi 37,3% în judeţul Constanţa. Sub media regională de 49,8% se situează doar judeţele Constanţa (37,3%) şi Brăila (40,8%)

La grupa de vârstă 15-19 ani, analizând evoluţia în perioada 2008-2017, pe medii de rezidenţă, se observă scăderea ponderii populaţiei din mediul urban în toate judeţele. Ponderile populaţiei din mediul urban la această grupă de vârstă sunt cuprinse, în 2017, între 60,5% în judeţul Constanța și 30,9% în județul Vrancea. Peste media regională de 46,7% se situează doar judeţele Constanţa (60,5%) şi Brăila (55,9%).

2.1.3. Distribuţia pe sexe

Structura populaţiei pe sexe la nivelul județului Buzău este foarte apropiată de structura la nivel regional și de cea la nivel național. (*vezi DEMOGRAFIE.xls, foaia de lucru A 1 g Ev pe sexe și* ***Figura nr. 3)***. La data de 1 iulie 2017, pe eșantionul de vârstă 10 – 24 ani, populația feminină a județului Buzău reprezenta 48,82%, faţă de populaţia masculină care reprezenta aproximativ 51,17% din total.

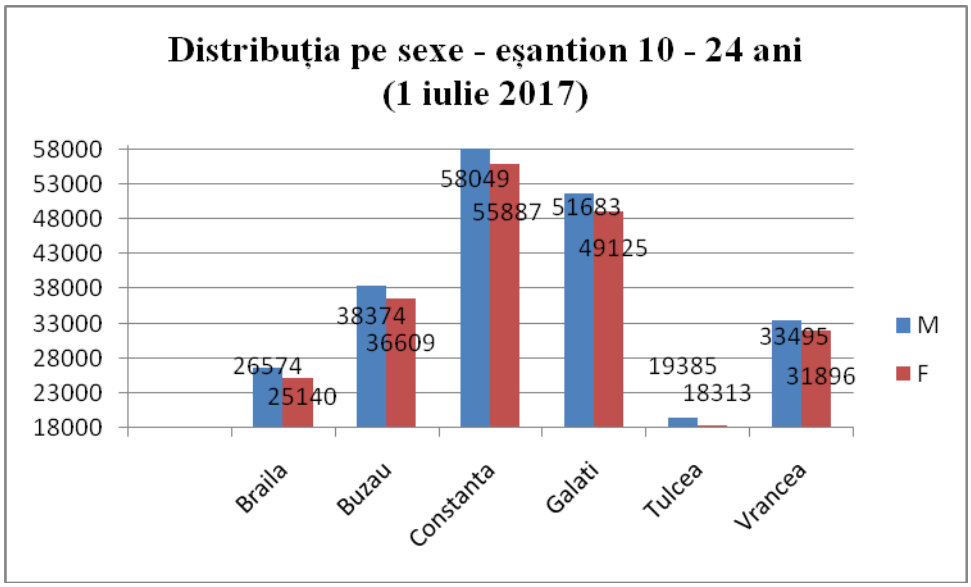

Figura nr. 3
Sursa datelor:
Sursa: INS , Baza de date TEMPO, IUNIE 2018

Potrivit datelor statistice, populația de sex feminin a județului Buzău raportată la total populație de sex feminin la nivelul Regiunii de Sud – Est reprezintă aproximativ 16,87%, iar populația de sex masculin reprezintă aproximativ 16,86% (*vezi DEMOGRAFIE.xls, foaia de lucru A 1 g Ev pe sexe și* ***Figura nr. 4***).

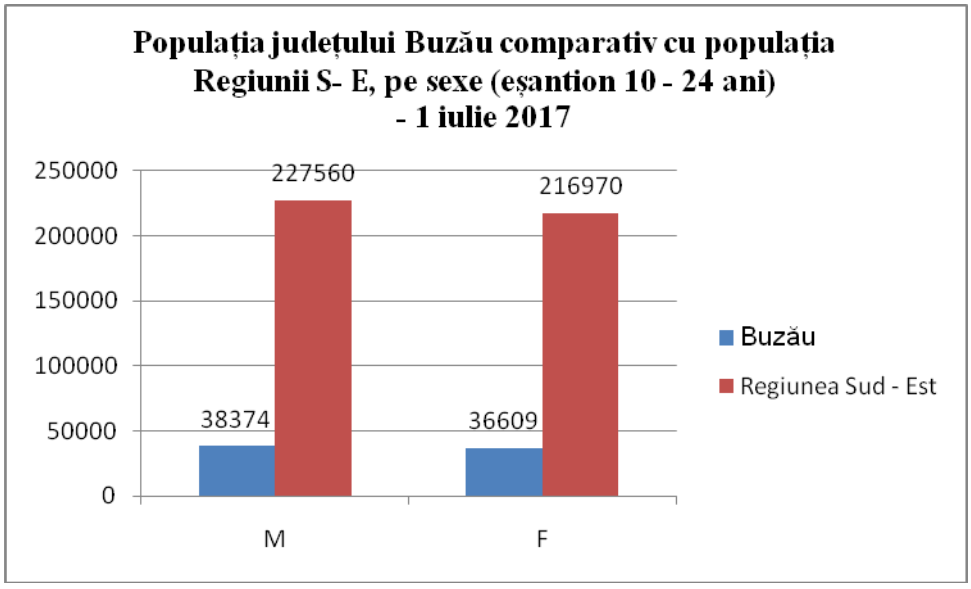

Figura nr. 4
Sursa datelor:
Sursa: INS , Baza de date TEMPO, IUNIE 2018

2.1.4. Distribuţia pe grupe de vârstă

La 1 iulie 2017 populația Regiunii Sud – Est, pe grupe de vârstă, avea următoarea structură:

- grupa de vârstă 0-14 ani: 264288 persoane (9,2%)
- grupa de vârstă 10-14 ani: 145505 persoane (5,1%)
- grupa de vârstă 15-19 ani: 148365 persoane (5,2%)
- grupa de vârstă 20-24 ani: 150678 persoane (5,28%)
- grupa de vârstă 25-29 ani: 202 792 (7,1%)
- grupa de vârstă 30-64 ani: 1475509 (51,7%)
- grupa de vârstă peste 65 de ani: 462352 (16,2%)

Se observă faptul că populația cuprinsă în grupa 0 – 24 ani reprezintă 24,78%, 75% din populația regiunii fiind peste 25 de ani.

La 1 iulie 2017, în Regiunea Sud – Est, distribuţia populaţiei pe grupe de vârstă are ponderi apropiate de valorile naţionale la toate grupele de vârstă, diferenţele fiind în jurul valorii de 1 – 2 puncte procentuale.

Populația cuprinsă în grupele de vârstă corespunzătoare școlarizării, în toate județele au înregistrat scăderi semnificative în intervalul cuprins între anul 2008 și 2017 peste media națională, cu excepția județului Vrancea.

La populația din grupa de vârstă de 10-14 ani, cea mai importantă scădere se înregistrează în județul Galați (3785 persoane, reprezentând 10,61%), urmat de județul Buzău, cu 7,62 procente.

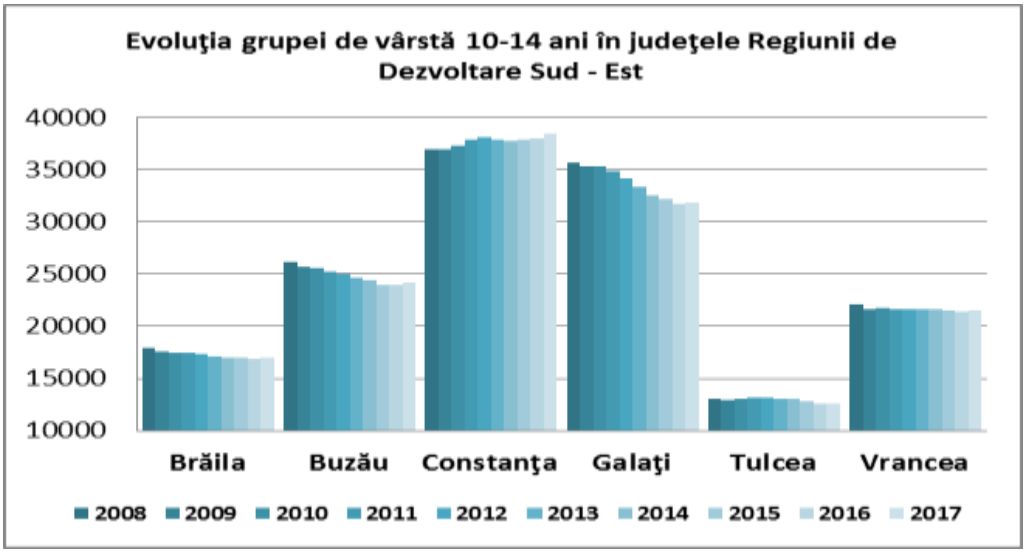

Figura nr. 5

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO - Online

La grupa de vârstă 15-19 ani evoluţia, în perioada 2008-2017 arată o scădere a populaţiei din această grupă în toate judeţele regiunii până în 2017, excepție făcând județele Constanța, Tulcea și Galați, unde s-au înregistrat ușoare creșteri.

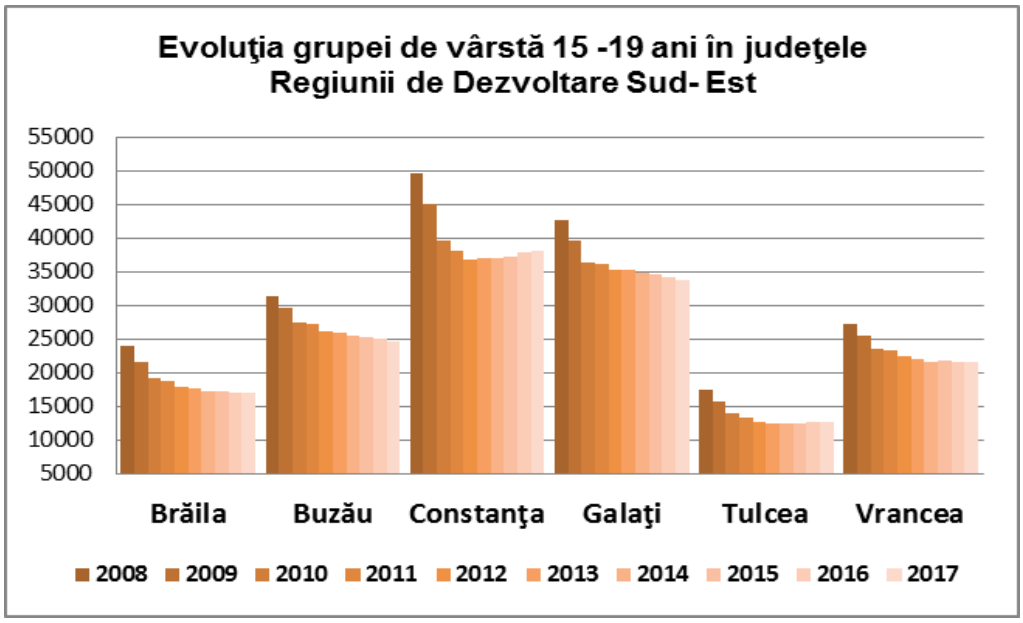

Figura nr. 6

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO - Online

La grupa de vârstă 20-24 de ani în perioada 2008-2017 s-a înregistrat cea mai accentuată scădere dintre toate grupele de vârstă, atât la nivelul regiunii cât şi la nivelul fiecărui judeţ din regiune. Cea mai puternică scădere s-a produs în judeţul Tulcea, scădere cu 41,38% a populaţiei din grupa de vârstă 20 - 24 ani, în 2017 faţă de 2008.

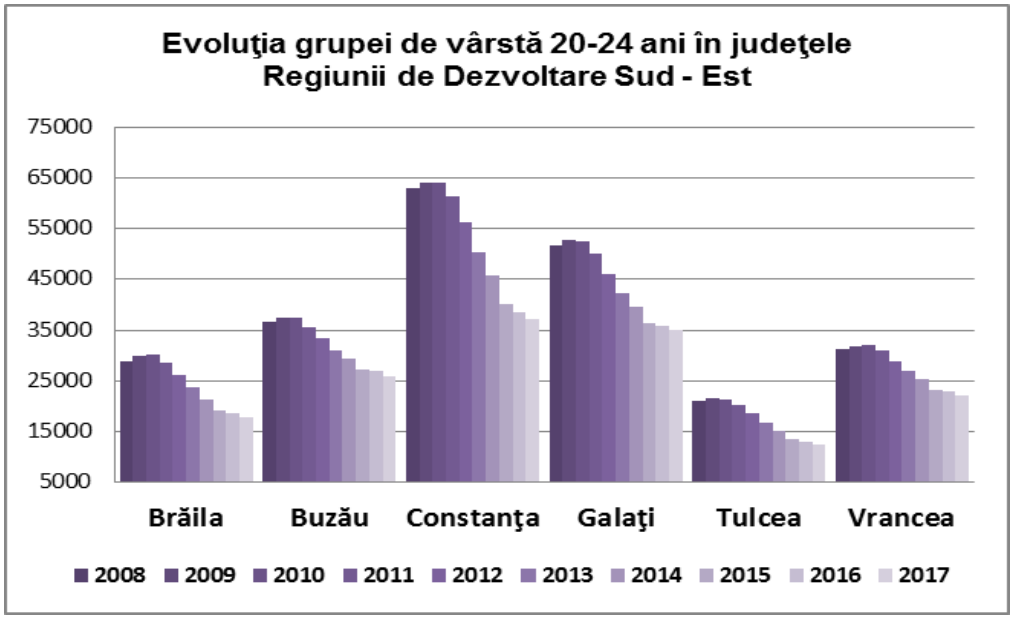

Figura nr. 7

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO - Online

2.1.5 Structura etnică

În judeţul Buzău nu există o mare diversitate etnică, lingvistică şi religioasă şi de aceea diferenţele faţă de media naţională nu sunt semnificative. Faţă de celelalte etnii şi comunităţi, la nivelul județului Buzău se detaşează etnia romă.

Într-o analiză socială realizată în anul 2015 la nivel național, numărul oficial al persoanelor din județul Buzău care s-au declarat de etnie romă a fost de 20.376 persoane, reprezentând 4,51% din populația stabilă totală (451069).

2.1.6. Mişcarea migratorie

Migrația populației nu are un caracter întâmplător și este determinată de o multitudine de factori: economici, sociali, culturali, politici.

Migraţia internă se referă la schimbările de domiciliu în interiorul graniţelor ţării. Din acest punct de vedere, în anul 2014 schimbările de domiciliu din mediul urban tot în mediul urban (30,0%) au deținut cea mai mare pondere, urmate de cele din mediul urban în cel rural.

Migrația internațională este un fenomen demografic cu cauze şi efecte socio-economice multiple şi complexe. Fenomenul are un caracter dinamic, cu modificări frecvente în dimensiune şi în structură.

Având în vedere că la nivelul legislației naționale nu este prevăzută obligația cetățenilor de a anunța autoritățile în cazul stabilirii reședinței obișnuite în altă țară, emigrația este relativ greu de surprins pe baza datelor administrative.

La nivelul judeţelor regiunii, tendinţa este de scădere a emigranților temporar pentru grupa de vârstă 25 – 64 ani și de creştere a numărului emigranţilor temporari pentru grupa de vârstă 0-14, respectiv 15 – 19 ani. La ambele grupe de vârstă analizate şi în toate judeţele, valorile absolute indică o importantă influenţă asupra populaţiei şcolare, mai ales în învăţământul secundar superior (corespunzător grupei de vârstă 15-19 ani). Pentru grupa de vârstă 15-19 ani, valorile cele mai mari s-au înregistrat în anul 2016, la nivelul judeţului Constanţa (518 persoane – echivalentul a peste 18 clase de elevi), la nivelul judeţului Galaţi (381 persoane – echivalentul a aproape 14 clase de elevi) şi la nivelul judeţului Buzău (322 persoane – echivalentul a aproape 12 clase de elevi). La polul opus se situează judeţele Tulcea (155 persoane – echivalentul a aproape 6 clase de elevi), Brăila (224 persoane – echivalentul a peste 8 clase de elevi) şi Vrancea (245 persoane – echivalentul a aproape 9 clase de elevi)

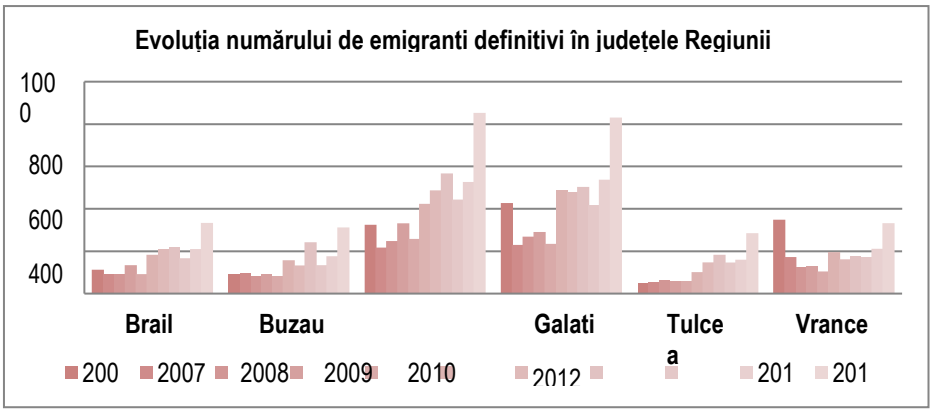
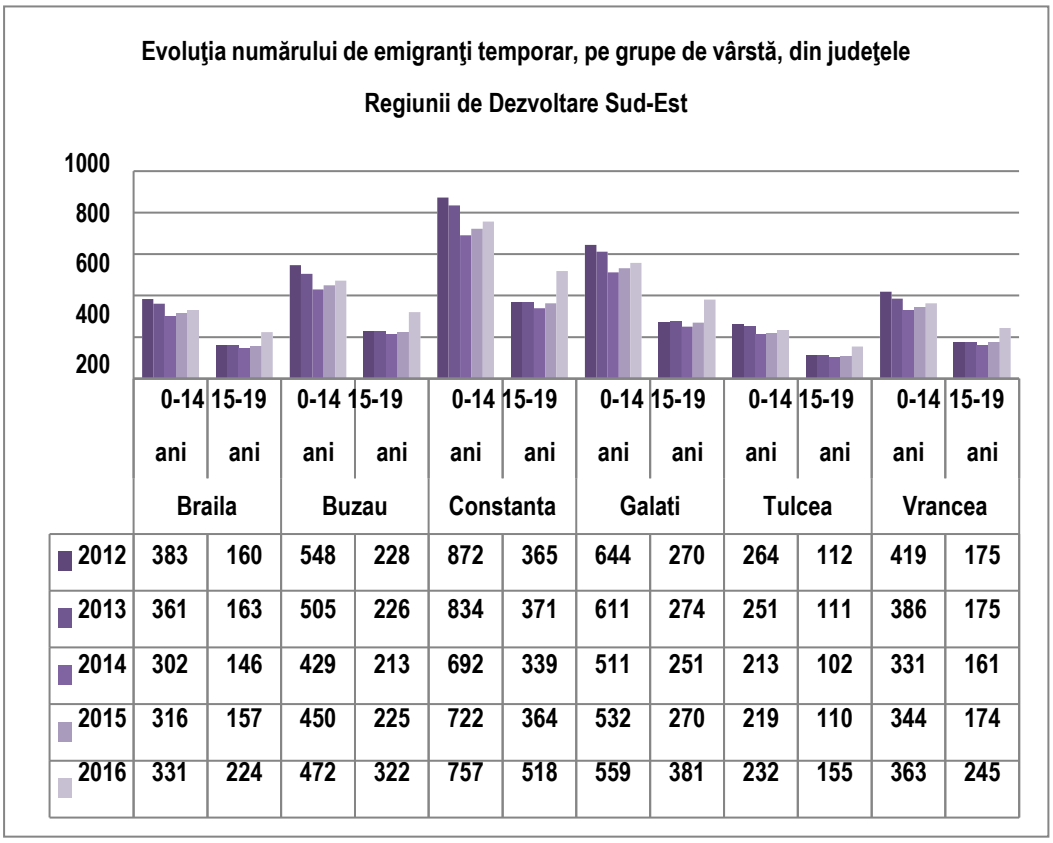

Figura 8

Sursa datelor: INS, TEMPO - Online

	0-14 ani	15-19 ani	0-14 ani	15-19 ani	0-14 ani	15-19 ani	0-14 ani	15-19 ani	0-14 ani	15-19 ani	0-14 ani	15-19 ani
	Braila		Buzau		Constanta		Galati		Tulcea		Vrancea	
2012	383	160	548	228	872	365	644	270	264	112	419	175
2013	361	163	505	226	834	371	611	274	251	111	386	175
2014	302	146	429	213	692	339	511	251	213	102	331	161
2015	316	157	450	225	722	364	532	270	219	110	344	174
2016	331	224	472	322	757	518	559	381	232	155	363	245

Figura 9
Sursa datelor: INS, TEMPO – Online

Din datele prezentate se observă că fenomenul migraţiei se manifestă din ce în ce mai puternic și la nivelul județului Buzău, în special în rândul persoanelor calificate şi al tinerilor.

În cazul României, în ultimii ani numeroşi cetăţeni au imigrat deja pentru a lucra în UE, aceasta sugerând faptul că mulţi dintre cei care intenţionau să emigreze deja au emigrat şi că potenţialul pentru noi valuri de emigrare este limitat. Având în vedere condiţiile economice actuale, este posibil ca o eventuală scădere a cererii de forţă de muncă în UE să reducă migraţia de forţă de muncă şi chiar să producă o revenire în ţară a unui număr de emigranţi.

Deşi nu există date privind emigraţia din ultimii ani la nivel regional, o serie de companii, s-au confruntat cu problema unui deficit de forţă de muncă din cauza emigraţiei unui important număr de angajaţi cu studii medii şi superioare.

2.2. PROIECŢIA POPULAŢIEI LA ORIZONTUL ANILOR 2030 ŞI 2060 LA NIVEL JUDEŢEAN

Proiecţia populaţiei şcolare din România la orizontul anului 2030 arată o scădere drastică la toate categoriile de vârstă şcolară şi în toate judeţele regiunii. În perspectiva anului 2030, cea mai puternică scădere a populaţiei şcolare, la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud – Est, se va înregistra la grupa de vârstă 15-18 ani, de la 85297 persoane în anul şcolar 2014-2015, la 66794 persoane în anul 2030, ceea ce reprezintă o scădere cu 21,69%, mult mai accentuată decât media la nivel naţional care este estimată la 13,8%.

În perspectiva anului 2060, populaţia şcolară, la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud – Est, se va înregistra la grupa de vârstă 15-18 ani, o scădere de la 85297 persoane în anul şcolar

2014-2015, la 48041 persoane în anul 2060, ceea ce reprezintă o scădere cu 43,7%, mai accentuată decât media la nivel naţional care este estimată la 39,9%.

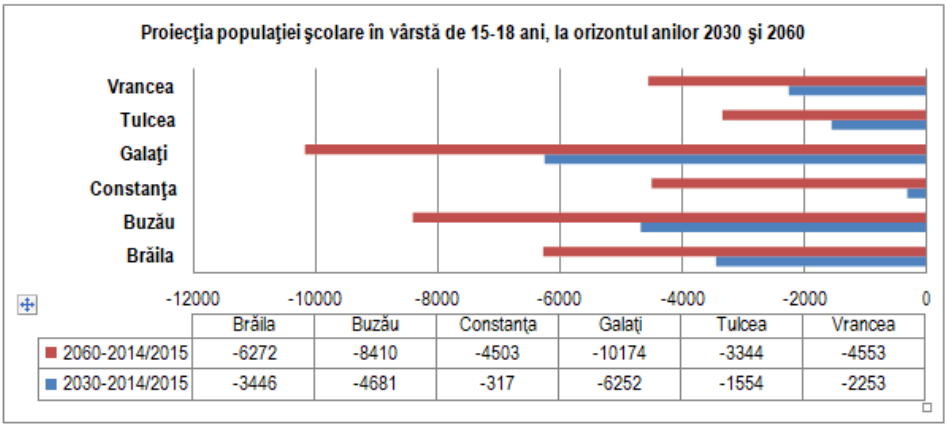
Pe grupe de vârstă, la orizontul anilor 2060, structura populației va avea următoarea configurație:

Grupa de vârstă 0-14 ani va reprezenta 13,5% din total populație;

Grupa de vârstă 15-64 ani va constitui majoritatea, cu un procent de 57,7%; Grupa de vârstă peste 65 de ani va reprezenta 28,8% din total populație.

La nivel regional, se remarcă scăderea drastică a populației de vârstă școlară(cu 184602 persoane la grupa 0-14 ani) la orizontul anului 2060, comparativ cu anul 2015. La grupa de vârstă 19-23 ani, la nivelul regiunii, scăderea este cu 3,9%, de la 69224 persoane în anul şcolar 2014-2015 la 66507 persoane în 2030. La această grupă de vârstă scăderea la nivelul regiunii este mai redusă decât media naţională.

În perspectiva anilor 2060, la grupa de vârstă 19-23 ani, populația scade de la 69224 persoane în anul școlar 2014-2015, la 47120, ceea ce reprezintă o scădere cu 31,9% La grupa de vârstă 15-18 ani, care influenţează cel mai rapid intrările în învăţământul secundar superior, inclusiv în IPT, se estimează o scădere la nivelul regiunii de 21,7% în perspectiva anului 2030, de la 85.297 persoane în anul şcolar 2014-2015, la 66.794 persoane în 2030. Diferenţa de 18.503 persoane reprezintă echivalentul a 661 de clase mai puţin realizate în învăţământul secundar superior în intervalul cuprins între 2014 şi 2030. Scăderi drastice sunt estimate la nivelul tuturor judeţelor regiunii, cu excepţia judeţului Constanţa, în care scăderea este de doar 1,3% în perspectiva anului 2030, faţă de anul 2014.

	Brăila	Buzău	Constanţa	Galaţi	Tulcea	Vrancea
2060-2014/2015	-6272	-8410	-4503	-10174	-3344	-4553
2030-2014/2015	-3446	-4681	-317	-6252	-1554	-2253

Figura nr. 10

Sursa datelor: INS - Proiectarea populaţiei şcolare din România la orizontul anului 2060, 2016

2.3. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA DEMOGRAFICĂ. IMPLICAŢII PENTRU IPT

- La nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud Est, la 1 iulie 2017 cel mai mare procent al populației este cuprins în grupa de vârstă 30-64 ani (1475509 persoane, reprezentând 51,7%);
- Analizând repartiția populației pe sexe la nivel regional, se poate aprecia că aceasta este echilibrată (48,95% populație masculină, 51,05% populație feminină);
- În ceea ce privește repartiția pe medii de rezidență, în Regiunea de Sud Est, se remarcă o concentrare a populației în mediul urban (53,5%);
- În perioada 2008 - 2017 se înregistrează o scădere a populației totale la nivel regional cu 3,3% ;
- Cea mai mare scădere se înregistrează în județul Brăila, cu 7,23%;
- Județele cu cei mai mulți emigranți sunt Constanța (852 persoane, din care 604 persoane din grupa de vârstă 25-64 de ani) și Galați (831 persoane, din care 561 persoane din grupa de vârstă 25-64 de ani);

Chiar dacă în ultimii ani Rata deprivării materiale a înregistrat scăderi, Regiunea Sud Est se află pe primul loc între regiunile țării în ceea ce privește acest indicator, cu un procent de 29,9% raportat la populația totală, peste media națională care este 23,8%. Ca urmare și rata riscului de sărăcie este peste media națională cu 6 procente, regiunea de SE situându-se pe locul I și la acest indicator.

Din punct de vedere al influenţelor datelor prezentate asupra educaţiei şi formării profesionale, apreciem următoarele:

- Scăderile prognozate pentru populaţia din grupele de vârstă 0-14 ani, respectiv 15-18 ani, impun optimizarea ofertei de formare profesională iniţială prin:
  - Concentrarea pregătirii în şcoli identificate ca viabile din punct de vedere al potenţialului local şi zonal de dezvoltare socio-economică;
  - Eliminarea paralelismului nejustificat în oferta de formare profesională iniţială pentru şcoli apropiate;
  - Diversificarea ofertelor de formare profesională iniţială a şcolilor pentru a acoperi nevoile locale şi regionale;
  - Colaborarea şcolilor în cadrul reţelelor de şcoli pentru utilizarea eficientă a resurselor şi acoperirea teritorială a nevoilor de educaţie şi formare profesională iniţială;
  - Reconversia profesională a cadrelor didactice;
  - Campanii de marketing educațional și consilierea părinților, dar și a diriginților elevilor claselor V-VIII, în vederea alegerii traseului educațional optim, având ca scop final reducerea abandonului școlar.
- Într-un mediu concurenţial tot mai pronunţat, unităţile şcolare vor trebui să pună accent pe calitate **în formarea profesională, certificată prin inserţia socio - profesională a absolvenţilor.** În acest context, este necesară dezvoltarea parteneriatului cu operatorii economici pentru asigurarea unei pregătiri în concordanţă cu nevoile acestora.
- **Ponderea mai mare a populaţiei cu vârsta cuprinsă între 10 -14 ani din mediul rural faţă de cea din mediul urban** în majoritatea judeţelor regiunii ridică problema adaptării reţelei şcolare de formare profesională iniţială şi a adoptării unor măsuri eficiente pentru asigurarea accesului acestei categorii de populaţie şcolară la educaţie şi formare

profesională, cu asigurarea egalităţii şanselor. Oferta de formare profesională iniţială a şcolilor va trebui să susţină valorizarea patrimoniului cultural specific şi a resurselor naturale din mediul rural.

- **Ponderea mare a populaţiei cu vârsta între 30-64 ani** va conduce la o creşterea a nevoilor de formare continuă. Acest fapt reprezintă o importantă oportunitate pentru unităţile şcolar interesate în compensarea diminuării populaţiei şcolare.
- **Diversitatea etnică caracteristică regiunii** impune soluţii pentru asigurarea accesului la educaţie şi formare profesională şi sprijinirea grupurilor etnice defavorizate, în special pentru populaţia rromă.

3. PROFILUL ECONOMIC JUDEŢEAN

3.1. SITUAŢIA ACTUALĂ. PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICI

3.1.1. Produsul intern brut (PIB) şi valoarea adăugată brută (VAB)

În perioada 2010 – 2016, Produsul Intern Brut (PIB) la nivelul județului Buzău a înregistrat o evoluție ascendentă, fără a fi însă spectaculoasă, de la 7845 mil. lei la 10287 mil. lei (*vezi* ***Figura nr. 19).***

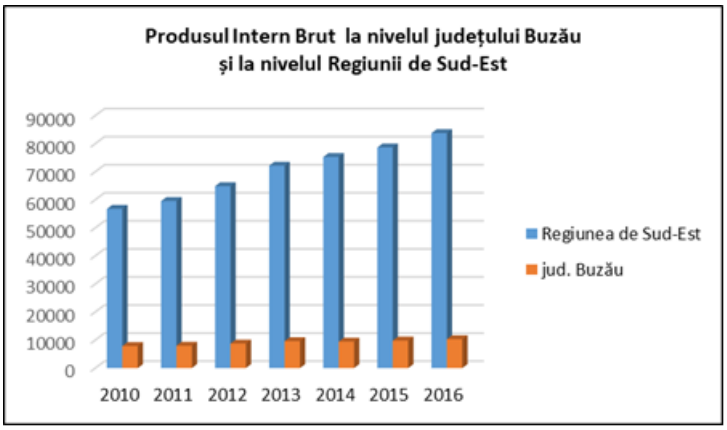

Figura nr. 19
Sursa datelor:
INS – TEMPO - online, http://www.insse.ro/cms/ro/content/produsul-intern-brut
http://www.cnp.ro/user/repository/prognoze/prognoza_profil_teritorial_mai_2017.pdf

Din rezultatele obținute în urma prelucrării datelor statistice *(sursa: INS, CNP, vezi și Economie.xls, foia de lucru Anexa 1)* se constată că:

- din punct de vedere al ponderii în PIB-ul Regiunii de Sud - Est, PIB - ul județului Buzău a înregistrat următoarea evoluție: 13,83% (2010), 13,38% (2011), 13,48% (2012), 13,32% (2013), 12,53% (2014), 12,47% (2015), 12,28% (2016).
- în perioada 2010-2016 ponderea PIB-ului județului Buzău la formarea PIB-ului național a fost următoarea: 1,47% (2010), 1,41% (2011), 1,47% (2012), 1,51% (2013), 1,41% (2014), 1,38% (2015) și 1,35% (2016).

Coroborând evoluția PIB - ului județului Buzău cu ponderile acestuia la nivel regional și la nivel național se observă că, deși evoluția a fost ascendentă, ponderea PIB - ului județului Buzău în PIB-ul Regiunii de Sud – Est a înregistrat o scădere constantă, iar ponderea în PIB - ul național a fost una fluctuantă, cu tendință descendentă în ultimii ani ai perioadei 2010-2016.

De asemenea, potrivit evaluărilor CNP, la nivelul Regiunii de Sud – Est, județul Buzău a înregistrat în 2016 o creștere reală a PIB de 2,7%, creșterea cea mai mare fiind înregistrată de județul Constanța, respectiv 5,4%, iar cea mai mică de județul Brăila, respectiv 2,2%.

PIB - ul pe locuitor la nivelul Regiunii de Sud – Est în anul 2012 era de 25615.7 lei, iar în anul 2014 de 30079.6 lei.

În anul 2016, în cadrul Regiunii de Sud – Est, cel mai mare PIB pe locuitor s-a înregistrat în județul Constanța (55941,81 lei), iar cel mai mic în județul Vrancea (23527,43 lei). Nivelul PIB - ului pe locuitor în județul Buzău a fost în anul 2016 de 24267,63 lei.

Prognoze pentru PIB la nivelul județului Buzău arată astfel: 2018 – 9157 mil. lei, 2019 – 9846 mil. lei și 2020 – 10540 mil. lei.

În perioada 2010 – 2016, la nivel național, analiza valorii adăugate brute arată o evoluție ascendentă (***vezi Figura nr. 20***).

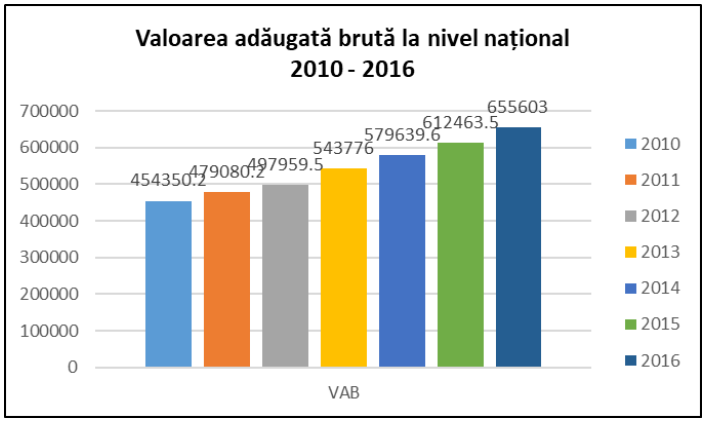

Figura nr. 20

Sursa datelor: INS – TEMPO - online

Pe ramuri de activitate, în anul 2013, analiza VAB arată că în valori absolute la preţuri curente s-a înregistrat o creştere la următoarele ramuri: construcţii, informaţii şi comunicaţii și tranzacţii imobiliare (*vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 2* și ***Figura nr. 21***). Comparând ponderea fiecărei categorii de resurse în formarea valorii adăugate brute judeţene anuale constatăm că, în perioada analizată, au avut loc creşteri în domeniile: construcţii, informaţii şi comunicaţii, tranzacţii imobiliare şi activităţi culturale.

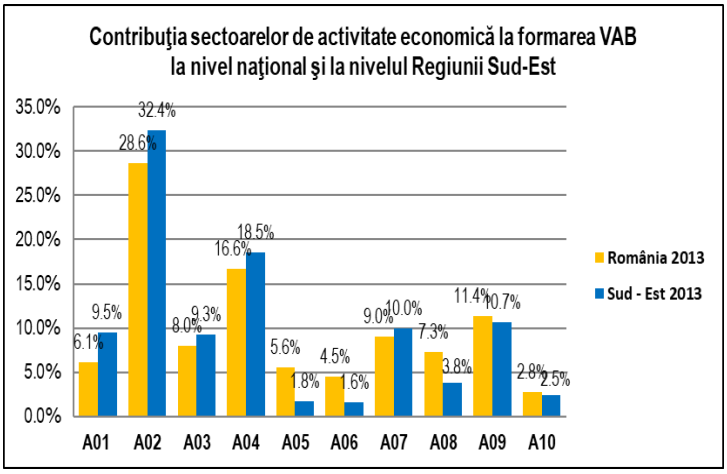

Figura nr. 21

Sursa datelor: INS, Tempo-online și PRAI Sud – Est

Potrivit datelor analizate *(vezi: http://infraed.ro/wp-content/uploads/2017/10/PRAI-SUD – EST-2016-2025.pdf)*, structura VAB la nivelul județului Buzău în anul 2013 se prezenta astfel:

- agricultura: 12,8%, peste media regională de 9,5%;
- construcții: 5,8%, sub media regională, județul Buzău plasându-se pe ultima poziție în cadrul Regiunii de Sud – Est,
- industria – 35,8%, peste media regională de 32,4%, județul Buzău ocupând locul 2 între județele regiunii;

- tranzacții imobiliare – 12%, pondere mai mare decât media regională, locul 2 la nivel de regiune.

Activitățile din comerţul cu ridicata şi cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitar, hoteluri și restaurante, informații și comunicații, participă la structura VAB cu ponderi sub media regională și plasează județul Buzău pe ultima poziție la nivel de regiune.

3.1.2. Productivitatea muncii

În perioada 2010 – 2016, productivitatea muncii pe persoană ocupată la nivel naţional a cunoscut un trend ascendent *(vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 3 și* ***Figura nr. 22****)*.

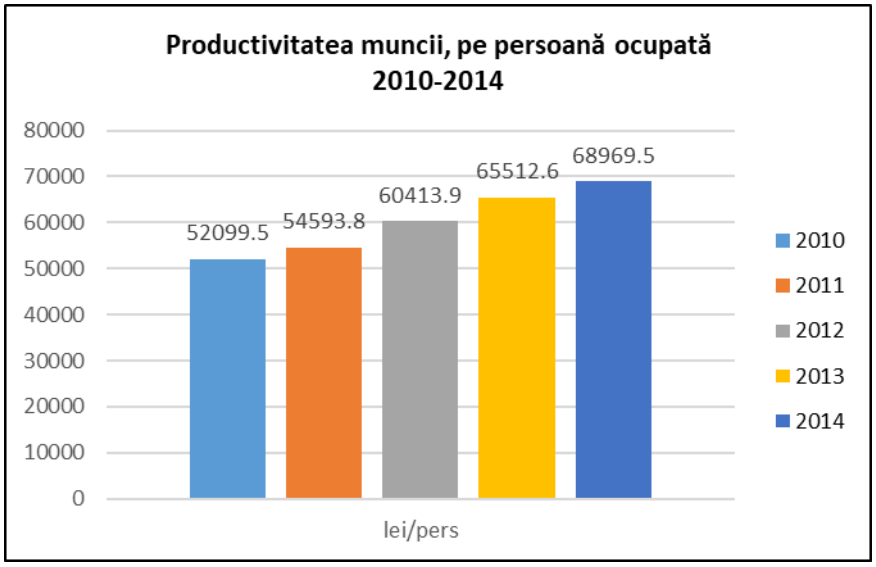

Figura nr. 22

Sursa datelor: INS, Tempo - online și Anuarul statistic 2016

În aceeași perioadă, 2010 – 2016, productivitatea orară a muncii a cunoscut și ea o creștere constantă, în anul 2014 fiind cu 1,2 lei/oră mai mare decât cea înregistrată în anul 2010 *(vezi* ***Figura nr. 23****)*.

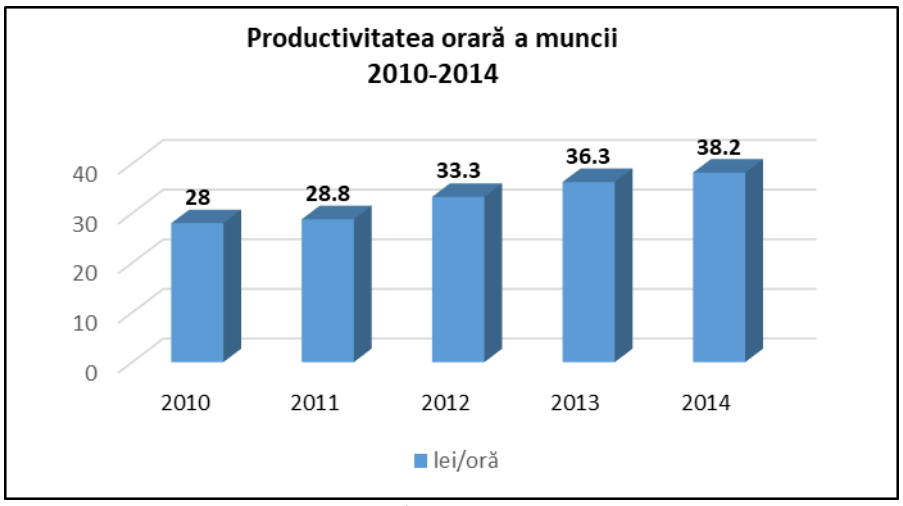

Figura nr.5

Sursa datelor: INS, Tempo-online și Anuarul statistic 2016

Din datele Eurostat se observă că, deși în ambele variante productivitatea muncii a crescut în perioada 2010 – 2016, valorile înregistrate se situează cu mult sub media UE - 28 (vezi http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/National_accounts_and_GDP/ro#Productivitatea_muncii, Economie.xls, foaia de lucru Anexa 3 și ***Figurile nr. 6 și 7***).

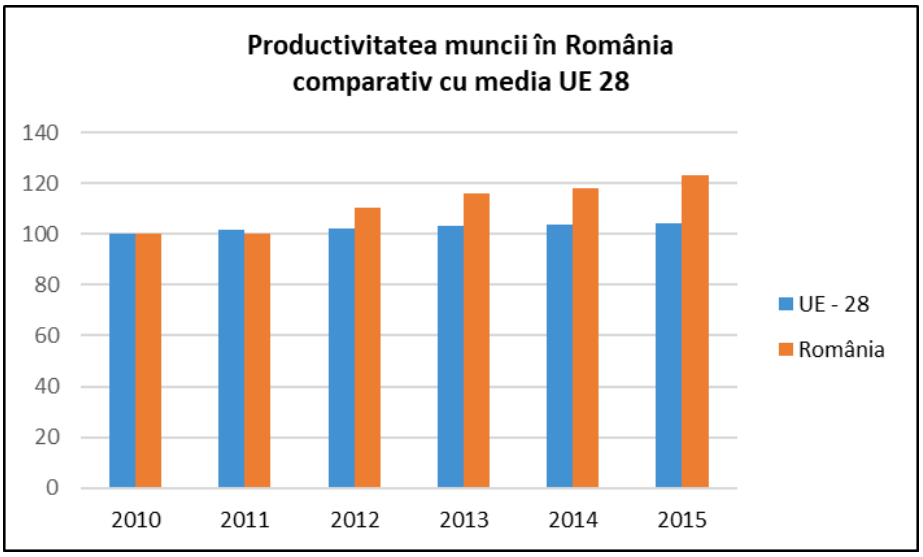

Figura nr.6
Sursa datelor: EUROSTAT

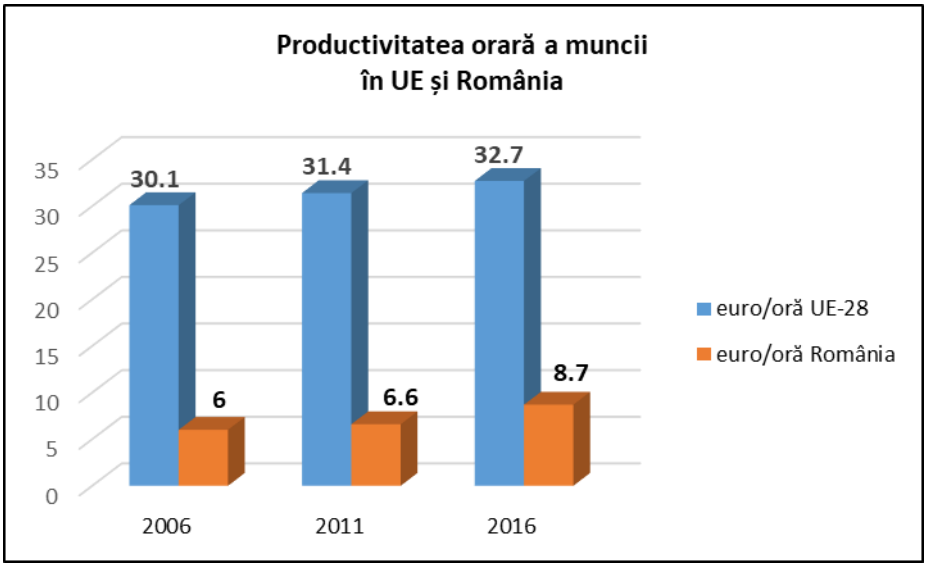

Figura nr.7
Sursa datelor: EUROSTAT

3.1.3. Dinamica generală a firmelor din regiune

În perioada 2010-2016 **numărul firmelor active** la nivelul Regiunii de Sud – Est a înregistrat o scădere de la 58225 la 58027. Aceeași tendință de scădere se observă și la nivelul județelor Brăila (-153), Buzău (-290) și Constanța (-285). În județele Galați, Tulcea și Vrancea numărul firmelor active în perioada analizată a înregistrat o creștere cu 258 firme în județul

Galați, cu 178 firme în județul Tulcea și cu 94 în județul Vrancea *(vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 4 și* ***Figura nr. 8****)*.

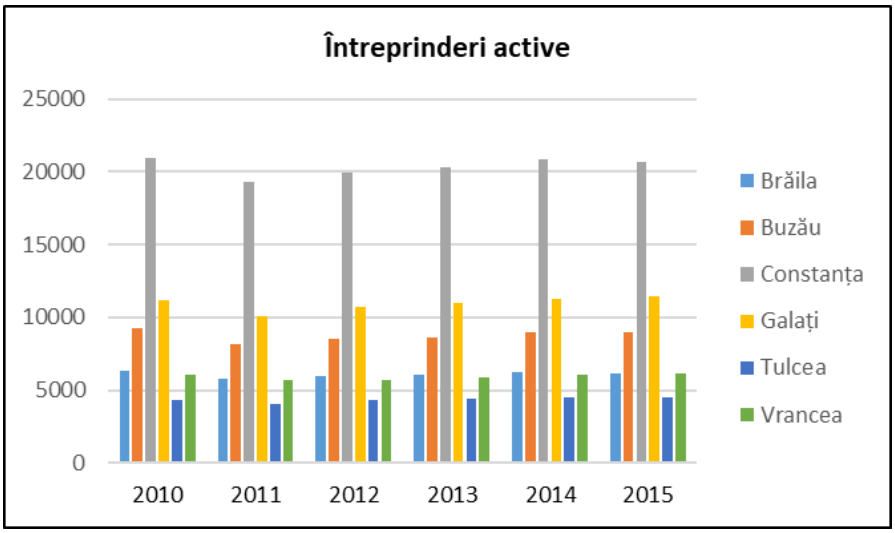

Figura nr.8
Sursa datelor: INS, Tempo-online

Dinamica unităților locale active în Regiunea de Sud – Est în perioada 2010 - 2015 arată o scădere a numărului acestora de la 60002 la 59845. La nivel de regiune, ponderea unităților locale active din județul Buzău a înregistrat o scădere, de la 15,83% - în anul 2010 la 15,40% - în anul 2015 *(vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 4 și* ***Figura nr. 9****)*.

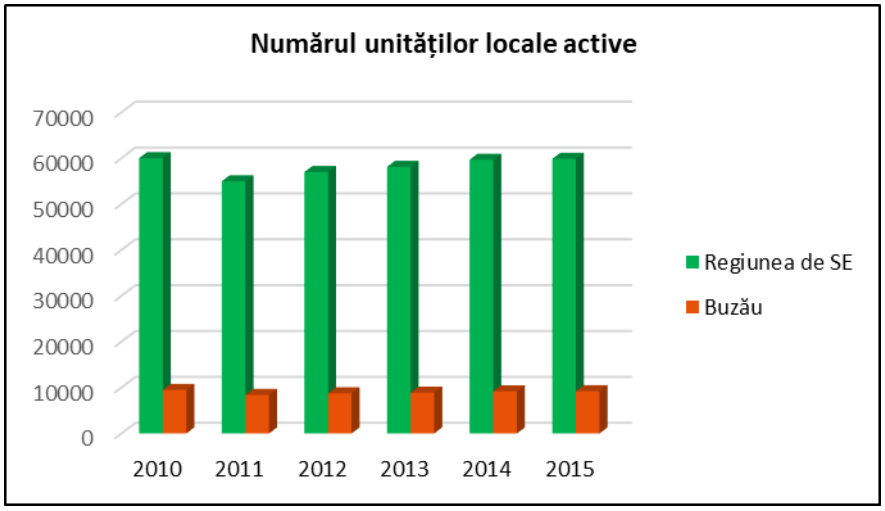

Figura nr.9
Sursa datelor: INS, Tempo-online

Numărul unităților locale active din județul Buzău pe clase de mărime, după numărul de salariați, era la nivelul anului 2015 de 9221 unități, ponderea cea mai mare având-o unitățile cu 0-9 salariați, iar ponderea cea mai mică cele cu 250 salariați și peste (*vezi* ***Figura nr. 10***).

Distribuția pe sectoare de activitate a unităților locale active din județul Buzău în anul 2015 arată o concentrare a acestora în sectorul comerț (3755 unități), urmat de sectorul industriei prelucrătoare (1062 unități). De remarcat că sectorul comerț nu are unități locale active pe clasa

de mărime 250 salariați peste, în timp ce industria prelucrătoare figurează pe această clasă cu 20 de unități *(vezi http://www.buzau.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=527)*.

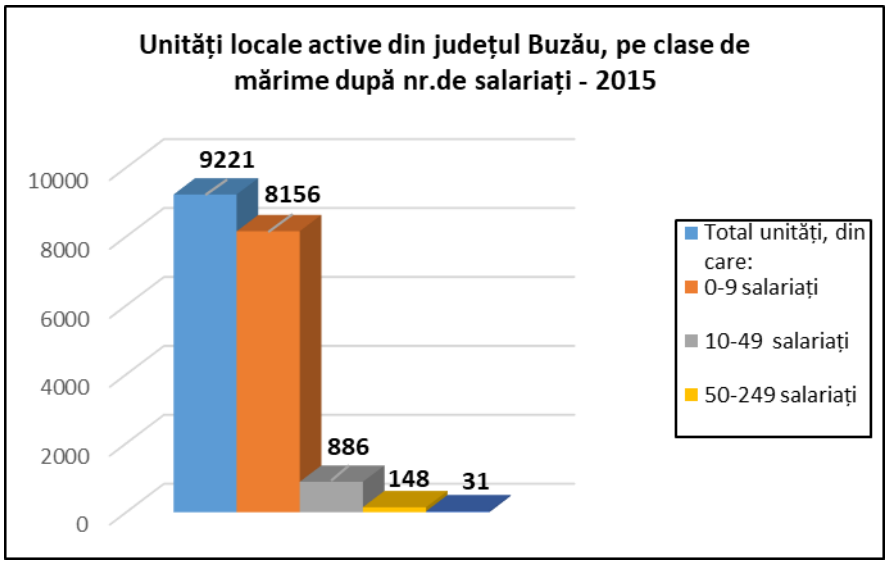

Figura nr.10
Sursa datelor: Direcția Județeană de Statistică Buzău

Pe sectoare de activitate, ponderea cea mai mare a **întreprinderilor nou create** în Regiunea de Sud – Est în perioada 2010 - 2015 este în comerț, iar ponderea cea mai mică în construcții *(vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 4 și **Figura nr. 11**)*. Situația se prezintă în mod similar și la nivelul județului Buzău.

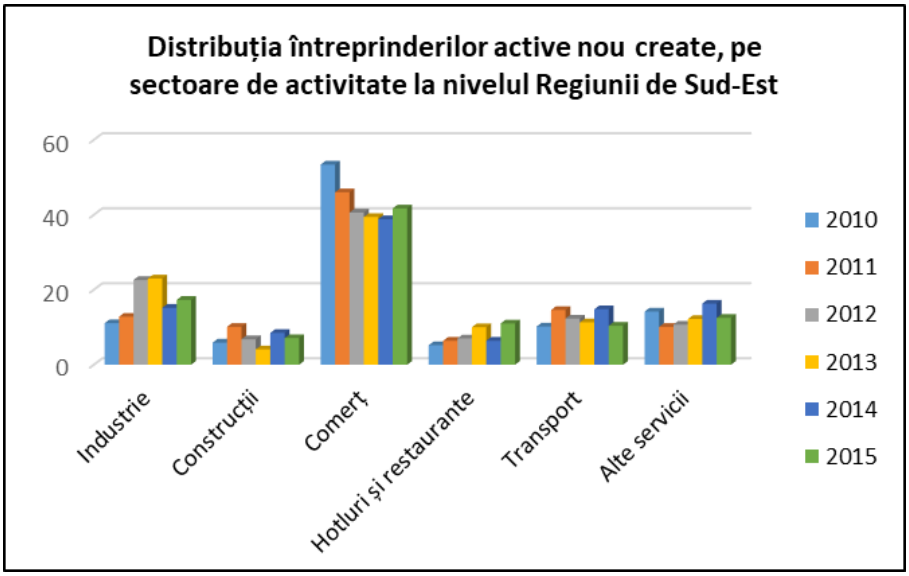

Figura nr.11
Sursa datelor: INS, Tempo-online

3.1.4. Investiții

În anul 2015**, investițiile brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii** în județul Buzău au fost de 1403 mil.lei, cele mai mari fiind făcute în industria prelucrătoare (470 mil.lei), distribuția apei, salubritate și gestionarea deșeurilor (240 mil.lei), comerț (150 mil.lei) și construcții (107 mil.lei). Pentru sectorul industriei extractive și

cel al producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat datele sunt confidențiale *(vezi http://www.buzau.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=540)*.

Investițiile brute în bunuri corporale pe total industrie, construcții, comerț și alte servicii în perioada 2010-2015 la nivelul Regiunii de Sud – Est a avut o tendință descendentă, tendință regăsită și la nivelul județelor Buzău și Constanța. În aceeași perioadă, aceste investiții au fost mai mari în județele Brăila, Galați, Tulcea și Vrancea *(vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 5 și **Figura nr.12**)*

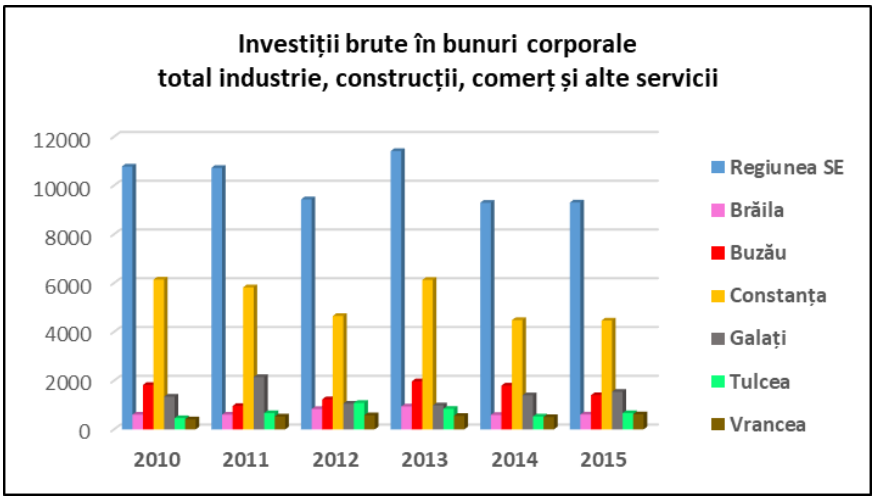

Figura nr.12
Sursa datelor: INS, Tempo-online

Potrivit datelor INS, în perioada 2010 - 2016, **investițiile brute în sectorul învățământ** au înregistrat o creștere la nivelul Regiunii de Sud – Est, creștere regăsită și la nivelul județului Buzău, în anul 2015 valoarea acestora în județul Buzău fiind de 3 mil.lei (vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 5 și ***Figura nr.13***)

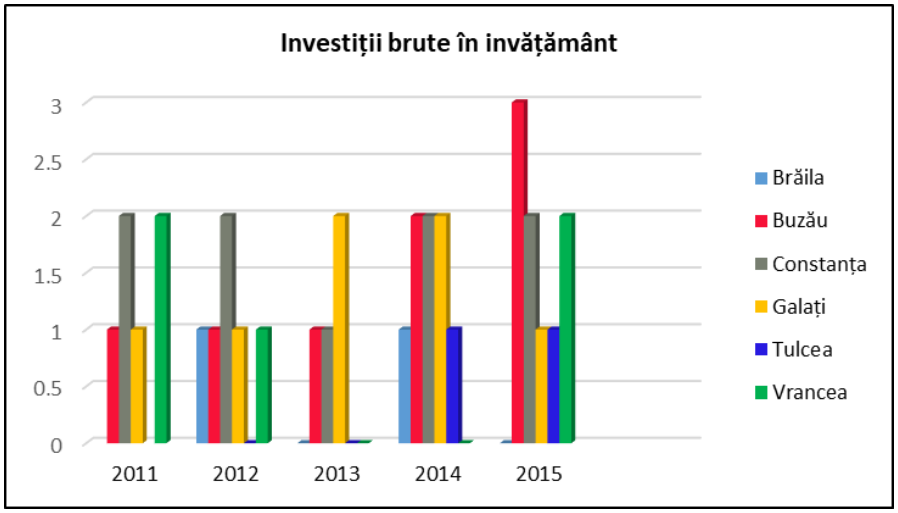

Figura nr.13
Sursa datelor: INS, Tempo-online

În ceea ce privește repartizarea **investiţiilor străine** pe regiuni de dezvoltare, Banca Naţională a României remarcă orientarea cu precădere a acestora spre Bucureşti-Ilfov (59,9 % din totalul investiţiilor străine directe în 2016). Regiunea Sud Est a înregistrat o fluctuaţie a investiţiilor străine directe în totalul investiţiilor străine directe la nivel de ţară, în anul 2016 fiind

de 4,9% (3477 mil. euro). În județul Buzău, valoarea investițiilor străine directe în anul 2016 a fost de 483 mil. euro. *(vezi Economie.xls, foia de lucru Anexa 6 și* ***Figura nr. 14****).*

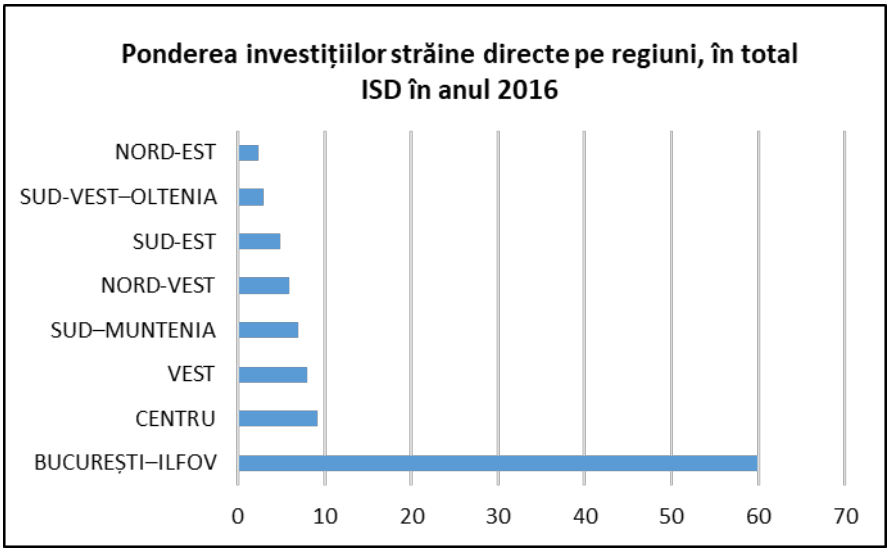

Figura nr.14

Sursa datelor: BNR – Investițiile străine directe în România în anul 2016

Cifra de afaceri totală a firmelor din județul Buzău în anul 2015 a fost 16052 mil.lei - prețuri curente, prima poziție fiind ocupată de sectorul industriei prelucrătoare (6527 mil.lei), urmat la mică distanță de sectorul comerț (6406 mil.lei). La polul opus, cu 8 mil.lei, s-au situat unitățile locale cu activitate de învățământ organizate ca societăți comerciale (*vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 7 și http://www.buzau.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=528).*

3.2. INFORMAȚII PARȚIALE

3.2.1 Procesul de integrare europeană şi cerinţele de competitivitate

În condițiile integrării europene și cerințelor de competitivitate pe care le presupune acest proces, trebuie avută în vedere o cât mai bună valorificare a factorilor care intră în componența PIB - ului potențial - capital, forță de muncă, productivitate (inclusiv capital natural) – ca singura cale de a stimula în mod sustenabil o creștere economică de la 3% la 5% anual. Aceasta ar putea duce România la un nivel al PIB-ului pe cap de locuitor la puterea de cumpărare standard la un echivalent de aproximativ 70% din media UE în anul 2020 (luând în calcul un nivel de creștere de 2% anual la nivelul Uniunii Europene).

Dincolo de avantajul conjunctural (care se va reduce în timp) al preţului relativ scăzut al forţei de muncă, competitivitatea firmelor va fi condiţionată într-o măsură din ce în ce mai mare de creşterea valorii adăugate prin eforturi susţinute de inovare şi segmentare pentru cucerirea şi păstrarea pieţei, cu accent pe tehnologie, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare adecvate.

Nevoile de competitivitate ale firmelor vor conduce şi la dezvoltarea şi diversificarea pieţei de servicii pentru afaceri (“business to business”): servicii de consultanţă, financiare, comerciale etc., dar şi alte servicii pentru întreprinderi rezultate din externalizarea unor activităţi auxiliare producţiei şi contractate cu firme specializate - de ex. de întreţinere şi reparaţii (mentenanţă), service pentru produsele vândute etc.

3.2.2 Cercetarea – dezvoltarea

Unul dintre factorii ce influenţează în mod direct competitivitatea este dezvoltarea sectorului de cercetare-dezvoltare. Din păcate, sectorul de cercetare-dezvoltare are încă insuficient de dezvoltate legături cu mediul economic, neavând o contribuţie semnificativă la dezvoltarea economică regională. În viitor, odată cu dezvoltarea economiei bazate pe cunoaştere, a clusterelor industriale şi a clusterelor bazate pe cercetare, este necesară accelerarea procesului de transfer tehnologic.

Regiunea Sud Est a cunoscut în perioada 2010 – 2015 o scădere a numărului total de salariaţi din activităţile de cercetare-dezvoltare *(vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 8).* În opoziție cu tendința de la nivelul regional, în județul Buzău numărul salariaților din sectorul cercetare dezvoltare în perioada 2010 - 2015 a cunoscut o creștere de la 51 persoane la 96 persoane *(vezi **Figura nr.15**)*

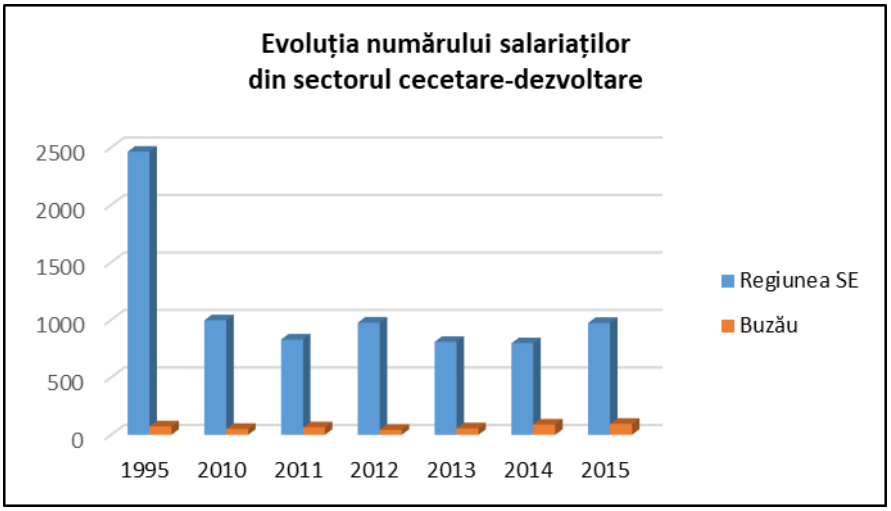

Figura 15

Sursa datelor: INS, Tempo - online

Analiza datelor, conform PRAI Sud – Est 2016-2025, arată că activitatea de cercetare și dezvoltare este considerată slabă la nivel regional. Toți indicatorii relevanți pentru acest sector de activitate situează Regiunea sub media națională și o clasifică pe ultimele poziții din Uniunea Europeană. Județele mai active în cercetare și dezvoltare la nivel regional sunt Constanța, Galați și Tulcea. Această distribuţie se justifică într-o anumită măsură prin faptul că în judeţele Constanța și Galați sunt situate universităţi şi institute cu importantă activitate de cercetare pe segmentul tehnică marină, ecologie marină, arhitectură navală și metalurgie.

În județul Buzău activitatea de cercetare și dezvoltare este mai consistentă în domeniul legumiculturii și viticulturii, prin intermediul Stațiunii de Cercetare Dezvoltare pentru Legumicultura Buzău și al Stațiunii de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură şi Vinificaţie Pietroasa. La nivelul județului, suma cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare în anul 2015 a fost de 4162 mii lei.

3.2.3 Industria

Principalele caracteristici ale industriei judeţului sunt:

- aproape toate sectoarele industriale sunt reprezentate în zonă;
- este concentrată în reşedinţa de judeţ şi în oraşul Rm. Sărat;
- industria prelucrătoare deţine ponderea în privinţa cifrei de afaceri şi a numărului de angajaţi în raport cu celelalte activităţi industriale.

Majoritatea investiţiilor străine în sunt concentrate în industria confecţiilor textile şi industria alimentară.

3.2.4 Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicaţii şi de mediu

Regiunea este străbătută de importante coridoare de transport care asigură legătura centrelor urbane cu capitala ţării. Unele drumuri naţionale continuă mari artere rutiere europene.

Lungimea drumurilor publice din regiune era în 2010 de 10.763 km, ceea ce situează regiunea pe locul 6 la nivel naţional; din totalul drumurilor publice regionale erau modernizate numai 21,0 %, regiunea ocupând ultimul loc la nivel naţional.

La nivel regional problemele întâmpinate de reţeaua de drumuri sunt: calitatea slabă a drumurilor, sistemul deficitar de iluminare şi marcare stradală. Situaţia drumurilor în mediul rural este critică, majoritatea localităţilor rurale neavând drumuri pietruite sau asfaltate.

La 31 decembrie 2015, potrivit datelor statistice, județul Buzău dispunea o rețea de 2704 km de drumuri publice, din care drumuri modernizate doar 347 km. Drumurile județene și comunale însumau la această dată 2382 km, din care drumuri modernizate 25km. La nivelul județului Buzău, densitatea drumurilor publice pe 100 kmp teritoriu la sfârșitul anului 2015 a fost de 44,5 km *(vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 10).*

Infrastructura feroviară a județului Buzău însuma 244 km la 31 decembrie 2015, densitatea liniilor pe 1000 kmp teritoriu fiind de 40 km.

La nivelul Regiunii de Sud – Est există patru aeroporturi, din care un aeroport utilitar la Buzău.

Potrivit PRAI Sud – Est 2016 - 2025, județele regiunii au un nivel de *e-incluziune* relativ bun, dar la nivel european Regiunea de Sud – Est se clasează printre regiunile mai puțin performante din punct de vedere al dezvoltării infrastructurii informației și al nivelului de abilități informatice ale populației.

La 31 decembrie 2015, în ceea ce privește infrastructura de utilități, 77 din localitățile județului erau racordate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă (2205,4 km – lungime totală simplă), 4 localități beneficiau de infrastructură pentru distribuirea de energie termică și 2 localități erau racordate la rețeaua de distribuție a gazelor naturale (576,2 km conductă de distribuție) *(vezi Economie.xls, foia de lucru Anexa 11).*

3.2.5 Agricultura şi silvicultura

Suprafaţa agricolă a judeţului reprezintă 17,3 % din suprafaţa agricolă a regiunii, având o contribuţie la producţia ramurii agricole de 18,0 %.

Această suprafaţă se compune din: cultura mare de câmp, suprafeţe viticole, pomicole, legumicole şi culturi de plante industriale.

Judeţul Buzău este recunoscut pentru producţia de carne de ovine, carne de pasăre, ouă dar şi pentru creşterea taurinelor şi chiar a cailor.

Producția agricolă a județului a crescut în anul 2015 cu 25,68% față de anul 2016, producția vegetală fiind de 1545185 mii lei, iar cea animală de 746352 mii lei *(vezi http://www.buzau.insse.ro/main.php?id=432).*

Volumul de lemn recoltat nu este semnificativ pentru dezvoltarea economică a judeţului Buzău (există exploataţii lemnoase la Nehoiu, Săruleşti şi Lopătari).

În pofida potenţialului agricol ridicat, capacitatea de prelucrare a produselor agricole este scăzută, datorită tehnologiilor învechite. Fragmentarea suprafeţelor arabile în porţiuni mici este un alt obstacol în calea dezvoltării agriculturii. Potenţialul economic scăzut al micilor ferme şi managementul ineficient al exploatărilor agricole au determinat subdezvoltarea sectorului de prelucrare a produselor agricole.

3.2.6 Turismul

În perioada 2010 - 2016 numărul structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare din județul Buzău a crescut cu 28,16%. La nivelul Regiunii de Sud – Est, în anul 2016, ponderea acestor structuri a fost de 8,06%, iar ponderea regiunii la nivel național a fost de 16,25%.

Potrivit datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică, la 31 iulie 2015 în județul Buzău activau 89 de structuri de primire turistică din care 45 pensiuni agroturistice, 26 hoteluri și moteluri, 12 vile turistice și bungalouri, 4 pensiuni turistice, 1 camping și 1 popas turistic *(vezi Economie.xls, foaia de lucru Anexa 9).*

Turismul în regiune este diversificat, aici existând aproape toate tipurile de turism: turism de litoral, montan, de croazieră, cultural, de afaceri, turism ecologic, balnear, agroturism, de agrement, de week-end, pescuit sportiv şi de vânătoare, practicarea sporturilor nautice.

Regiunea beneficiază de un **fond balnear deosebit**, ceea ce a făcut ca activitatea balneară să aibă o veche tradiţie şi să cunoască o amplă dezvoltare. În judeţ se află staţiuni balneoclimaterice renumite în ţară precum: Sărata Monteoru.

Pentru dezvoltarea acestei forme de turism este necesară o lărgire a gamei de ofertă prin dezvoltarea unui produs de înaltă calitate cu accent pe tratament, cazare de lux şi structuri auxiliare, diversificarea produsului oferind programe de menţinere a sănătăţii şi fitness pentru atragerea unui alt segment de piaţă în locul clientelei tradiţionale.

Judeţul Buzău are posibilităţi de practicare a **agroturismului**, care a luat amploare în Gura-Teghii, Lopătari, Bisoca, Cătina, Calvini, Poiana Pinului, Berca, importante pentru dezvoltarea turismului de agrement.

Zona montană a judeţului Buzău prezintă interes turistic prin Vulcanii Noroioşi de la Pâclele - Berca, peşterile de la Bozioru, Focurile Vii – Lopătari şi Salina de la Meledic.

Turismul cultural este o formă de turism care poate asigura valorificarea integrală a resurselor turistice antropice şi în primul rând a patrimoniului cultural - istoric.

Pentru judeţul Buzău sunt semnificative zonele din Munţii Buzăului, monumentele de cult din perioada medievală, Tabăra de sculptură de la Măgura.

Dezvoltarea cantitativă şi calitativă a capacităţii pentru **turismul de afaceri** este susţinută de infrastructura existentă, de poziţia geografică, precum şi de posibilitatea ofertei turistice diversificate determinată de potenţialul zonelor vecine. Turismul de afaceri este prezent în judeţ în zonele de agrement de la Poiana Pinului, Monteoru, Ciuta.

Deşi judeţul are potenţial turistic ridicat, unităţile turistice nu îndeplinesc standardele europene din punct de vedere al calităţii serviciilor, dotării cu resurse, infrastructurii, marketingului, fapt care a determinat scăderea numărului de turişti.

3.2.7 Dezvoltare durabilă şi aspecte specifice ruralului montan

Conceptul de dezvoltare durabilă înţeleasă ca „o dezvoltare care satisface nevoile generaţiei actuale fără a compromite şansele viitoarelor generaţii de a-şi satisface propriile nevoi" (Comisia Mondială pentru Mediu şi Dezvoltare, 1985) reprezintă rezultatul unei abordări integrate a factorilor politici şi decizionali în care protecţia mediului şi creşterea economică pe termen lung sunt considerate complementare şi reciproc dependente.

Dezvoltarea durabilă a devenit un obiectiv politic al Uniunii Europene începând cu anul 1997, prin includerea sa în Tratatul de la Maastricht. În anul 2001, Consiliul European de la Goteborg a adoptat Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene, căreia i-a fost adăugată o dimensiune externă la Barcelona, în anul 2002. În anul 2005, Comisia Europeană a demarat un proces de revizuire a Strategiei, publicând, în luna februarie, o evaluare critică a progreselor înregistrate după 2001, care punctează şi o serie de direcţii de acţiune de urmat în continuare

Ca rezultat al acestui proces, Consiliul UE a adoptat, la 9 iunie 2006, Strategia de Dezvoltare Durabilă reînnoită pentru o Europă extinsă. Documentul este conceput într-o viziune strategică unitară şi coerentă, având ca **obiectiv general** îmbunătăţirea continuă a calităţii vieţii pentru generaţiile prezente şi viitoare prin crearea unor comunităţi sustenabile, capabile să gestioneze şi să folosească resursele în mod eficient şi să valorifice potenţialul de inovare ecologică şi socială al economiei în vederea asigurării prosperităţii, protecţiei mediului şi coeziunii sociale.

În acest context**, Guvernul României, Ministerul Mediului şi Dezvoltării Durabile, Programul Naţiunilor Unite prin Centrul Naţional pentru Dezvoltare Durabilă au elaborat: „Strategia Naţională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013 – 2020 - 2030"[2],** aprobată în şedinţă de guvern în noiembrie, 2008**.**

Obiectivele strategice vizate sunt:

- *Orizont 2013*: Încorporarea organică a principiilor şi practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor şi politicilor publice ale României, ca stat membru al UE.
- *Orizont 2020*: Atingerea nivelului mediu actual al ţărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.
- *Orizont 2030*: Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al ţărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile

În cadrul Strategiei este analizată situaţia actuală a sistemului socio-economic şi capitalului natural al României cu o serie de concluzii dintre care, în rândurile mai jos, sunt selectate câteva.

a) Capitalul natural

Dezvoltarea economică a României continuă să urmeze o cale nesustenabilă. Capacitatea de suport a capitalului natural este depăşită, iar decalajul tinde să se mărească în măsura în care o seamă de programe sectoriale urmăresc obiective contradictorii şi pot intra în conflict cu

[2] http://strategia.ncsd.ro/

preceptele dezvoltării durabile, generând efecte negative asupra structurii şi capacităţii de suport ale capitalului natural.

b) Capitalul antropic

În **industrie** este de reţinut faptul că unele sectoare (textile, încălţăminte, mobilă, echipamente electrice) au cunoscut ajustări structurale mai profunde, devenite posibile datorită privatizării lor rapide, reuşind să ajungă la un nivel rezonabil de profitabilitate. Până recent, trendurile investiţionale în industrie s-au orientat preponderent spre sectoarele de joasă tehnologie, energo-intensive şi cu un aport mai mare de forţă de muncă slab şi mediu calificată, generatoare de valoare adăugată modestă.

România rămâne şi în prezent un utilizator ineficient de energie produsă cu costuri ridicate datorate pierderilor mari (circa 30 - 35 %) la centralele ce utilizează combustibili fosili şi randamentului scăzut la utilizare (în special la încălzirea locuinţelor), situându-se în continuare pe ultimul loc în Uniunea Europeană la acest indicator.

În domeniul transporturilor, evoluţiile recente din România confirmă tendinţele generale din Uniunea Europeană, considerate a fi alarmante, privind creşterea ponderii transportului rutier în parcursul mărfurilor şi al parcursul pasagerilor.

Starea precară a infrastructurii rutiere (25,2 mii km de drumuri publice modernizate din totalul de circa 82 mii km în 2010) şi densitatea scăzută a drumurilor publice (34,6 kilometri la 100 km pătraţi în 2010) conduc la sporirea distanţei şi timpului de parcurs, la consumuri excesive de carburanţi, cu efecte nocive asupra mediului, şi la un număr mare de accidente rutiere.

Valoarea adăugată obţinută din activităţile de transport s-a realizat integral pe seama consumului suplimentar de resurse, ceea ce contravine principiului dezvoltării durabile.

Agricultura României se află încă într-o situaţie de declin determinată de fragmentarea excesivă a proprietăţii (gospodăriile de subzistenţă fiind predominante), dotarea slabă cu maşini şi utilaje, situaţia precară a infrastructurii rurale, folosirea redusă a îngrăşămintelor chimice sau naturale şi a pesticidelor, reducerea dramatică a suprafeţelor irigate, degradarea solului, deficitul cronic de resurse de finanţare, lipsa unui sistem funcţional de credit agricol.

Din punctul de vedere al infrastructurii de bază România se situează încă mult sub media Uniunii Europene şi are de recuperat rămâneri în urmă importante la majoritatea indicatorilor principali (alimentarea cu apă potabilă, tratarea apelor uzate/reziduale, eliminarea deşeurilor etc.)

Zona montană a României constituie un teritoriu special, de interes naţional, cu un imens potențial economic, social, cultural şi de mediu.

Potrivit Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a zonelor montane 2014 – 2020, zonele de munte trebuie să beneficieze de o politică specifică definită conform principiilor dezvoltării durabile, care asigură necesitățile prezentului fără a compromite șansele generațiilor viitoare. De asemenea, strategia vizează reducerea dezechilibrului între regiunile mai favorizate și cele montane defavorizate, marcate de constrângeri naturale permanente, vizând ansamblul problematicii economice, sociale, culturale și de mediu înconjurător.

Judeţul Buzău se caracterizează prin existenţa tuturor formelor majore şi medii de relief, dispuse în ordinea descrescătoare a altitudinii şi prin situarea la intersecţia unor domenii climatice, pedologice şi implicit biologice, diferite.

Zona montană este bine împădurită, cu mare interes ştiinţific şi educaţional și devine din ce în ce mai atractivă pentru turişti, motiv pentru care a crescut și numărul de unități de cazare turistică.

Caracterul predominant rural al zonei montane din judeţul Buzău a determinat aici păstrarea tradiţiilor populare, transmiterea ocupaţiilor tradiţionale din generaţie în generaţie.

Locuitorii din zona de munte se ocupă cu creşterea animalelor, cu tăierea şi prelucrarea primară a lemnului şi cu meşteşuguri pe care le-au deprins de la generaţiile anterioare.

În acest context, Strategia de dezvoltare durabilă a județului Buzău 2014 – 2020 promovează politicile montane care trebuie să faciliteze cooperarea inter-comunală și inter-regională în cadrul național, *revigorarea şi dezvoltarea zonei montane* fiind un obiectiv asumat.

3.3. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA PROFILULUI ECONOMIC AL JUDEŢULUI BUZĂU

- Ponderea PIB - ului județului Buzău la formarea PIB - ului Regiunii de Sud – Est în anul 2016 a fost de 12, 28%, clasând județul pe poziția a treia la nivelul regiunii.
- PIB - ul pe locuitor, deși a crescut în 2016 față de perioada de referință 2010, clasează județul Buzău pe penultima poziție la nivelul regiunii
- În perioada analizată, VAB a înregistrat creşteri în domeniile: construcţii, informaţii şi comunicaţii, tranzacţii imobiliare şi activităţi culturale.
- Productivitatea muncii a crescut în perioada 2010 – 2016, însă valorile înregistrate se situează cu mult sub media UE – 28.
- Distribuția pe sectoare de activitate a unităților locale active din județul Buzău, în perioada analizată, arată o concentrare a acestora în sectorul comerț, urmat de sectorul industriei prelucrătoare.
- La nivelul județului se remarcă o diferență semnificativă între numărul unităților locale active cu 0 - 9 salariați (8156) și cel cu 250 salariați și peste (31).
- Ponderea cea mai mare a firmelor nou înregistrate este în sectorul comerț.
- Volumul investițiilor brute ale unităţilor locale active în județul Buzău a fost mai mare în industria prelucrătoare, distribuția apei, salubritate și gestionarea deșeurilor, comerț și construcții.
- În perioada analizată, prima poziție, după cifra de afaceri, este ocupată de sectorul industriei prelucrătoare, urmat la mică distanță de sectorul comerț

Agricultura - în pofida potenţialului agricol ridicat, capacitatea de prelucrare a produselor agricole este scăzută, datorită tehnologiilor învechite. Fragmentarea suprafeţelor arabile în porţiuni mici este un alt obstacol în calea dezvoltării agriculturii. Potenţialul economic scăzut al micilor ferme şi managementul ineficient al exploatărilor agricole au determinat subdezvoltarea sectorului de prelucrare a produselor agricole.

Industria are o importantă pondere în VAB judeţeană. Ponderea industriei la formarea VAB judeţeană a înregistrat o scădere în ultimii ani.

Construcţiile au avut o evoluție negative în perioada analizată, ponderea acestora la formarea VAB regional fiind în 2013 de 9,3%.

Starea infrastructurii de transport şi utilităţi a judeţului şi regiunii arată că pentru acest sector există mari oportunităţi de dezvoltare.

Serviciile deţin o pondere mare din VAB la nivel judeţean și regional.

Implicaţiile pentru ÎPT

- ***Adaptarea ofertei de formare profesională iniţială la tendinţele de dezvoltare economică***.

Din analiza profilului economic al regiunii și județului Buzău se poate aprecia că domeniile de formare profesională iniţială prioritare sunt: *comerţul, mecanica, construcţiile, agricultura, industria alimentară şi turism şi alimentaţie.* Prioritizarea acestora şi ponderile recomandate pentru fiecare domeniu trebuie să ţină cont de previziunile privind ocuparea (vezi capitolul Piaţa muncii).

➢ ***Adaptarea conţinuturilor învăţării la schimbările tehnologice şi organizaţionale produse de investiţiile străine şi la cerinţele specifice ale IMM-urilor***

Principalele direcţii de acţiune sunt:

- adaptări ale curriculumului în dezvoltare locală realizate în parteneriat cu agenţii economici;
- dezvoltarea parteneriatului cu agenţii economici pentru asigurarea condiţiilor de desfăşurare a instruirii practice şi dezvoltarea formării continue a cadrelor didactice prin stagii la agenţi economici;
- asigurarea îndeplinirii standardelor de pregătire profesională prin implementarea sistemului de asigurare a calităţii în educaţie şi formare profesională;
- asigurarea unei pregătiri de bază largi cu competenţe tehnice generale solide;
- promovarea învăţării pe parcursul întregii vieţi.

4. PIAŢA MUNCII

4.1. Indicatori statistici ai pieţei muncii

Profilul demografic al judeţului Buzău arată că în perioada 2000-2014 **populaţia judeţului** a avut un trend descendent, tendinţă care s-a menţinut inclusiv pe sexe, cu o scădere mai accentuată în cazul bărbaţilor. Bărbaţii reprezentau 49,1% din totalul populaţiei judeţene în anul 2000, după care ponderea lor în populaţia judeţului a început să scadă, ajungând în anul 2014 la 48,8%. Analiza populaţiei pe medii de rezidenţă arată că populaţia din mediul rural este mai numeroasă decât cea din mediul urban, iar evoluţia populaţiei, asemănătoare cu cea înregistrată per ansamblul regiunii, a fost de reducere. Trendul **sporului natural** a fost descrescător şi negativ, puncte de inflexiune fiind înregistrate între anii 2002-2004, 2005-2006 şi 2011-2012. Pentru perioada analizată **durata medie de viaţă** a crescut cu 3,3 ani. Pe grupe de vârstă, dinamica populaţiei în perioada 2000-2014, în judeţul Buzău, indică tendinţa de îmbătrânire demografică, caracterizată prin reduceri ale ponderii efectivelor din grupa 0-14 ani în totalul populaţie de la nivelul judeţului (cu 3,3 pp.) şi creşteri ale populaţiei cu vârsta de 65 de ani şi peste (cu 1,4 pp.). Populaţia cu vârsta de 15-64 de ani a scăzut.

Rezultatele Recensământului din 2011 relevă nu numai faptul că populaţia judeţului Buzău a scăzut în ultimii 10 ani cu aproape 50 de mii de locuitori, ci şi că există un procent foarte mare de persoane cu vârsta de peste 60 de ani. Institutul Naţional de Statistică a anunţat rezultatele finale ale recensământului desfăşurat în octombrie 2011. Cifrele arată că în judeţul Buzău trăiau, în 2011, 451.069 de persoane, în timp ce la recensământul realizat în anul 2002, numărul total al locuitorilor judeţului era de 496.214 de persoane. Asta înseamnă că populaţia judeţului a scăzut, în zece ani, cu 45.145 de persoane. În urma recensământului din 2011, reiese că municipiul Buzău are o populaţie de 115.494 de locuitori, în timp ce în 2002, populaţia era de 134.227 de locuitori. Râmnicu Sărat, al doilea oraş ca mărime al judeţului Buzău, are în prezent o populaţie de 33.843 de locuitori, cu aproximativ 5.000 de locuitori mai puţin decât în 2002. Aceleaşi date ale recensământului arată că, în 2011, în mediul urban trăiau 174.172 persoane, faţă de 192.481 în 2002, în timp ce în mediul rural, trăiau 276.942 de persoane, faţă de 303.733 de persoane, în 2002. Comuna cu cei mai mulţi locuitori este Vadu Paşii, cu 9.311 locuitori, urmată de comuna Verneşti, cu 8.633 de locuitori. În acelaşi timp, recensământul arată şi o îmbătrânire a populaţiei prin reducerea bazei piramidei demografice. Astfel, judeţul Buzău ocupă locul 3 în topul populaţiei îmbătrânite. Astfel, în 2011, trăiau 116.336 de persoane cu vârsta peste 60 de ani, adică 25,79 la sută din populaţia totală a judeţului. Numărul buzoienilor plecaţi în străinătate pentru o perioadă de cel puţin un an, dar care nu fac parte din populaţia stabilă, era în 2011 de 10.034 persoane, dintre care 4.787 sunt bărbaţi iar restul femei. Majoritatea celor care au ales să plece pentru o perioadă mai îndelungată din ţară au preferat Italia şi Spania.

Populaţia şcolară din judeţul Buzău era în anul 2013 de 71.353 elevi şi reprezenta 16% din populaţia şcolară totală a regiunii Sud-Est, comparativ cu 15,5% în anul 2000, respectiv 87.692elevi. În perioada 2000-2013, populaţia şcolară de sex masculin a depăşit numeric populaţia şcolară de sex feminin. Pentru aceeaşi perioadă, tendinţa a fost de creştere a populaţiei masculine de vârstă şcolară şi de scădere concomitentă a populaţiei feminine de vârstă şcolară. Pe medii de rezidenţă, analiza datelor statistice arată că populaţia şcolară din mediul urban a depăşit numeric populaţia din mediul rural. În perioada 2013-2015 populaţia şcolară din mediul urban a scăzut cu15,5% (7.386 elevi), iar populaţia şcolară din mediul rural a scăzut cu 22%

(8.953 elevi). În perioada 2000-2015 aproape toate nivelurile de pregătire au înregistrat o scădere a numărului de elevi înmatriculaţi. Doar învăţământul liceal şi învăţământ postliceal au avut creşteri, cu 6,5%, respectiv cu 1.000 persoane şi cu 62%, respectiv cu 791 elevi. O scădere majoră a efectivului de elevi a înregistrat învăţământul profesional (89,3%), urmat de cel gimnazial (36,8%). Învăţământul superior şi cel primar au avut scăderi mai reduse cu 15,6% respectiv cu 10,2%. Ponderea învăţământului profesional a ajuns la 0,7% din totalul populaţiei şcolare din judeţ în anul 2013.

Din punct de vedere economic, de-a lungul perioadei analizate 2000-2012, **evoluţia PIB** a fost una ascendentă. Evoluţia **numărului de firme** a fost în creştere în perioada 2000-2008, urmată de o scădere până în anul 2011, pe fondul crizei economice şi ulterior de o uşoară revenire, ca urmare a revigorării economiei în ansamblu. Majoritatea firmelor înregistrate, indiferent de mărimea acestora, activau în perioada 2008-2013 în *Comerţ*, activitate care acoperă între 42-49% din unităţile judeţului. Analiza firmelor pe clase de mărime pune în evidenţă faptul că, de-a lungul întregii perioade analizate 2000-2013, firmele de mici dimensiuni (care au sub 9 salariaţi) au reprezentat majoritatea în totalul firmelor înregistrate la nivelul judeţului (peste 89%). Evoluţia **cifrei de afaceri** la nivelul unităţilor locale din judeţul Buzău a fost una crescătoare în perioada 2003- 2013, cu uşoare reduceri în perioada post-criză. Structura cifrei de afaceri pe activităţi economice arată că cea mai importantă contribuţie la nivelul judeţului din perioada 2008-2013 au avut-o activităţile din *Comerţ* (42-45%) şi din Industria prelucrătoare (36-40%). **Investiţiile brute** au avut în general o tendinţă crescătoare în perioada 2000-2013. Deşi în perioada 2008-2013 în majoritatea domeniilor de activitate s-au înregistrat scăderi importante ale investiţiilor brute, activităţile care au contribuit la creşterea investiţiilor la nivelul judeţului au fost *Industria energetică* şi *Industria extractivă*, care, însumat, au acoperit 51,2% din volumul investiţional al judeţului Buzău în anul 2013. Activitatea care a susţinut cel mai mult investiţiile la nivelul judeţului în perioada 2008-2013 a fost *Industria prelucrătoare* care a acoperit între 19-39% din volumul investiţional al judeţului Buzău. Au fost remarcate şi unele particularităţi: *Comerţul* a acoperit 23% doar în anul 2008; *Tranzacţiile imobiliare* au ajuns la 52% doar în anul 2010; iar *Industria energetică* şi *Industria extractivă* au reprezentat cumulat 51% doar în anul 2013.

4.1.1. Participarea la forţa de muncă

Analiza pieţei muncii de la nivel judeţean pune în evidenţă o scădere a **populaţiei active civile** în perioada 2000-2013 (reducere cu 11,2%, respectiv cu 26,2 mii persoane). Populaţia activă de sex masculin a depăşit numeric populaţia activă civilă de sex feminin de-a lungul întregii perioade analizate. În anul 2013, **resursele de muncă** din judeţul Buzău reprezentau 16,1% (296,8 mii de persoane) din resursele de muncă totale din regiunea Sud-Est, comparativ cu 16,1% (289,3 mii persoane) în anul 2000. Până în anul 2005, resursele de muncă au înregistrat o tendinţă de creştere, după care au avut o evoluţie fluctuantă, cu scăderi şi creşteri relative. În anul 2013, **rata de activitate a resurselor de muncă** din judeţul Buzău a fost de 64,7%, mai mare cu 6,3 pp. decât rata de activitate de la nivelul întregii regiuni. În anul 2000, rata de activitate a resurselor de muncă a fost de 74,7%, cu 6,1 pp. mai mare decât cea a întregii regiuni. Evoluţia ratei de activitate a resurselor de muncă a fost de reducere până în anul 2004, după care a urmat o perioadă relativ staţionară, în care rata de activitate a resurselor de muncă a fost aproape constantă, oscilând în jurul unei medii de 64,2%.

4.1.2. Structura populaţiei ocupate pe niveluri de instruire, la nivel regional

Din totalul populaţiei stabile de 10 ani şi peste, 52,1% au nivel scăzut de educaţie (primar, gimnazial sau fără şcoală absolvită), 38,9% nivel mediu (postliceal, liceal, profesional sau tehnic de maiştri) şi 9,0% nivel superior. La 20 octombrie 2011 erau 6817 persoane analfabete.

Evoluţia **numărului de şomeri** din judeţul Buzău reflectă situaţia macroeconomică: în perioada premergătoare crizei economice, numărul şomerilor a scăzut, după care a crescut brusc în anii 2009 şi 2010. Începând cu anul 2011, perioadele de scădere au alternat cu cele de creştere. Dinamica structurii pe sexe pune în evidenţă ponderea semnificativ mai mare a bărbaţilor în totalul şomerilor înregistraţi la nivelul judeţului Buzău, comparativ cu cea a femeilor. Dinamica structurii pe niveluri de pregătire pune în evidenţă ponderea semnificativ mai mare a şomerilor cu nivel de pregătire scăzut (studii primare, gimnaziale şi profesionale), comparativ cu şomerii care au un nivel de pregătire mediu sau ridicat. Ponderea şomerilor cu studii medii în total şomeri a scăzut pentru ambele sexe în perioada 2000-2013. În anul 2013, **rata şomajului** în judeţul Buzău a fost de 8,6%, mai mare cu 1,9 pp. decât cea de la nivelul regiunii Sud-Est. În anul 2010, rata şomajului în judeţul Buzău era de 12,7%, la o diferenţă cu 1,3 pp. faţă de rata şomajului de la nivelul regiunii. Anul 2007 reprezintă anul cu cel mai mic nivel al ratei şomajului, iar 2010 anul cu cea mai mare valoare a ratei şomajului. Explicaţia acestei situaţii o reprezintă declanşarea crizei economice. Anii care au urmat crizei s-au caracterizat printr-o alternare a creşterilor şi reducerilor ratei şomajului, fără o tendinţă clară de evoluţie.

În judeţul Buzău, **populaţia ocupată civilă totală** a crescut în perioada 2005-2007 după care, pe fondul reducerii activităţii economice determinate de criză, populaţia ocupată s-a redus continuu până în 2009 când a înregistrat o valoare minimă. În anul 2013, efectivul populaţiei ocupate reprezenta 17,5% din populaţia ocupată în regiunea Sud-Est, la fel ca în anul 2005. Din punct de vedere al structurii, în anul 2013, ponderea populaţiei ocupate de sex masculin era mai mare cu 4,1 pp. în defavoarea ponderii populaţiei ocupate de sex feminin. În perioada 2008-2013, efectivul populaţiei ocupate totale s-a redus semnificativ în cazul activităţilor: *Industrie prelucrătoare*, *Administraţie publică şi apărare*, dar şi în *Sănătate şi asistenţă socială*. Pe de altă parte, s-a înregistrat o creştere a efectivului populaţiei ocupate în activităţi din *Transporturi şi depozitare* şi *Hoteluri şi restaurante.*

Efectivul salariaţilor la sfârşitul anului 2013 reprezenta 15,3% din numărul total al salariaţilor din regiune. Perioada 2005-2013 este marcată de trei intervale: o perioadă de creştere (2005- 2007), urmată de scădere până în anul 2010, continuată cu o revigorare a numărului de salariaţi la nivel judeţean (2011-2013). Dinamica structurii pe sexe reflectă structura demografică a populaţiei de la nivelul judeţului, astfel încât, în anul 2013, diferenţa dintre ponderile salariaţilor era cu 4,0 pp. în favoarea salariaţilor de gen masculin. Structura salariaţilor pe activităţi economice evidenţiază în perioada 2008-2013 o concentrare a acestora în *Industria prelucrătoare* (29-32%) şi apoi în *Comerţ* (18%). Principalele activităţi în care se regăsesc salariatele din judeţ sunt *Industria prelucrătoare* (29-32%) şi *Comerţ* (20-22%), dar şi *Sănătate şi asistenţă socială* şi *Învăţământ*, în timp ce salariaţii de sex masculin activează cu preponderenţă în Industria prelucrătoare (26-32%), urmată de *Comerţ* şi *Construcţii*.

In judeţul Buzău 1,8% dintre locurile de muncă existente sunt vacante. Astfel, la nivelul județului Buzău rata locurilor de muncă vacante se situează atât sub media națională, cât și sub cea regională. Cele mai multe locuri de muncă vacante sunt generate de sectorul *servicii*

(cca. două treimi dintre locurile de muncă vacante înregistrate la nivel județean – 71.8%), urmat de sectorul *industrie* (24.0% dintre locurile de muncă vacante înregistrate în baza de date pentru județul Buzău). Marea majoritate a locurilor de muncă vacante sunt generate de întreprinderile *mici* (10-49 salariați) – 93.6%. Cele mai multe dintre locurile de muncă vacante sunt generate pentru GO 7 (muncitori calificați) – 71.5%, urmată de GO 5 (lucrători în servicii) – 18.8%. Trebuie menționat că cererea pentru persoane cu nivel de educație ridicat nu există în context local – nu există locuri de muncă vacante pentru grupele ocupaționale GO 2 (specialiști cu ocupații intelectuale) și GO 3 (tehnicieni). Din numărul de locuri de muncă analizate la nivelul județului Buzău, o majoritate de 61.2% sunt deschise pentru absolvenți de învățământ profesional, gimnazial, primar sau fără școală (fără studii medii) și nici unul pentru absolvenți de studii superioare.

Pe măsură ce scade nivelul de educație al salariaților crește și gradul de conștientizare al angajatorilor cu privire la importanța actualizării permanente a setului de **cunoștințe și competențe** teoretice și practice deținute de proprii salariați. Competențe comune/transferabile sunt identificate ca generând nevoie de formare cu precădere pentru absolvenții cu studii medii și cu studii superioare. La nivel local competențele TIC au un rol marginal atât în procesul de recrutare cât și în cel de formare profesională continuă.

Ponderea **absolvenților** promoției 2014 în județul Buzău înregistrează o valoare inferioară celor de la nivel național și regional (0,7%), ceea ce subliniază cererea scăzută pentru această categorie de forță de muncă la nivel local. Analizând structura ocupațională a absolvenților angajați, constatăm că, la nivelul județului Buzău, aceștia și-au găsit locuri de muncă în special în ocupații de muncitori calificați și asimilați, lucrători în domeniul serviciilor și tehnicieni și alți specialiști. Așadar, cea mai importantă zonă ocupațională care a servit drept debușeu profesional pentru absolvenții județului Buzău din promoția 2014 rămâne cea a muncitorilor calificați și asimilați. În privința **fluxului de salariați**, sectorul de serviciilor prezintă evoluția cea mai puțin favorabilă la nivel local, în vreme ce sectorul agricol pare a fi cel mai dinamic și cu potențial de creștere.

Rata şomajului înregistrat are în perioada analizată, 2002-2014, evoluţii oscilante la nivelul regiunii şi al tuturor judeţelor din regiune. Tendinţa generală a fost de scădere a ratei şomajului înregistrat la nivel regional şi în toate judeţele componente ale regiunii, cu excepţia judeţelor Vrancea şi Buzău. Valori peste media regională pentru rata de activitate se înregistrează în județul Buzău. Ca şi în AMIGO, BFM raportează o rată a şomajului[3] (şomeri înregistraţi) mai mare la nivel regional decât media naţională. Cea mai mare rată a şomajului înregistrat în anul 2014 este la nivelul județului Buzău (9,7%).

4.1.3. Structura populaţiei ocupate civilă pe principalele activităţi ale economiei naţionale

Datele anuale furnizate de INS, pe baza rezultatelor din Balanţa forţei de muncă (BFM) permit analiza comparativă la nivel regional şi judeţean a evoluţiei în timp a structurii populaţiei ocupate civile pe principalele activităţi ale economiei naţionale. Se constată, pentru perioada 2008- 2014, la nivelul județului, o scăderea a populației ocupate civile în aproape toate activitățile economiei naționale, cu excepția activităților: Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul,

[3] Rata şomajului înregistrat se calculează ca procent din totalul populaţiei active civile.

repararea autovehiculelor şi motocicletelor, Informaţii şi comunicaţii, Activităţi profesionale ştiinţifice şi tehnice, Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport, Activităţi de spectacole, culturale şi recreative, în care populația ocupată civilă a crescut.

Ponderile populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale au înregistrat creșteri în perioada 2008-2014 la nivelul județului Buzău în următoarele activități: Agricultură. silvicultură şi pescuit, Distribuţia apei, salubritate. gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare, Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor, Informaţii şi comunicaţii, Activităţi profesionale. ştiinţifice şi tehnice, Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport.

În 2014, pe sectoare mari de activitate, la nivelul regiunii, se detaşează serviciile, urmate de agricultură industrie şi construcţii.

În situaţia județului Buzău, structura populaţiei ocupate civile în anul 2014 ne sugerează următoarele concluzii pe sectoare de activitate:

- ***în agricultură, 41,1%;***
- ***în industrie, 21,5%;***
- ***în construcţii, 4,4%;***
- ***în cazul serviciilor, 32,9%.***

La sfârşitul anului 2015 în evidenţele AJOFM din Regiunea Sud Est erau înregistraţi 68896 şomeri, faţă de 48485 şomeri în 2007, în creștere cu 42,1% faţă de anul 2007.
Conform BFM, rata şomajului înregistrat la nivel regional cunoaşte o evoluţie constant descrescătoare în perioada 2002-2007, urmată de o creștere constantă în intervalul 2008-2014. În toate judeţele se înregistrează aceleași tendințe. Rata şomajului regional înregistrat a fost în 2014 de 6,9%, mai ridicată decât la nivel naţional (3,8%). Județul Buzău are o rată a şomajului peste media regională (9,7%).

Evoluția șomajul înregistrat la nivelul județul Buzău,pe nivele de educație arată o diminuarea a șomajului în perioada 2009-2015, pentru nivelul liceal și postliceal precum și pentru nivelul universitar. În cazul nivelului de educație primar, gimnazial și profesional se constată o creștere a numărului de șomeri cu aceste niveluri de educație începând cu anul 2011. Ponderea şomerilor înregistraţi cu nivel de educaţie primar, gimnazial şi profesional a înregistrat la nivelul regiunii o scădere în perioada 2007-2011, urmată de o creştere în perioada 2012-2015. Ponderea şomerilor înregistraţi cu nivel de educaţie liceal şi postliceal din județul Buzău a avut o evoluţie crescătoare în perioada 2007-2013, urmată de scădere semnificativă în perioada 2014-2015. Şomerii înregistraţi cu nivel de educaţie universitar au avut o pondere din totalul şomerilor înregistraţi din regiune în creştere în perioada 2007-2011, urmată de o perioadă de scădere continuă până în 2015.

Pentru județul Buzău se remarca o ușoară creștere 2007-2008, urmată de o creștere importantă în anii 2009-2010, de la 11000 de persoane în 2008, la 18000 de persoane în 2010. În anul 2011 se înregistrează o scădere a numărului de șomeri, ajungând până sub 15000 de persoane, tendința menținându-se și în 2012 cu o ușoară creștere. Perioada 2013-2015 este marcată de o creștere constantă a numărului de șomeri, ajungând în 2015 la un procent de 9,7 %.

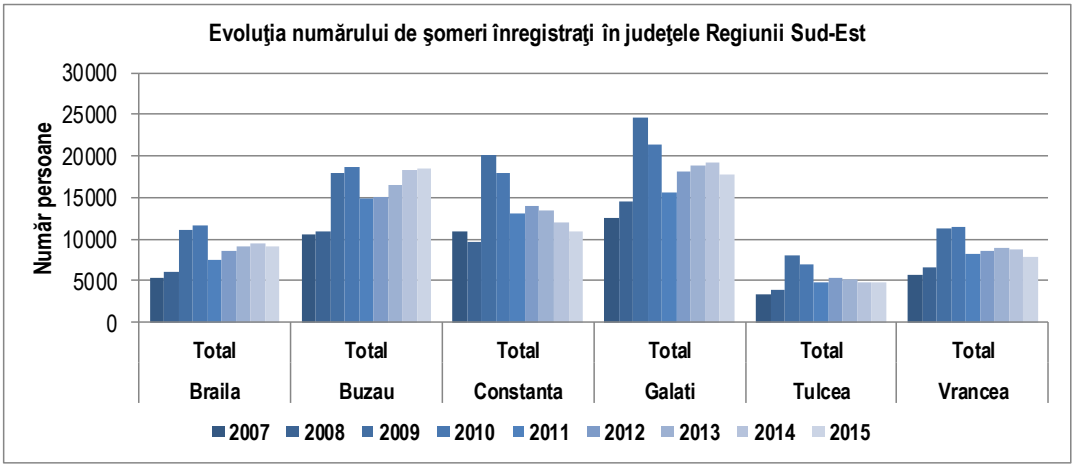

Figura 16
Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO - Online

Structura locurilor de muncă vacante pe activităţi ale economiei naționale[4] în anul 2015, la nivelul regiunii Sud - Est, arată că activităţile cu cele mai mari valori sunt: **industria prelucrătoare, comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare**. În perioada 2008-2015, la nivel regional, au înregistrat creșteri ale numărului de locuri de muncă vacante **distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare, informații și comunicații**.

Tabel 4.1. Locuri de muncă vacante pe activități ale economiei naționale în Regiunea Sud-Est

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Ani							
	2008	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
TOTAL	8369	2909	1412	1562	1873	1695	2300	2761
A. Agricultură, silvicultură şi pescuit	174	123	18	32	19	28	32	74
B. Industria extractivă	40	:	:	:	:	1	:	0
C. Industria prelucrătoare	2247	609	558	610	538	354	526	484
D. Producția și furnizarea de energie electrica și termica, gaze, apa calda și aer condiționat	14	10	5	4	5	7	7	11
E. Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activităţi de decontaminare	49	36	35	92	117	151	80	82
F. Construcții	642	212	163	63	43	33	79	76
G. Comerț cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	370	155	111	148	143	179	162	407
H. Transport şi depozitare	132	70	49	67	63	90	112	118
I. Hoteluri și restaurante	84	85	23	15	32	14	19	21
J. Informații şi comunicații	20	11	4	11	13	15	37	36
K. Intermedieri financiare şi asigurări	199	72	39	49	51	53	53	53
L. Tranzacții imobiliare	29	12	:	3	7	31	33	42
M. Activităţi profesionale, ştiințifice şi tehnice	87	55	35	4	34	21	39	64
N. Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	245	62	9	45	44	45	57	27

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

[4]Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 f PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic aici

4.1.4. Numărul mediu al salariaţilor şi al muncitorilor pe activităţi ale economiei naţionale

Pe grupe majore de ocupații se observă că, în anul 2015, la nivelul regiunii, cele mai solicitate au fost locurile de muncă pentru Specialiști în diverse domenii de activitate (699 locuri), Lucrători în domeniul serviciilor (561 locuri), Muncitori calificați și asimilați (344 locuri), Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente (311 locuri). Este de remarcat faptul că au fost înregistrate 318 locuri de muncă vacante pentru Muncitori necalificați. La nivelul județului Buzău situația se prezintă:

Tabel 4.2 Tabelul cu locurile de muncă vacante la nivelul județului Buzău, septembrie 2017 (sursa AJOFM Buzău)

Meseria	Număr locuri
• confecționer textile	49
• mecanic auto	9
• instalator tehnico-sanitar	4
• fierar betonist	15
• dulgher	7
• muncitor necalificat	81
• mașinist terasamente	2
• agent securitate	38
• manager marketing	1
• șofer	5
• director comercial	1
• director publicitate	1
• grafician calculator	1
• expeditor internațional	1
• agent vânzări	1
• mecanic utilaj	2
• manipulant mărfuri	13
• lucrător gestionar	4
• tinichigiu auto	3
• recepționer service	2
• vânzător	2
• șef serv. resurse umane	1
• funcționar urmărirea producției	2
• șef serv. producție	1
• electromecanic	1
• femeie de serviciu	1
• lăcătuș confecții metalice	3
• sudor electric	2
• paznic	2
• strungar universal	1

• mercantizor	1
• lucrător comercial	90
• inginer tehnolog	1
• vopsitor/ șlefuitor	2
• operator buldo-excavator	1
• asistent comercial logistică	1
• agent de securitate și intervenție	2
• șofer autocamion	1
• funcționar economic	1
• electrician auto	2
• operator calculator	5
• patiser	4
• bucătar	3
• ospătar	3
• dispecer transport	2
• șef formație	1
• supraveghetor jocuri	1
• inginer auto	1
• inginer	1
• frezor	3
• montator cablaje auto	10
• trefilator	1
• acoperitor metale	1
• lăcătuș mecanic de întreținere și reparații	1
• mașinist pod rulant	1
• electrician	1
• frigotehnist	1
• inginer instalații	1
• mecanic	1
• dispecer video/revizor dispecerat	9
• paznic vânătoare	2
• marcator piese	1
• agent comercial	1
• dispecer	1
• controlor poarta	2
• pizzar	2
• debitator semifabricate	1
• controlor calitate	10
• montator subansamble	5
• tehnician analist calitate	1
• operator introducere, validare și prelucrare date	1
• brutar	4

• tehnolog panificație	1
• șofer autocamion/ mașină de mare tonaj	1
• oficiant urban	2
• factor poștal	1
• tehnician sisteme de detecție, supraveghere video și control acces	1
• mecanic locomotivă	4
• ajutor mecanic locomotivă	4
• revizor locomotivă automotor	1
• gestionar	1
• agent comercial	1
• fotograf	1
• director societate agricolă	1
	489

Concluzie: cele mai multe locuri disponibile sunt în domeniul Mecanică - 74, Comerț - 72/19 temporare, Servicii - 58/53 temporare, textile și pielărie - 61/30 temporare, șofer mecanic auto - 11, studii superioare 12. Diferența se regăsește în agricultură și muncitori necalificați.

Tabelul 4.3. Locuri de muncă vacante pe grupe majore de ocupații (ISCO-08) în Regiunea Sud – Est

Grupe majore de ocupații (ISCO-08)	**Ani**				
	2011	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Total	1562	1873	1695	2300	2761
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	60	75	80	135	126
Specialiști în diverse domenii de activitate	292	542	389	635	699
Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic	122	125	182	210	259
Funcționari administrativi	67	91	106	110	139
Lucrători în domeniul serviciilor	152	218	250	350	561
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	:	3	3	3	4
Muncitori calificați și asimilați	152	180	183	238	344
Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	467	364	232	346	311
Muncitori necalificați	250	275	270	273	318

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

Efectivele cele mai mari de salariați la sfârșitul anului 2014, la nivelul Regiunii Sud-Est se regăsesc în Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, Industria alimentară, Fabricarea altor mijloace de transport (în afara autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor şi semiremorcilor), Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații, Industria metalurgică. În toate secțiunile și diviziunile activităților industriale s-au înregistrat scăderi ale efectivelor de salariați în perioada 2008-2014, cu excepția următoarelor activități în care s-au înregistrat creșteri ale efectivelor de salariați: Fabricarea produselor textile, Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor, Captarea, tratarea și distribuția apei.

Tabelul 4.4. Ponderea salariaților la sfârșitul anului 2014, pe secțiuni și diviziuni ale industriei în Regiunea Sud-Est

Activități ale economiei naționale	Pondere 2014
10 Industria alimentară	11.8%
11 Fabricarea băuturilor	2.6%
12 Fabricarea produselor din tutun	0.1%
13 Fabricarea produselor textile	1.7%
14 Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	17.4%
15 Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțămintei; prepararea și vopsirea blănurilor	1.2%
16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și pluta, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	2.1%
17 Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	0.8%
18 Tipărire și reproducerea pe suporți a înregistrărilor	0.3%
19 Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului	0.5%
20 Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	1.0%
21 Fabricarea produselor farmaceutice de baza și a preparatelor farmaceutice	0.1%
22 Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	2.4%
23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	2.2%
24 Industria metalurgica	5.7%
25 Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	6.5%
26 Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	0.2%
27 Fabricarea echipamentelor electrice	0.5%
28 Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	1.7%
29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	0.3%
30 Fabricarea altor mijloace de transport	11.4%
31 Fabricarea de mobila	3.3%
32 Alte activități industriale n.c.a.	0.3%
33 Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	6.8%

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

Analizând datele din tabel, se observă că ponderea cea mai mare a efectivului de salariați în anul 2014 o reprezintă industria prelucrătoare și anume Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte cu un număr de 4999 salariați, urmată de Industria alimentara cu un număr de 3270 de salariați și de Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații cu 2648 de salariați.

Tabel 4.5 a Efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activităţi (secțiuni şi diviziuni) ale industriei la nivelul județului Buzău

Regiuni de dezvoltare și județe	CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Ani						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Buzău	**INDUSTRIE**	32759	27358	26817	27255	26904	28053	28605
	B INDUSTRIA EXTRACTIVA	1376	1182	1044	936	1029	995	992
	06 Extracția petrolului brut și a gazelor naturale	1009	860	856	703	694	674	652
	08 Alte activități extractive	121	160	94	91	103	100	118
	09 Activități de servicii anexe extracției	246	162	94	142	232	221	222

	C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	28436	22826	22516	22881	22410	23368	23566
	10 Industria alimentara	2965	3115	3168	3142	3148	3714	3270
	11 Fabricarea băuturilor	1627	1320	1227	1243	1176	1700	1448
	12 Fabricarea produselor din tutun	107	94	103	124	134	4	129
	13 Fabricarea produselor textile	972	1060	1314	1405	1441	1323	1595
	14 Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	6679	5037	4984	5185	4689	4898	4999
	15 Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțămintei; prepararea și vopsirea blănurilor	1386	1158	1053	969	1084	968	981
	16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	1992	1616	1519	1393	1355	1383	1408
	17 Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	48	:	40	:	:	:	:
	18 Tipărirea și reproducerea pe suporți a înregistrărilor	326	:	43	:	61	61	:
	19 Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului	15	:	26	47	79	90	1
	20 Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	372	249	267	349	300	385	384
	21 Fabricarea produselor farmaceutice de baza și a preparatelor farmaceutice	34	:	:	:	:	:	:
	22 Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	1572	1454	1471	1637	1616	1616	1820
	23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	1046	748	758	950	938	922	953
	24 Industria metalurgica	685	618	578	580	679	602	630
	25 Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	3706	2571	2824	2689	2621	2638	2648
	26 Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	69	7	:	:	:	:	69
	27 Fabricarea echipamentelor electrice	572	447	416	449	376	378	428
	28 Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	1268	897	514	619	589	527	545
	29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	320	257	235	203	211	196	224
	30 Fabricarea altor mijloace de transport	484	382	251	272	264	294	355
	31 Fabricarea de mobila	2027	1610	1516	1466	1535	1498	1528
	32 Alte activități industriale n.c.a.	136	158	84	9	9	8	12
	33 Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	28	28	125	150	105	163	139
	D PRODUCTIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA ȘI TERMICA, GAZE, APA CALDA ȘI AER CONDITIONAT	1185	1108	1082	1070	1018	963	926
	E DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	1762	2242	2175	2368	2447	2727	3121

	36 Captarea, tratarea și distribuția apei	731	1028	1036	1056	1159	1175	1284
	37 Colectarea și epurarea apelor uzate	24	9	9	10	:	:	:
	38-39 Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor; activități de recuperare a materialelor reciclabile; Activități și servicii de decontaminare	1007	1205	1130	1302	1288	1552	1837

Tabel 4.5 b Efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activităţi (secțiuni şi diviziuni) ale industriei la nivelul județului Buzău

Regiuni de dezvoltare și județe	**CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)**	**Ani**						
		2008	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Buzău	**INDUSTRIE**	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	B INDUSTRIA EXTRACTIVA	4,2%	4,3%	3,9%	3,4%	3,8%	3,5%	3,5%
	06 Extracția petrolului brut și a gazelor naturale	3,1%	3,1%	3,2%	2,6%	2,6%	2,4%	2,3%
	08 Alte activități extractive	0,4%	0,6%	0,4%	0,3%	0,4%	0,4%	0,4%
	09 Activități de servicii anexe extracției	0,8%	0,6%	0,4%	0,5%	0,9%	0,8%	0,8%
	C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	86,8 %	83,4 %	84,0 %	84,0 %	83,3 %	83,3 %	82,4 %
	10 Industria alimentara	9,1%	11,4 %	11,8 %	11,5 %	11,7 %	13,2 %	11,4 %
	11 Fabricarea băuturilor	5,0%	4,8%	4,6%	4,6%	4,4%	6,1%	5,1%
	12 Fabricarea produselor din tutun	0,3%	0,3%	0,4%	0,5%	0,5%	0,0%	0,5%
	13 Fabricarea produselor textile	3,0%	3,9%	4,9%	5,2%	5,4%	4,7%	5,6%
	14 Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	20,4 %	18,4 %	18,6 %	19,0 %	17,4 %	17,5 %	17,5 %
	15 Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțămintei; prepararea și vopsirea blănurilor	4,2%	4,2%	3,9%	3,6%	4,0%	3,5%	3,4%
	16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	6,1%	5,9%	5,7%	5,1%	5,0%	4,9%	4,9%
	17 Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	0,1%	-	0,1%	-	-	-	
	18 Tipărirea și reproducerea pe suporți a înregistrărilor	1,0%	-	0,2%	-	0,2%	0,2%	-
	19 Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului	0,0%	-	0,1%	0,2%	0,3%	0,3%	0,0%
	20 Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	1,1%	0,9%	1,0%	1,3%	1,1%	1,4%	1,3%
	21 Fabricarea produselor farmaceutice de baza și a preparatelor farmaceutice	0,1%	-	-	-	-	-	-
	22 Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	4,8%	5,3%	5,5%	6,0%	6,0%	5,8%	6,4%
	23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	3,2%	2,7%	2,8%	3,5%	3,5%	3,3%	3,3%
	24 Industria metalurgica	2,1%	2,3%	2,2%	2,1%	2,5%	2,1%	2,2%
	25 Industria construcțiilor metalice și	11,3	9,4%	10,5	9,9%	9,7%	9,4%	9,3%

	a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	%		%				
	26 Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	0,2%	0,0%	-	-	-	-	0,2%
	27 Fabricarea echipamentelor electrice	1,7%	1,6%	1,6%	1,6%	1,4%	1,3%	1,5%
	28 Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	3,9%	3,3%	1,9%	2,3%	2,2%	1,9%	1,9%
	29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	1,0%	0,9%	0,9%	0,7%	0,8%	0,7%	0,8%
	30 Fabricarea altor mijloace de transport	1,5%	1,4%	0,9%	1,0%	1,0%	1,0%	1,2%
	31 Fabricarea de mobila	6,2%	5,9%	5,7%	5,4%	5,7%	5,3%	5,3%
	32 Alte activități industriale n.c.a.	0,4%	0,6%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	33 Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	0,1%	0,1%	0,5%	0,6%	0,4%	0,6%	0,5%
	D PRODUCTIA ŞI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA ŞI TERMICA, GAZE, APA CALDA ŞI AER CONDITIONAT	3,6%	4,1%	4,0%	3,9%	3,8%	3,4%	3,2%
	E DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	5,4%	8,2%	8,1%	8,7%	9,1%	9,7%	10,9 %
	36 Captarea, tratarea și distribuția apei	2,2%	3,8%	3,9%	3,9%	4,3%	4,2%	4,5%
	37 Colectarea și epurarea apelor uzate	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	-	-	-
	38-39 Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor; activități de recuperare a materialelor reciclabile; Activități și servicii de decontaminare	3,1%	4,4%	4,2%	4,8%	4,8%	5,5%	6,4%

4.2.Informaţii parţiale

4.2.1. Analiza comparativă pe ocupaţii a şomajului şi locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

Conform studiului realizat de Comisia Naţională de Prognoză Proiecţia principalilor indicatori economico–sociali în profil teritorial până în 2019, publicat în decembrie 2016, **numărul mediu de salariaţi va creşte continuu până în 2019, în toate judeţele regiunii**. Cea mai importantă creştere se prognozează în judeţul Constanţa, judeţ în care, în 2019 numărul mediu de salariaţi va creşte faţă de 2015 cu 19,5 mii persoane, ceea ce reprezintă o creştere de 11,7%. Creşteri importante, cu peste 10% se estimează şi în judeţul, **Buzău**.

Tabelul 4.6. Proiecţia numărului mediu de salariaţi

Regiune Judeţ	**Numărul mediu de salariaţi mii persoane**					**Creştere 2019-2015**	
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**mii persoane**	%
SUD - EST	**509.6**	**524.5**	**539.2**	**552**	**565**	**55.5**	**10.9%**
Brăila	61.3	62.9	64.4	65.7	66.9	5.6	9.1%
Buzău	**80.5**	**82.8**	**85**	**86.9**	**88.9**	**8.4**	**10.4%**
Constanţa	166.8	171.9	176.9	182	186	19.5	11.7%
Galaţi	105.4	108.2	111	113	116	10.3	9.8%
Tulcea	42.8	44.3	45.8	47.1	48.3	5.5	12.9%
Vrancea	52.8	54.5	56.2	57.6	59	6.2	11.7%

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

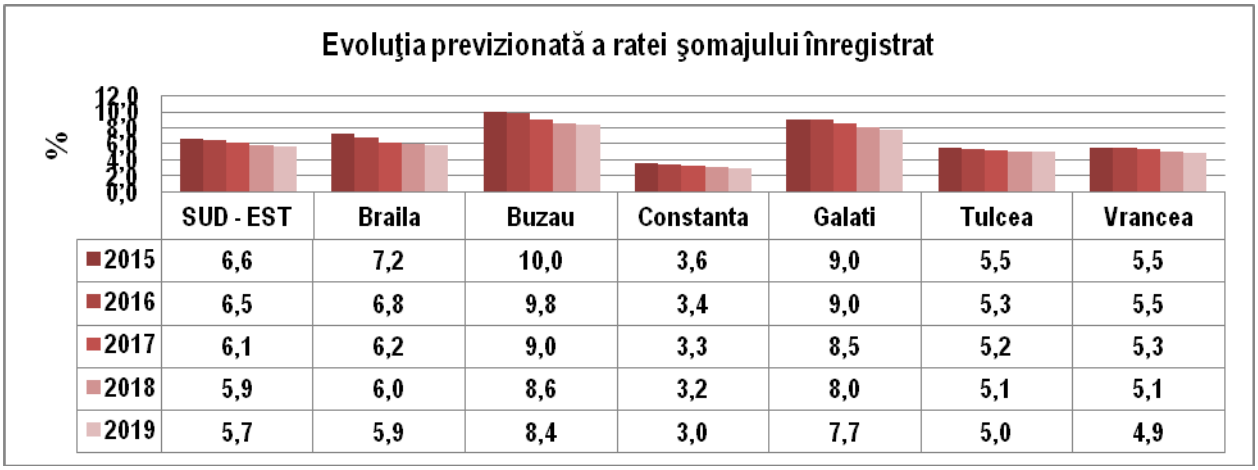
Conform studiului realizat de Comisia Naţională de Prognoză Proiecţia principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial până în 2019, publicat în decembrie 2016, Regiunea Sud-Est va înregistra în 2019 cea mai mare scădere a numărului de şomeri înregistraţi la sfârşitul anului, atât ca valoare absolută cât şi ca pondere. Cu toate acestea, numărul de şomeri înregistraţi, estimat la sfârşitul anului 2019 se menţine ridicat.

Tabelul 4.7. Proiecţia şomerilor înregistraţi

România/ Regiunea	**Şomeri înregistraţi, la sfârşitul anului - mii persoane**					**Diferenţa 2019-2015**	
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**mii persoane**	**%**
România	**436**	**429**	**420**	**405**	**395**	41.2	9.45%
NORD - EST	77.8	77	75	73	71	6.8	8.74%
SUD - EST	**68.9**	**66**	**65**	**62**	**60**	**8.9**	**12.92%**
SUD MUNTENIA	79.3	78	77	75	74	5.3	6.68%
SUD – VEST OLTENIA	70.4	70	69	65	64	6.4	9.09%
VEST	25.6	25	25	24	23	2.6	10.16%
NORD - VEST	41	40	39	38	37	4	9.76%
CENTRU	50.2	50	49	48	47	3.2	6.37%
BUCURESTI - ILFOV	23	23	21	20	19	4	17.39%

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

Rata şomajului înregistrat este estimat că va scădea în toate judeţele regiunii, în perspectiva anului 2019, conform studiului realizat de Comisia Naţională de Prognoză Proiecţia principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial până în 2019, publicat în decembrie 2016. Cea mai mare scădere se estimează pentru judeţul Buzău, cu 1,6 puncte procentuale.

	SUD - EST	Braila	Buzau	Constanta	Galati	Tulcea	Vrancea
2015	6,6	7,2	10,0	3,6	9,0	5,5	5,5
2016	6,5	6,8	9,8	3,4	9,0	5,3	5,5
2017	6,1	6,2	9,0	3,3	8,5	5,2	5,3
2018	5,9	6,0	8,6	3,2	8,0	5,1	5,1
2019	5,7	5,9	8,4	3,0	7,7	5,0	4,9

Figura nr. 17

Sursa datelor: Comisia Naţională de Prognoză, Proiecţia principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial până în 2019, decembrie 2016

4.2.1.1. Principalele constatări din analiza evoluţiei la nivelul ocupaţiilor relevante pentru învăţământul profesional şi liceal tehnologic

Prognoza cererii şi ofertei de locuri de muncă pe termen mediu şi lung realizată de CEDEFOP în anul 2016, la nivelul fiecărui stat membru al UE 28 evidenţiază o serie de tendinţe privind cererea expandată şi cererea de înlocuire a forţei de muncă la orizontul anului 2025.

În cazul României, valorile pentru cererea de înlocuire la muncitori în agricultură şi pescuit, la orizontul 2025, de peste 2 milioane de locuri de muncă, sugerează că studiul porneşte de la structura populației ocupate în agricultură în care sunt incluse persoanele cu statut profesional de lucrători pe cont propriu şi lucrători familiali neremuneraţi şi introduce ipoteze de lucru care conduc la scăderi modeste ale populaţiei ocupate în agricultură în perspectiva 2025. Mai mult, ultimele date ale INS arată că în 2016 populaţia ocupată în agricultură a fost de 1728,6 mii persoane, în scădere cu peste 783 de mii faţă de anul 2012. Aceste date arată că rezultatele studiului CEDEFOP în cazul României trebuie utilizate cu prudenţă.

Tabelul 4.8. Oportunităţi de locuri de muncă[5]- valori absolute - perioada 2015-2025 - mii persoane

Grupe de ocupaţii	Valoare	Ponderi
Total	3928	100.0%
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalţi conducători ai administraţiei publice, conducători şi funcţionari superiori	55	1.4%
Specialişti în diverse domenii de activitate	454	11.6%
Tehnicieni şi alţi specialişti din domeniul tehnic	204	5.2%
Funcţionari administrativi	122	3.1%
Lucrători în domeniul serviciilor	357	9.1%
Lucrători calificaţi în agricultură, silvicultură şi pescuit	1742	44.3%
Operatori la instalaţii şi maşini; asamblori de maşini şi echipamente	124	3.2%
Muncitori calificaţi şi asimilaţi	272	6.9%
Muncitori necalificaţi	601	15.3%

Sursa datelor: CEDEFOP, http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/job-opportunities

4.2.1.2. Principalele constatări din analiza evoluţiei la nivelul ocupaţiilor relevante pentru şcoala postliceală

Pe baza previziunilor realizate de CEDEFOP privind oportunităţile de locuri de muncă în perspectiva 2025 se poate estima care sunt cererile de calificări pe nivele de educaţie şi filiere.

În acest scop faţă de datele din tabelul de mai sus au fost eliminate grupele de ocupații:

- muncitori necalificaţi, având în vedere că IPT nu se adresează acestei grupe;
- lucrători calificaţi în agricultură, silvicultură şi pescuit, având în vedere gradul mare de distorsionare pe care îl introduce această grupă datorită populației ocupate cu statut profesional lucrători pe cont propriu şi lucrători familiali neremuneraţi care sunt asociate mai curând cu agricultura de subzistență și cu lipsa alternativelor decât cu oportunităţile de locuri de muncă.

Grupelor de ocupaţii reţinute le-au fost asociate nivelul de educație la intrare în piața muncii şi traseul de formare profesională conform tabelului de mai jos.

[5]Oportunitățile de locuri de muncă reprezintă suma dintre cererea expandată şi cererea de înlocuire

Tabelul 4.9. Oportunităţi de locuri de muncă şi criterii asociate pentru IPT

Oportunităţi de locuri de muncă - CEDEFOP			**Criterii asociate**	
Grupe de ocupaţii	**Valoare mii pers.**	**Ponderi**	**Nivel de educație la intrare în piața muncii**	**Traseul de formare**
Total	**1588**	**100.0%**		
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalţi conducători ai administraţiei publice, conducători şi funcţionari superiori	55	**3.5%**	învățământ superior	prin învățământ liceal
Specialişti în diverse domenii de activitate	454	**28.6%**	învățământ superior	prin învățământ liceal
Tehnicieni şi alţi specialişti din domeniul tehnic	204	**12.8%**	IPT	preponderent prin învățământ liceal tehnologic
Funcţionari administrativi	122	**7.7%**	preponderent învățământ superior	2/3 prin învățământ liceal teoretic şi vocaţional 1/3 prin învățământ liceal tehnologic
Lucrători în domeniul serviciilor	357	**22.5%**	IPT	preponderent prin învățământul profesional
Operatori la instalaţii şi maşini; asamblori de maşini şi echipamente	124	**7.8%**	IPT	preponderent prin învățământul profesional
Muncitori calificaţi şi asimilaţi	272	**17.1%**	IPT	preponderent prin învățământul profesional

Sursa datelor pentru oportunitățile de locuri de muncă: CEDEFOP, http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/job-opportunities

Prin această analiză sunt estimate ponderile pentru oportunităţile de locuri de muncă pe niveluri de educaţie şi filiere, la orizontul anului 2025 din tabelul următor:

Tabelul 4.10. Ponderi propuse pentru învăţământul liceal şi profesional

Pondere sugerată liceu filiera teoretică, tehnologică și vocațională	**52.6%**
Pondere sugerată învățământ profesional	**47.4%**
Pondere sugerata liceu tehnologic	15,4%
Pondere sugerată IPT	62,8 %

4.2.1.3. Principalele constatări din analiza evoluţiei la nivelul ocupaţiilor relevante pentru învăţământul superior

Cererea potențială de forță de muncă nu trebuie confundată cu populația ocupată (deși are valori aparent identice sau apropiate față de aceasta) și nu trebuie considerată ca cerere efectivă în termeni de locuri de muncă vacante. În schimb, previziunile privind cererea potențială oferă repere de analiză pentru evoluția structurii cererii pe sectoare de activitate, ocupații, niveluri de calificare, domenii de pregătire profesională. Pentru estimarea cererii potențiale s-a utilizat o tehnică de modelare econometrică.

A fost estimată și **cererea înlocuită** (definită ca număr de locuri de muncă rezultate din retragerea participanţilor la activitatea economică ca urmare a pensionărilor și a altor pierderi

naturale pentru orizontul de prognoză). Este de menționat că cererea înlocuită este o variabilă intermediară, astfel încât valorile ei nu descriu decât evoluții ale unor structuri economice trecute. Mai mult, lipsa unor informații detaliate cu privire la structura pe vârste a populației ocupate a făcut ca estimarea să fie făcută pe grupe de vârstă și în ipoteze care induc un anume grad de eroare al estimării. Prin urmare, aceste estimări trebuie privite cu rezerve.

Utilizând cele două variabile (cererea potențială și cererea înlocuită) s-a estimat **cererea agregată** de forţă de muncă pentru anul 2013 și s-a extins prognoza pentru orizontul 2020.

Analizând informațiile cu privire la dinamica cererii potențiale (măsura creării sau distrugerii de locuri de muncă în viitor) și a cererii înlocuite s-au estimat **locurile de muncă disponibile**, in ipotezele de calcul al celor două variabile. Acest indicator poate lua valori pozitive dacă există cerere potențială sau dacă aceasta indică distrugere de locuri de muncă dar nivelul cererii înlocuite este mai mare decât distrugerea de locuri de muncă.

4.2.2. Evoluţiile recente ale şomajului şi a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM (aspecte critice în contextul crizei economice şi financiare)

La nivel național, proiecția **cererii potențiale** de muncă (determinată pe baza modelelor econometrice de tip panel) pentru scenariul moderat și cel optimist tendințele de evoluție pe orizontul de prognoză sunt staționare, astfel că la orizontul anului 2020 cererea potențială se previzionează a fi cu 1% mai mare decât în 2010 în ipoteza scenariului moderat și cu 0,2% in ipoteza scenariului optimist, în timp ce pentru scenariul pesimist cererea potențială se previzionează a fi cu 5% mai mică în 2020 față de 2010.

Pentru **cererea înlocuită** de forță de muncă tendințele la nivel național sunt de creștere în ipotezele scenariului optimist și staționare în ipotezele scenariului moderat și ale celui pesimist.

Proiecțiile **locurilor de muncă disponibile** la nivel național (determinate prin însumarea valorilor care reprezintă modificarea cererii potențiale față de anul anterior cu volumul cererii înlocuite) estimează o evoluție staționară pe întreg intervalul de prognoză în scenariul moderat, iar în scenariul pesimist o tendință de scădere până la valori negative semnificând desființare de locuri de muncă. Nici în ipotezele scenariului optimist, la nivel național nu se previzionează locuri de muncă disponibile în creștere decât după anul 2014.

Proiecțiile privind cererea potențială de forță de muncă pe activități economice (la nivel de secțiune CAEN Rev1) se referă la cererea relevantă pentru IPT. La nivel național, dintre activitățile economice pentru care se previzionează scăderi semnificative ale cererii potențiale de forță de muncă, în ipotezele scenariului moderat, se evidențiază: *agricultura, silvicultura și piscicultura,* precum și *administrația publică și apărarea, în care se estimează scăderi pe întreg intervalul de prognoză până în 2020*. Creșteri pe tot parcursul intervalului de prognoză se estimează în *comerț,* precum și în *intermedieri financiare.* Scăderi în perioada 2009-2013, urmate de creșteri între 2014 și 2020 se previzionează în sectoarele *industrie extractivă*, *industrie prelucrătoare*, *construcții* și în *transport, depozitare și comunicații*.

Tabelul 4.11. Proiecția cererii potențiale de forță de muncă, în ipotezele scenariului moderat, pe activități economice (persoane)

Activităţi economice	2009	2011	2013	2015	2017	2020
Agricultura, silvicultura și piscicultura	2.596.683	2.456.539	2.296.622	2.156.965	2.104.751	2.056.431
Industria extractiva	106.640	105.596	103.212	111.650	113.248	115.568
Industria prelucratoare	2.033.790	2.066.304	2.055.425	2.176.045	2.215.992	2.274.896
Energie electrica și termica, gaze și apa	170.392	169.055	165.055	175.101	176.689	179.033
Constructii	646.708	629.588	639.096	663.272	676.872	696.756
Comert	1.084.111	1.132.885	1.174.337	1.181.751	1.224.847	1.289.364
Hoteluri și restaurante	140.694	136.915	135.347	144.352	145.428	146.841
Transport, depozitare și comunicatii	511.056	505.038	502.483	525.423	529.654	535.465
Intermedieri financiare	100.425	105.948	110.707	110.817	115.384	122.234
Tranzactii imobiliare, inchirieri și activitati de servicii	205.857	201.690	198.556	212.674	214.494	216.919
Administratie publica și aparare	488.100	484.852	476.943	450.153	442.563	431.177
Invatamant	482.666	482.168	489.018	498.967	505.826	515.443
Sanatate și asistenta sociala	430.980	428.301	433.069	442.795	448.607	456.721
Celelalte activitati ale economiei nationale	245.450	256.185	264.871	271.159	281.573	297.117
Total	**9.243.551**	**9.161.064**	**9.044.743**	**9.121.124**	**9.195.928**	**9.333.965**

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS - Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 şi în perspectiva anului 2020

4.2.3. Proiecţia ocupării şi a deficitului de calificări pe termen scurt (anchete)

4.2.3.1. Anchete în întreprinderi

Pe **grupe ocupaționale**, cererea potențială prognozată la nivel național, în ipotezele scenariilor moderat și optimist, descrie configurații ocupaționale orientate către *Agricultori și lucrători calificați în agricultură, Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați, Alte ocupații asimilate tehnicienilor* și *Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse*. În schimb, în ipotezele scenariului pesimist, nu se previzionează locuri de muncă disponibile pentru nici o sub-grupă ocupațională.

Evoluţia cererii de formare profesională pe domenii de pregătire ale învăţământului profesional şi tehnic este estimată prin raportarea la distribuţia cererii de forţă de muncă într-o structură matriceală, realizată ca intersecție dintre structura pe grupe ocupații și structura pe activități CAEN. Calcularea proiecției cererii potențiale la intersecția COR și CAEN – în lipsa unor date valide cu privire la probabilitatea angajării într-o ocupație după finalizarea studiilor dintr-un anumit domeniu – permite o evaluare prin metode analitice a distribuției pe domenii de pregătire profesională a cererii potențiale de forță de muncă. Studiul menționează că pentru ocupațiile din subgrupa agricultori și lucrători calificați în agricultură, s-a luat în considerare numai populația salariată nu și alte categorii ale populației ocupate în această activitate (ca de exemplu lucrători familiali neremunerați). Prin această corecție s-a dorit să se evite inducerea

unor concluzii eronate bazate pe o falsă cerere de înlocuire. Pe de altă parte, nu trebuie neglijat potențialul acestui sector, care reclamă ca o parte din forța de muncă îmbătrânită care se va retrage din agricultura de subzistență să fie înlocuită de tineri fermieri pregătiți pentru o agricultură competitivă. Deoarece datele avute la dispoziţie au permis realizarea proiecţiilor doar în intersecţia subgrupe majore de ocupaţii şi secţiuni CAEN Rev2, pentru a detalia industria prelucrătoare pe diviziuni s-a utilizat structura pe ocupaţii şi activităţi economice din Recensământul din anul 2002. Presupunând că structura populaţiei ocupate pe diviziuni în cadrul industriei prelucrătoare nu s-a modificat de la data ultimului recensământ, s-a aplicat această structură la rezultatele proiecţiei cererii de forţă de muncă pe subgrupe majore de ocupaţii şi secţiuni CAEN. Autorii studiului subliniază caracterul informativ al estimărilor deoarece acestea s-au bazat pe informații statistice incomplete și pe ipoteza că au avut loc alocări ale forței de muncă (și se va respecta înclinația și în viitor) strict în domeniul de activitate și în ocupația în care se face pregătirea.

Structura cererii potențiale de forță de muncă în ipotezele scenariului moderat, **la nivel național** în funcție de **domeniile de formare** ale IPT este prezentată în tabelul de mai jos, în evoluție prognozată la orizontul anilor 2017-2020. Domeniul *Mecanică* concentrează în jur de un sfert din cererea potențială de forță de muncă, iar importanța acestuia pare să crească la orizontul 2020, la fel ca și domeniile *Comerț* și *Economic* care totalizează peste 25% din cererea potențială relevantă pentru IPT. Și domeniile *Electric, Electromecanică* și *Electronică automatizări* cresc ca și pondere în cererea potențială relevantă pentru absolvenții de IPT, însă ponderea lor se situează la nivele relativ reduse. Cererea potențială pentru absolvenții domeniilor *Fabricarea produselor din lemn* și *Industrie alimentară* este în scădere la orizontul 2020, la nivel național.

Tabelul 4.12. Prognoza structurii cererii potențiale, în scenariul moderat, pe domenii de formare profesională din IPT, la nivel național în perspectiva 2017-2020

Domenii de formare	**%**
Agricultură	3,9
Chimie industrială	1,3
Construcţii instalaţii şi lucrări publice	8,2
Comerţ	12,6
Economic	14,5
Electric	5,3
Electromecanică	3,6
Electronică automatizări	4,2
Fabricarea produselor din lemn	1,4
Industrie alimentară	0,8
Industrie textilă şi pielărie	9,0
Materiale de construcţii	1,3
Mecanică	24,1
Turism şi alimentaţie	7,8
Resurse naturale şi protecţia mediului	1,9
Tehnici poligrafice	0,2

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 şi în perspectiva anului 2020

Proiecția cererii de forță de muncă la nivelul Regiunii Sud Est

Proiecțiile obținute pe baza scenariului moderat prezintă un trend ușor ascendent, ritmuri anuale de creștere pozitive înregistrându-se începând cu anul 2014. Astfel proiecția cererii potențiale pentru anul 2020 o depășește pe cea din 2011 cu aproximativ 1%. Proiecțiile scenariilor optimist și pesimist urmează aceeași tendință de reducere a cererii potențiale, dar din motive diferite: în scenariul pesimist ca urmare a păstrării tendinței etapei anterioare celei de prognoză, în cel optimist ca urmare a ipotezei modificărilor structurale care impun o reducere a greutății specifice a ocupării din agricultură.

Proiecțiile în cazul **scenariului moderat** pun în evidență creșteri ale cererii potențiale cu 1% în întreg intervalul de proiecție și scăderi ale cererii înlocuite mai accentuate din anul 2014, astfel încât la nivelul anului 2020 aceasta va fi cu circa 4,1% mai mică decât în anul 2011.

.

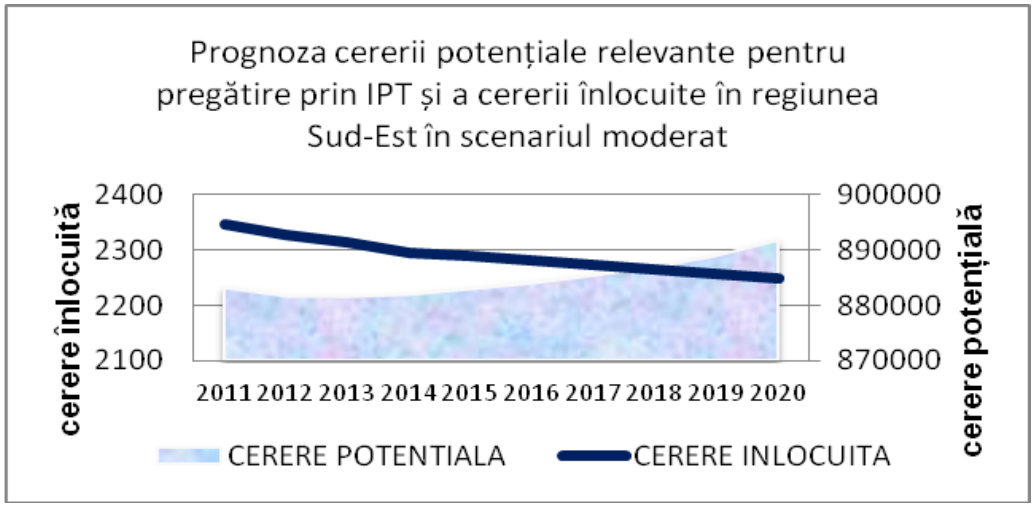

Figura 18

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

În regiunea Sud-Est, în ipoteza scenariului moderat, scăderi în ceea ce privește cererea potențială pentru forță de muncă sunt previzionate în sectoarele *agricultură, industria extractivă*, *tranzacții imobiliare*, *intermedieri financiare, administrație publică*. Cererea potențială pentru forța de muncă ar înregistra creșteri în *industria prelucrătoare* și în *comerț,* iar după 2011 în construcții, sănătate și asistență socială și în activitățile din învățământ. După 2013 se profilează creșteri și în sectorul *energie electrică și termică, apă și gaze.*

Tabelul 4.13. Proiecția cererii potențiale de forță de muncă pentru regiunea Sud-Est, în ipotezele scenariului moderat, pe activități economice (persoane)

SUD-EST	2009	2011	2013	2015	2017	2020
Agricultura, silvicultura și piscicultura	335.529	317.864	294.631	300.865	280.103	274.841
Industria extractiva	6.070	4.833	3.529	4.527	4.561	4.689
Industria prelucrătoare	252.004	264.927	272.718	283.421	290.641	300.531
Energie electrica și termica, gaze și apa	20.728	20.491	19.942	21.581	21.991	22.692
Construcții	87.924	86.720	89.169	93.907	97.168	102.113

Comerț	128.283	130.700	131.409	130.779	132.455	134.619
Hoteluri și restaurante	20.571	19.625	19.010	19.925	19.699	19.336
Transport, depozitare și comunicații	76.419	73.621	71.230	73.730	73.651	74.174
Intermedieri financiare	8.169	7.634	6.991	7.025	7.044	7.272
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii	19.483	18.578	17.816	18.865	18.737	18.545
Administrație publica și apărare	72.287	71.508	70.048	65.868	64.502	62.471
Învățământ	55.126	53.285	53.733	55.840	55.946	56.542
Sănătate și asistenta sociala	48.164	47.072	48.295	50.688	51.066	55.006
Celelalte activități ale economiei naționale	28.491	31.030	33.514	33.755	35.215	37.272
Total	**1.159.249**	**1.147.887**	**1.132.037**	**1.620.775**	**1.512.779**	**1.170.103**

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

Previziunile obținute în cadrul **scenariului moderat** la nivelul regiunii Sud-Est estimează o creștere a numărului de locuri de muncă disponibile în regiunea Sud Est în prima jumătate a intervalului de prognoză, urmată din 2016 de o reducere a numărului acestora.

Se previzionează locuri de muncă disponibile pe tot parcursul intervalului de prognoză în județul Buzău cu un maxim în 2015, urmând să scadă până în 2020, per total creșterea numărului de locuri pentru Buzău fiind pozitivă.

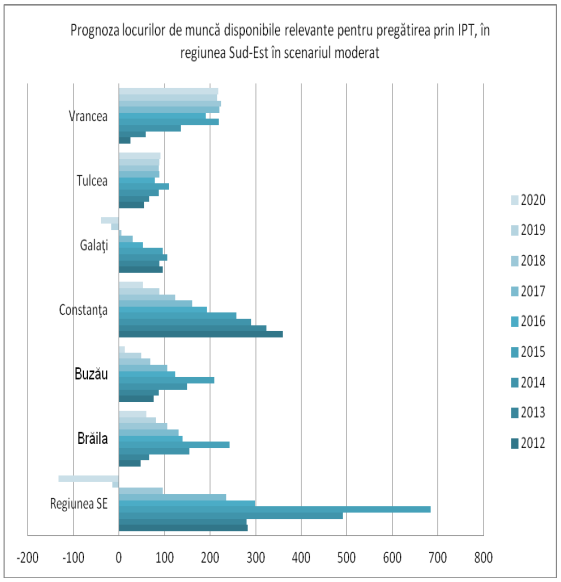

Figura 19

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

În scenariul moderat, grupele ocupaționale pentru care se previzionează ușoare creșteri ale locurilor de muncă disponibile ar fi *Tehnicieni în domeniul fizicii și tehnicii, Operatori la instalațiile fixe și lucrători asimilați*. Se menține aproximativ constant numărul de locuri de muncă disponibile destinate O*peratorilor la mașini, utilaje și asamblorilor de mașini, echipamente și alte produse*. Evoluții care conduc spre valori negative care sugerează pierderi de locuri de muncă în economia regiunii par să afecteze grupele *Agricultori și lucrători calificați în agricultură, Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe, Lucrători în servicii*

personale și de protecție, Funcționari în servicii cu publicul. Pentru celelalte grupele ocupaționale se profilează locuri de muncă disponibile în cea mai mare parte a intervalului de prognoză, în tendință descrescătoare însă.

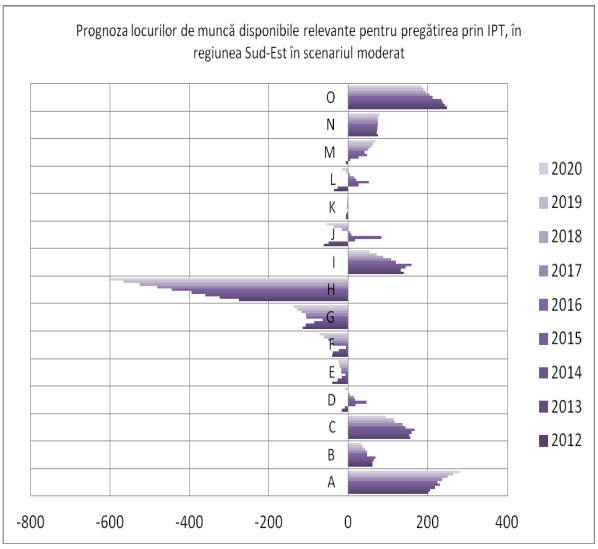

Figura 20

LEGENDĂ:

A Tehnicieni în domeniul fizicii și tehnicii

B Tehnicieni în științele vieții, ocrotirea sănătății și asimilați

C Alte ocupații asimilate tehnicienilor

D Funcționari de birou

E Funcționari în servicii cu publicul

F Lucrători în servicii personale și de protecție

G Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe

H Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit

I Meseriași și muncitori calificați în industria extractivă și construcții

J Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați

K Meseriași și muncitori calificați in mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați

L Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale

M Operatori la instalațiile fixe și lucrători asimilați

N Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse

O Conducători de vehicule și operatori la instalații mobile

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

Tabelul 4.14. Structura cererii potențiale, pe domenii de formare ale IPT, în ipoteza scenariului moderat, în regiunea Sud-Est în perspectiva 2017-2020

Domenii de formare	%
Agricultură	**4,6**
Chimie industrială	**0,8**
Construcţii instalaţii şi lucrări publice	**8,2**
Comerţ	**11,9**
Economic	**11,9**
Electric	**6,7**
Electromecanică	**3,9**
Electronică automatizări	**4,2**
Fabricarea produselor din lemn	**0,7**
Industrie alimentară	**1,0**

Industrie textilă şi pielărie	**8,1**
Materiale de construcţii	**1,0**
Mecanică	**28,6**
Turism şi alimentaţie	**6,7**
Resurse naturale şi protecţia mediului	**1,5**
Tehnici poligrafice	**0,1**
Total	**100,0**

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 şi în perspectiva anului 2020

Ponderea estimată pe baza datelor furnizate de studiul previzional cu privire la proiecția locurilor de muncă disponibile la nivelul regiunii Sud-Est și a județului Buzău în perspectiva anului 2020 (în scenariul moderat) de circa 2/3 pentru ocupațiile relevante pentru nivel 2 și 3 de calificare oferit prin învățământul liceal tehnologic și profesional este confirmată și de rezultatele anchetei în firme.

4.2.3.2. Anchete în rândul angajatorilor şi salariaţilor

Ancheta în firme privind cererea de forţă de muncă pe termen scurt a avut ca obiectivele anchetei în firme au fost următoarele:

- Investigarea cererii de forţă de muncă pentru absolvenţi de învăţământ profesional şi tehnic pe termen scurt;
- Investigarea gradului de satisfacţie a angajatorilor faţă de nivelul de pregătire profesională a absolvenţilor de învăţământ profesional şi tehnic.

Principalele rezultate obţinute din prelucrarea informaţiilor obţinute din ancheta de teren pentru Regiunea Sud Est sunt următoarele:

- În anul 2009, toate judeţele din regiunea Sud - Est s-au confruntat cu pierderi la nivelul efectivului de salariaţi, înregistrându-se pe total eşantion regional, o scădere de 6,4%. În anul următor, volumul salariaţilor a continuat să scadă, afectând de asemenea toate judeţele, scăderea totală fiind de 5,2% la nivel regional. În primele opt luni ale anului 2011, evoluţia efectivelor de salariaţi pare a se stabiliza, scăderea la nivel regional fiind doar de 0,1% faţă de anul 2010; în judeţul Buzău s-au înregistrat creşteri ale numărului de salariaţi. La nivel sectorial, firmele din tranzacţii imobiliare, hoteluri şi restaurante, activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice, sănătate şi asistenţă socială şi industrie prelucrătoare au fost cele mai afectate de declinul numărului de salariaţi în perioada 2009-2011.
- La nivel regional, la momentul anchetei, 2,5% din totalul locurilor de muncă existente în firmele investigate erau vacante, valoarea ratei locurilor de muncă vacante fiind semnificativ peste media naţională. Rata locurilor de muncă vacante era semnificativ mai mare decât media regională în judeţul Buzău, precum şi în sectoarele învăţământ, intermedieri financiare şi asigurări, industrie extractivă şi industrie prelucrătoare. Pe de altă parte, tranzacţiile imobiliare şi activităţile profesionale, ştiinţifice şi tehnice au reprezentat practic zone ”închise” pentru angajare, înregistrând rate nule ale locurilor de muncă vacante. Rata locurilor de muncă vacante atinge cele mai înalte nivele pentru grupa ocupaţională muncitori din agricultură, urmată, cu nivele tot peste media regională de muncitori calificaţi, funcţionari, tehnicieni şi lucrători în servicii.

- La nivel regional, din punctul de vedere a domeniului de calificare relevant pentru pregătirea prin liceu tehnologic şi învăţământ profesional, la momentul anchetei, cea mai semnificativă cerere de forţă de muncă se adresează domeniilor construcţii, instalaţii şi lucrări publice (22,1%), mecanică (17,0%) şi turism şi alimentaţie (15,8%), urmate la distanţă de domeniile comerţ (9,6%), industrie textilă şi pielărie (7,6%), industrie alimentară (6,8%) şi economic (5,3%). În ceea ce priveşte domeniile de calificare specifice învăţământului postliceal, cele mai multe locuri de muncă vacante se adresează domeniilor protecţia mediului (45,4%), sănătate şi asistenţă pedagogică (22,0%) şi informatică (21,6%). În medie, locurile de muncă vacante la momentul anchetei erau neocupate de circa 3,53 luni.
- Rezultatele analizei indică o evoluţie diferenţiată a numărului de locuri de muncă la orizontul 6 luni, respectiv 12 luni în funcţie de clasele de mărime ale firmelor investigate: firmele micro şi mici estimează o evoluţie pozitivă (creşteri-scăderi) a numărului de locuri de muncă atât la orizontul următoarelor 6 luni cât şi la orizontul următoarelor 12 luni; în vreme ce firmele mari estimează o evoluţie negativă atât la 6 luni, cât şi la 12 luni. La orizontul următoarelor 12 luni din cele şase judeţe ale regiunii, cinci estimează creşteri ale efectivelor de salariaţi, judeţul Galaţi fiind singurul acre estimează reduceri ale efectivelor de personal. La acelaşi orizont de timp, în profil sectorial remarcăm că cele mai dinamice firme se estimează a fi cele din intermedieri financiare şi asigurări, tranzacţii imobiliare, activităţi de servicii administrative şi servicii suport şi industrie prelucrătoare. Cele mai pesimiste cu privire la evoluţiile efectivelor de salariaţi pe termen scurt (12 luni) sunt firmele din informaţii şi comunicaţii, sănătate şi asistenţă socială, distribuţia apei şi salubritate, construcţii şi transport şi depozitare care estimează scăderi ale efectivelor de personal.
- Comparând structura numărului curent de locuri de muncă cu cea a locurilor de muncă estimate a exista în firmele investigate peste 12 luni, se constată că întreprinderile din regiunea de dezvoltare Sud-Est anticipează o creştere a ponderii ocupaţiilor din GO 4 (funcţionari) şi GO 5 (lucrători în servicii), dar şi creşteri uşoare pentru GO 9 (muncitori necalificaţi) şi GO 6 (muncitori în agricultură şi pescuit).
- Din punctul de vedere al domeniilor de calificare relevante pentru liceul tehnologic şi învăţământul profesional, la nivel regional, cea mai ridicată cerere de forţă de muncă la orizontul următoarelor 12 luni se adresează domeniilor mecanică (22,5%), comerţ (20,7%), construcţii, instalaţii şi lucrări publice (18,1%) şi turism şi alimentaţie (12,7%). În ceea ce priveşte domeniile de calificare specifice învăţământului postliceal, cea mai ridicată cerere de forţă de muncă se adresează domeniilor servicii (69,3%), sănătate şi asistenţă pedagogică (15,9%) şi informatică (9,8%).
- Pe fondul unei perioade în care firmele au manifestat prudenţă sporită în acţiunile de recrutare şi angajare, doar 13% dintre firmele investigate au angajat tineri absolvenţi ai promoţiei 2010. Firmele însă au avut tendinţa de a recruta în mai mare măsură absolvenţi de învăţământ profesional şi absolvenţi de liceu tehnologic. Peste 70% dintre acestea s-au declarat a fi mulţumite şi foarte mulţumite de nivelul de calificare al absolvenţilor. Absolvenţii de învăţământ postliceal şi profesional sunt caracterizaţi de cele mai ridicate nivele de mulţumire. Gradul cel mai ridicat de nemulţumire caracterizează absolvenţii de liceu tehnologic şi absolvenţii fără calificare (învăţământ gimnazial, primar).
- Din punctul de vedere al domeniului de calificare specific liceului tehnologic, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele au angajat absolvenţi ai promoţiei 2010 necesitau

calificări din comerţ (34,4%), construcţii, instalaţii şi lucrări publice (18,5%), turism şi alimentaţie (12,8%) şi mecanică (12,1%). În ceea ce priveşte domeniile de calificare specifice şcolilor postliceale, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele au angajat absolvenţi ai promoţiei 2010 necesitau calificări din servicii (54,1%) şi sănătate şi asistenţă pedagogică (34,5%).

- Una dintre cele mai importante dimensiuni ale cererii de calificări este *structura acesteia pe domenii de formare profesională.* 21,5% dintre locurile de muncă pentru care se estimează că va exista cerere la orizontul următoarelor 12 luni sunt ”*lipsite de relevanţă*” pentru ÎPT, cu alte cuvinte, fie necesită un nivel de educaţie mai ridicat (3,8%), fie unul mai scăzut (17,7%). Marea majoritate a locurilor de muncă vacante sunt relevante pentru absolvenţii de liceu tehnologic şi învăţământ profesional (62,1%), în vreme ce 16,4% sunt destinate absolvenţilor de şcoli postliceale.
- La nivel regional, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele estimează că vor creşte cererea la orizontul următoarelor 12 luni şi care necesită calificări relevante pentru liceul tehnologic şi învăţământul profesional aparţin domeniilor *mecanică* (22,5%), *comerţ* (20,7%), *construcţii, instalaţii şi lucrări publice* (18,1%) şi *turism şi alimentaţie* (12,7%), urmate de *industrie alimentară* (6,7%), *materiale de construcţii* (4,6%), *economic* (4,5%) şi *industrie textilă şi pielărie* (4,4%).
- La nivel regional, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele estimează că vor creşte cererea la orizontul următoarelor 12 luni şi care necesită calificări specifice învăţământului postliceal aparţin domeniilor *servicii* (69,3%), *sănătate şi asistenţă pedagogică* (15,9%) şi *informatică* (9,8%).

4.2.4. Proiecţia cererii şi ofertei de locuri de muncă pe termen lung

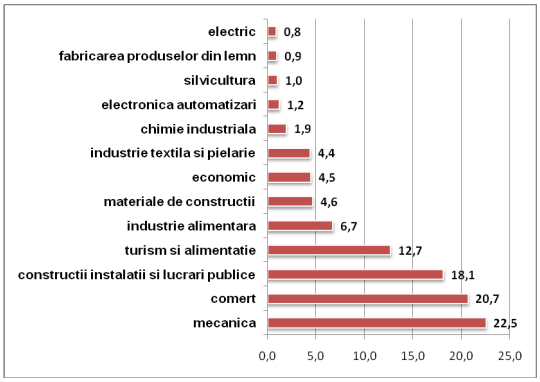

Figura 21 Distribuţia locurilor de muncă pentru care se estimează creşteri, după domeniul de calificare – ocupaţii relevante pentru liceul tehnologic sau învăţământul profesional (%)

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 şi în perspectiva anului 2020

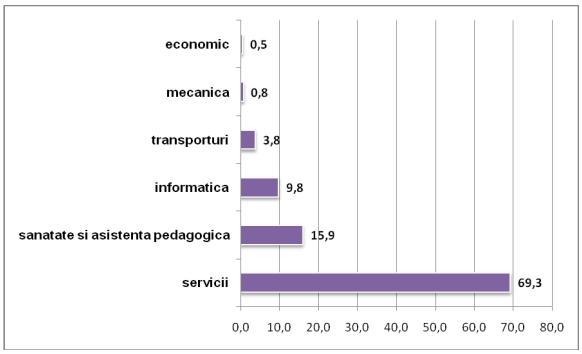

Figura 22 Distribuţia locurilor de muncă pentru care se estimează creşteri, după domeniul de calificare - ocupaţii relevante pentru învăţământul postliceal (%)

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 şi în perspectiva anului 2020

4.3. Concluzii din analiza pieţei muncii. Implicaţii pentru Î.P.T.

4.3.1. Principalele constatări desprinse din informaţiile din AMIGO la nivel regional

În perioada 2002-2015 atât populaţia activă cât şi populaţia ocupată a cunoscut o scădere semnificativă. Scăderea a fost mai accentuată în cazul populaţiei feminine. Populaţia ocupată din mediul rural reprezintă în anul 2015, 45,9% din totalul populaţiei ocupate la nivelul regiunii.

4.3.2.Concluzii din analiza principalilor indicatori din Balanţa Forţei de Muncă (BFM)

Rata de activitate şi rata de ocupare au crescut în perioada 2008 – 2015. Rata de activitate la nivelul regiunii se situează în anul 2015 sub media naţională cu 3 puncte procentuale.

În cazul tinerilor (grupa de vârstă 15-24 ani) atât rata de activitate cât şi rata de ocupare sunt în continuare în scădere şi au valori foarte mici (31,4% rata de activitate şi 22,2% rata de ocupare în 2015).

Se remarcă un fenomen îngrijorător în ceea ce priveşte valorile extrem de mici şi în scădere ale ratei de activitate (21,8% în 2015) şi ratei de ocupare (14,3% în 2015) a populaţiei feminine din grupa de vârstă 15-24 ani.

4.3.3. Concluzii din analiza structurii populaţiei ocupate civile

Rata şomajului BIM la nivelul regiunii se menţine la valori mai ridicate decât media naţională.

Rata şomajului tinerilor (15-24 ani) are în 2015 valori îngrijorător de mari (29,3%, cu 7,6 puncte procentuale mai mare decât media naţională). Populaţia feminină şi cea din mediul urban de la această categorie de vârstă înregistrează valori mai mari ale ratei şomajului decât totalul populaţiei în vârstă de muncă.

Ponderea şomerilor tineri din totalul şomerilor este în perioada 2008 – 2015 deşi în scădere înregistrează, în 2015 o valoare de 25%.

4.3.4. Concluzii din analiza comparativă pe ocupaţii a şomajului şi locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

Ierarhia sectoarelor economice din punct de vedere al ponderii populaţiei ocupate civile pe sectoare în 2014 la nivel regional este: *serviciile 40,7%, agricultura 31,9%,, industria 19,2%, construcţiile 8,2%.*

Serviciile

Ponderea populaţiei ocupate civile din servicii la nivel regional este cu aproape 4 puncte procentuale sub media naţională, judeţul Buzău având pondere sub media regională. În comerţ regiunea deţine o pondere a populaţiei ocupate de 13,6% faţă de media naţională de 14,3%.

Agricultura

Agricultura a înregistrat o creştere a ponderii populaţiei ocupate civile în perioada 2008-2014 (cu 1,2 puncte procentuale) şi se situează peste media naţională. Disparităţile intraregionale în ceea ce priveşte populaţia ocupată civilă în agricultură sunt semnificative.

Industria

În 2014 industria a cunoscut o creştere faţă de 2012 a ponderii populaţiei civile ocupate. Disparităţile intraregionale în ceea ce priveşte populaţia ocupată civilă în industrie sunt semnificative. Astfel ponderile populaţiei civile ocupate în industrie în judeţul Buzău (21,5%) sunt superioare mediei naţionale (21,1%).

4.3.5. Proiecţia ocupării şi a deficitului de calificări pe termen scurt (concluzii din anchete)

Ponderea populaţiei ocupate civile în industrie la nivelul regiunii în 2014 (8,2%) este peste media naţională (7,4%), județul Buzău situându-se sub media regională şi naţională.

4.3.6. Concluzii din previziunile privind cererea şi oferta pe termen lung la nivel regional

În scenariul moderat, grupele ocupaționale pentru care se previzionează ușoare creșteri ale locurilor de muncă disponibile ar fi *Tehnicieni în domeniul fizicii și tehnicii, Operatori la instalațiile fixe și lucrători asimilați*. Se menține aproximativ constant numărul de locuri de muncă disponibile destinate O*peratorilor la mașini, utilaje și asamblorilor de mașini, echipamente și alte produse*. Evoluții care conduc spre valori negative care sugerează pierderi de locuri de muncă în economia regiunii par să afecteze grupele *Agricultori și lucrători calificați în agricultură, Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe, Lucrători în servicii personale și de protecție, Funcționari în servicii cu publicul*. Pentru celelalte grupele ocupaționale se profilează locuri de muncă disponibile în cea mai mare parte a intervalului de prognoză, în tendință descrescătoare însă.

4.4. Implicaţiile pentru ÎPT

- **Rata ridicată a şomajului şi mai ales şomajul ridicat al tinerilor şi şomajul de lungă durată -** obligă sistemul de ÎPT la:
  - anticiparea nevoilor de calificare şi adaptarea ofertei la nevoile pieţei muncii

- acţiuni sistematice de informare, orientare şi consiliere a elevilor
- abordarea integrată a formării profesionale iniţiale şi continue, din perspectiva învăţării pe parcursul întregii vieţi
- implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forţei de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu şi-au găsit un loc de muncă după absolvirea şcolii.
- parteneriate active cu agenţii economici, Agenţiile de Ocupare a Forţei de Muncă, autorităţi şi alte organizaţii care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenţilor – prioritate permanentă a managementului şcolar.

➢ **Participarea scăzută a forţei de muncă în programe de formare continuă -** în contrast cu nevoile de formare în creştere (pentru întreprinderi, salariaţi, şomeri), decurgând din mobilitatea ocupaţională accentuată de procesele de restructurarea economiei, nevoile de actualizare şi adecvare competenţelor la cerinţele în schimbare la locul de muncă, etc. - oferă şcolilor oportunitatea unei implicării active ca furnizori de formare pentru adulţi, având în vedere:

- creşterea nivelului de calificare a capitalului uman şi formarea de noi competenţe pentru adaptarea la schimbările tehnologice şi organizaţionale din întreprinderi
- adecvarea calificării cu locul de muncă
- reconversia profesională în funcţie de nevoile pieţei muncii
- recunoaşterea şi valorificarea în experienţei profesionale şi a competenţelor dobândite pe cale formală şi informală
- diversificarea ofertei de formare şi adaptarea la nevoile grupurilor ţintă: ex. programe de formare la distanţă, consultanţă, etc.

➢ **Evoluţiile sectoriale în plan ocupaţional, analizele şi prognozele privind evoluţia cererii şi ofertei de forţă de muncă -** trebuiesc avute în vedere pentru:

- planificarea strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), judeţean (PLAI), unitate şcolară (PAS)
- identificarea şi eliminarea unor dezechilibre între planurile de şcolarizare şi nevoile de calificare
- planurile de şcolarizare trebuie să reflecte ponderea crescută a serviciilor, nevoile în creştere în construcţii, calificările necesare ramurilor industriale cu potenţial competitiv (cu accent pe creşterea nivelului de calificare şi noile tehnologii), prioritătile strategice sectoriale pentru agricultură şi dezvoltarea rurală.

➢ **Decalajele privind nivelul de educaţie în mediul rural faţă de urban -** obligă la:

- Măsuri sistemice pentru creşterea generală a calităţii învăţământului rural
- Asigurarea accesului egal la educaţie în condiţii de calitate
- Măsuri de sprijin pentru continuarea studiilor de către elevii din mediul rural şi din categorii defavorizate economic şi social

➢ **Adaptarea ofertei de formare profesională iniţială la nevoile anticipate ale pieţei muncii corelată cu validarea periodică a datelor din studiile previzionale pe baza datelor curente din surse oficiale şi administrative.**

5. ÎNVĂŢĂMÂNTUL PROFESIONAL ŞI TEHNIC DIN JUDEŢUL BUZĂU

5.1. Indicatori de context

5.1.1.Contextul european

Cadrul de referință pentru perioada curentă de planificare este Rezoluția Consiliului Uniunii Europene din 26.02.2021 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educaţiei şi formării în perspectiva realizării şi dezvoltării în continuare a spaţiului european al educaţiei (2021-2030) – "ET 2030" –, care înlocuieşte fostul cadru ET 2020 şi Strategia Europa 2020, menţinând însă în mare parte logica indicatorilor şi a ţintelor comparabile la nivelul UE.

Rezoluţia stabileşte cinci priorităţi strategice pentru deceniul 2021-2030, relevante şi pentru planificarea învățământului profesional și tehnic la nivelul județului Buzău:

- îmbunătăţirea calităţii, a echităţii, a incluziunii şi a reuşitei pentru toţi în educaţie şi formare;
- transformarea învăţării pe tot parcursul vieţii şi a mobilităţii într-o realitate pentru toţi;
- îmbunătăţirea competenţelor şi a motivaţiei în profesia de cadru didactic;
- consolidarea învăţământului superior european;
- susţinerea tranziţiei verzi şi a tranziţiei digitale în şi prin educaţie şi formare.

Pentru monitorizarea progreselor, Rezoluţia stabileşte şapte ţinte de referinţă la nivelul UE (Anexa II), dintre care patru sunt direct relevante pentru analiza învățământul profesional și tehnic județean:

Ţinta UE (orizont 2025/2030)	Valoare de referinţă UE	Relevanţă pentru judeţul Buzău
Rata de părăsire timpurie a sistemului de educaţie şi formare	sub 9% până în 2030	Rămâne un indicator prioritar de monitorizat, în special în mediul rural şi în învăţământul profesional (secţiunea 5.5.7 şi 5.8)
Absolvirea învăţământului terţiar (25-34 ani)	minimum 45% până în 2030	Relevant pentru rutele de continuare a studiilor ale absolvenţilor de liceu tehnologic din judeţ
Expunerea absolvenţilor EFP la învăţare la locul de muncă	minimum 60% până în 2025	Ţintă direct aplicabilă consolidării învăţământului profesional şi dual (secţiunile 5.7.4-5.7.5); rata actuală de realizare a claselor duale (60% în 2024-2025, 85% clase prof.+dual la 17.10.2025) arată marja de progres necesară
Participarea adulţilor la activităţi de învăţare (25-64 ani)	minimum 47% până în 2025	Confirmă necesitatea diversificării ofertei de formare continuă a şcolilor învățământul profesional și tehnic din judeţ (Prioritatea 1, Obiectivul 1.4 din PLAI anterior)

Pentru ciclul de lucru 2021-2025, Rezoluţia stabileşte cinci domenii prioritare de cooperare europeană (Anexa III), dintre care Domeniul prioritar 2 ("Învăţarea pe tot parcursul vieţii şi mobilitatea") vizează explicit consolidarea educaţiei şi formării profesionale ca traseu atractiv şi de calitate, inclusiv prin extinderea învăţării la locul de muncă şi a componentei duale – recomandare direct aplicabilă situaţiei constatate în judeţul Buzău, unde învăţământul dual de nivel 4 este complet absent (secţiunea 5.7.8), iar cel de nivel 3 este realizat sub nivelul planificat.

De asemenea, Domeniul prioritar 5 ("Tranziţia verde şi tranziţia digitală") recomandă integrarea competenţelor digitale şi de sustenabilitate în toate tipurile de educaţie şi formare, aspect relevant pentru dezvoltarea, la nivelul reţelei de învățământul profesional și tehnic din Buzău, a unor calificări emergente precum protecţia mediului (deja prezentă la 3 unităţi şcolare, secţiunea 5.7.6) şi pentru actualizarea curriculumului la specializările tehnice existente (electric, electronică-automatizări, mecatronică).

Domeniul prioritar 1 ("Calitate, echitate, incluziune şi reuşită") susţine, la rândul său, măsurile privind sprijinirea elevilor din grupuri dezavantajate (romi, mediul rural, elevi cu CES) deja integrate în oferta învățământului profesional și tehnic judeţeană prin locurile special alocate (secţiunile 5.7.4-5.7.8).

Sursă: Rezoluţia Consiliului UE 2021/C 66/01 din 26.02.2021 privind cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educaţiei şi formării 2021-2030 (JO C 66, 26.2.2021).

5.1.2.Contextul naţional

În România, formarea profesională în contexte de învăţare formale este asigurată prin două sisteme complementare: sistemul de formare profesională iniţială şi sistemul de formare profesională continuă. Prin formarea profesională iniţială, resursele umane dobândesc în primul rând educație, adică competențe cheie precum și o calificare care permite obţinerea unui prim loc de muncă şi apoi, prin formarea profesională continuă, se acționează pentru: actualizarea cunoştinţelor şi perfecţionarea pregătirii profesionale în ocupaţia de bază, precum şi în ocupaţii înrudite; schimbarea calificării, determinată de restructurarea economică, de mobilitatea socială sau de modificări ale capacităţii de muncă; însuşirea unor cunoştinţe avansate, metode şi procedee moderne necesare pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu; facilitarea integrării sociale a indivizilor în concordanţă cu aspiraţiile lor profesionale şi cu necesităţile pieţei muncii. Educaţia şi formarea profesională a copiilor, tinerilor şi adulţilor au ca finalitate principală formarea competenţelor, înţelese ca ansamblu multifuncţional şi transferabil de cunoştinţe, deprinderi/abilităţi şi atitudini, rezultate în urma serviciilor de orientare și consiliere în carieră și care sunt necesare pentru:

a) împlinirea şi dezvoltarea personală, prin realizarea propriilor obiective în viaţă, conform intereselor şi aspiraţiilor fiecăruia şi dorinţei de a învăţa pe tot parcursul vieţii;

b) integrarea socială şi participarea cetăţenească activă în societate inclusiv prin educarea în spiritul demnităţii, toleranţei şi respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului;

c) ocuparea unui loc de muncă;

d) formarea unei concepţii de viaţă, bazate pe valorile umaniste şi ştiinţifice, pe cultura naţională şi universală şi pe stimularea dialogului intercultural;

e) cultivarea sensibilităţii faţă de problematica umană, faţă de valorile moral-civice şi a respectului pentru natură şi mediul înconjurător natural, social şi cultural. Învăţarea pe tot parcursul vieţii se centrează atât pe formarea şi dezvoltarea competenţelor specifice unui

domeniu de activitate sau unei calificări, precum şi a competenţelor cheie. Învăţarea pe tot parcursul vieţii se realizează atât în contexte de învăţare formale, cât şi nonformale şi informale.

Legea Învăţământului Preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare,, cu modificările și completările ulterioare, a redefinit arhitectura sistemului, inclusiv componenta de învăţământ profesional şi tehnic: învăţământul profesional (durata de 3 ani, cu variantele dual şi tradiţional), învăţământul liceal – filiera tehnologică, respectiv învăţământul postliceal. Metodologia de fundamentare a cifrei de şcolarizare pentru anul şcolar 2025-2026 a introdus criterii mai stricte, corelate cu rata de promovabilitate la bacalaureat, rata de abandon şi absenteism, precum şi cu evoluţia demografică a fiecărei unităţi şcolare, ceea ce a condus la o restrângere a numărului de clase de a IX-a la nivel naţional şi, implicit, la nivelul judeţului Buzău.

Totodată, prin Legea nr. 141/2025 (măsuri fiscal-bugetare) a fost majorată norma didactică şi numărul de elevi la clasă, cu efecte directe asupra planului de şcolarizare şi asupra necesarului de personal didactic din unităţile de învățământ profesional și tehnic.

5.2. Indicatori de context specifici

5.2.1. Contextul demografic şi populaţia şcolară

Trendul demografic descris în PLAI 2018-2025 s-a confirmat şi în perioada următoare: potrivit Recensământului Populaţiei şi Locuinţelor (RPL 2021), judeţul Buzău avea 404.979 locuitori, faţă de 432.054 locuitori la recensământul din 2011, iar cifrele finale RPL 2021 publicate ulterior de INS situează populaţia judeţului la aproximativ 393.000 de locuitori – o scădere de peste 10% faţă de 2011 şi cea mai accentuată reducere înregistrată la nivelul întregii serii de recensăminte postbelice.

Declinul demografic afectează în mod direct generaţiile care intră în sistemul de învățământ profesional și tehnic. Fenomenul, corelat cu îmbătrânirea demografică şi cu migraţia populaţiei tinere, confirmă recomandarea PLAI anterior privind necesitatea unei gestiuni previzionale, pe termen mediu şi lung, a reţelei şcolare de învățământ profesional și tehnic.

5.2.2. Contextul economic şi al pieţei muncii

În evidenţele Agenţiei Judeţene pentru Ocuparea Forţei de Muncă (AJOFM) Buzău sunt înregistraţi 5.697 de şomeri (din care 2.581 femei), rata şomajului înregistrat fiind de 4,1% – peste media naţională (3,3%) şi plasând judeţul pe locul 17 în clasamentul naţional descendent al ratei şomajului. Rata şomajului în rândul femeilor (4,1%) a fost uşor superioară celei înregistrate în rândul bărbaţilor (4,0%).

La nivel naţional, datele INS pentru trimestrul I 2025 arată o rată de ocupare de 62,6% pentru populaţia 15-64 de ani şi evidenţiază o rată a şomajului deosebit de ridicată în rândul tinerilor (peste 27%), fenomen relevant pentru planificarea ofertei de învățământ profesional și tehnic, întrucât confirmă dificultăţile de inserţie profesională a absolvenţilor tineri şi necesitatea consolidării componentei de formare practică şi a învăţământului dual. Structura ocupării în judeţ rămâne axată pe domeniul mecanică, servicii (comerţ, turism), agricultură, industrie alimentară, sectoare care se regăsesc şi în structura ofertei actuale de calificări din învățământul profesional și tehnic judeţean.

5.3. Indicatori de intrare, de proces, de ieşire şi de impact

Structura şi metodologia de calcul a indicatorilor de intrare (elevi/cadru didactic, rata de cuprindere), de proces (mecanisme decizionale, resurse materiale), de ieşire (rate de absolvire, abandon, tranziţie, părăsire timpurie) şi de impact (inserţie profesională, utilizarea competenţelor) rămân cele stabilite prin metodologia CNDIPT, utilizată şi în PLAI 2018-2025.

- Rata de abandon şcolar rămâne un motiv de îngrijorare, în special în învăţământul profesional şi în mediul rural, context confirmat şi de criteriile de fundamentare a cifrei de şcolarizare pentru 2025-2026, care penalizează unităţile şcolare cu rată de promovabilitate constant scăzută şi absenteism ridicat.
- Rata de ocupare a absolvenţilor din învățământul profesional și tehnic rămâne corelată cu evoluţia pieţei muncii judeţene (secţiunea 5.2.2) şi cu gradul de adecvare a calificărilor oferite la cererea operatorilor economici locali.
- Participarea adulţilor la formarea continuă rămâne redusă, iar şcolile din învățământul profesional și tehnic sunt în continuare chemate să îşi diversifice oferta de formare a adulţilor, conform priorităţilor stabilite în PLAI anterior.

Indicatori de proces

Planificarea strategică în învățământul profesional și tehnic este un exerciţiu participativ bazat pe acţiunea colectivă a partenerilor economici şi sociali multipli, care reprezintă interesele angajatorilor, asociaţiilor profesionale, angajaţilor/ sindicatelor, administraţiei publice, ale organizaţiilor guvernamentale relevante, precum şi ale altor organizaţii ale societăţii civile. În acest fel este urmărită asumarea deciziilor şi respectarea interesului comun al tuturor celor implicaţi. Ieşirile din sistemul IPT se realizează după perioade de timp semnificative, mai mari de 1 an, ceea ce impune anticiparea timpurie a cererii pieţei muncii.

Planul Regional de Acţiune pentru Învăţământ (PRAI), Planul Local (judeţean) de Acţiune pentru Învăţământ (PLAI) şi Planul de Acţiune al Şcolii (PAS) au drept scop corelarea dintre oferta învăţământului profesional şi tehnic şi nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional, judeţean şi local. Documentarea pentru elaborarea PRAI, PLAI, PAS se realizează prin analiza documentelor strategice de nivel naţional, regional şi judeţean precum şi pe studii şi analize de piaţa muncii.

Elaborarea şi actualizarea PRAI şi PLAI se află în responsabilitatea următoarelor structuri manageriale consultative corespunzătoare nivelurilor decizionale regional şi judeţean: *Consorţiile Regionale*, respectiv *Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS)*.

Consorţiile Regionale sunt structuri parteneriale consultative, fără personalitate juridică, în sprijinul Centrului Naţional de Dezvoltare a Învăţământului Profesional şi Tehnic şi al Inspectoratelor Şcolare Judeţene/al Municipiului Bucureşti, pentru creşterea contribuţiei educaţiei şi formării profesionale la dezvoltarea regională.

Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social sunt structuri parteneriale consultative, fără personalitate juridică, cu atribuţii în domeniul învăţământului profesional şi tehnic, care funcţionează în sprijinul Inspectoratului Şcolar Judeţean /al Municipiului Bucureşti.

Consorţiile Regionale, respectiv CLDPS sunt formate din reprezentanţi ai Agenţiei de Dezvoltare Regională (ADR), Consiliilor Judeţene, Agenţiilor de Ocupare a Forţei de Muncă

(AMOFM/AJOFM), Camerelor de comerţ, inspectoratelor şcolare, angajatorilor şi organizaţiilor patronale, sindicatelor, camerelor de comerţ , ONG-urilor.

Oferta educaţională a IPT pe domenii de formare profesională şi calificări precum şi reţeaua şcolară de la nivelul fiecărui judeţ este proiectată pe baza recomandărilor PRAI, PLAI, PAS, ca rezultat al planificării strategice. Inspectoratele şcolare elaborează anual proiectul planului de şcolarizare la nivel judeţean/al municipiului Bucureşti, pe baza propunerilor şcolilor. Unitățile de ănvățământ formulează propunerile de plan de şcolarizare după consultarea partenerilor sociali şi aprobarea de către membrii Consiliului de administraţie.

Inspectoratele şcolare organizează consultarea Comitetelor Locale pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social (CLDPS), care analizează şi avizează planul de şcolarizare pe baza recomandărilor PRAI şi PLAI. Proiectele planurilor de şcolarizare, avizate de CLDPS şi aprobate de Consiliul de administraţie al ISJ/ISMB sunt transmise la ministerul educaţiei. Pe baza acestor documente, ministerul educaţiei propune Guvernului spre aprobare cifra de şcolarizare. Fundamentarea cifrei de şcolarizare se realizează în conformitate cu prevederile metodologiei specifice elaborată de Ministerul Educaţiei și Cercetării. Activitatea Consorţiile Regionale şi a CLDPS este reglementată prin Ordinul MECŞ nr 4456/08.07.2015. În plus, faţă de atribuţiile legate de actualizarea PRAI şi PLAI şi de avizarea proiectului planului de şcolarizare la IPT, Consorţiilor regionale şi CLDPS au următoarele atribuţii:

- oferă, la nivel regional/judeţean, cadrul organizatoric pentru promovarea parteneriatului social în formarea profesională iniţială şi continuă , organizată prin unităţile de învăţământ;
- monitorizează situaţia parteneriatului social la nivelul unităţilor de învăţământ, solicită şi propune soluţii de creştere a eficienţei acestuia;
- monitorizează implementarea PRAI, PLAI şi PAS;
- furnizează Inspectoratului Şcolar Judeţean/al Municipiului Bucureşti avizul consultativ privind oportunitatea autorizării unităţilor de învăţământ pentru un nou nivel de învăţământ/specializare/calificare profesională în vederea emiterii avizului conform al inspectorului şcolar general la Cererea de evaluare externă;
- participă, prin reprezentanţii desemnaţi, în cadrul comisiilor constituite cu ocazia desfăşurării examenelor de certificare a calificării absolvenţilor învăţământului profesional şi tehnic;
- propune, din proprie iniţiativă sau la solicitarea inspectoratului şcolar, modificarea/ completarea Registrului naţional al calificărilor/Nomenclatoarelor calificărilor profesionale, pentru calificări pentru care se organizează pregătirea prin învăţământul profesional şi tehnic;
- facilitează încheierea de acorduri de colaborare pentru organizarea pregătirii practice a elevilor la operatorii economici;
- se implică în realizarea consilierii, orientării şi informării privind cariera, în colaborare cu reprezentanţii instituţiilor cu atribuţii în acest domeniu;
- identifică şi promovează acţiuni ce vizează tranziţia de la şcoală la locul de muncă a absolvenţilor de învăţământ profesional şi tehnic, în vederea realizării integrării socio-profesionale a acestora;
- colaborează cu alte structuri judeţene/locale pentru elaborarea/actualizarea, monitorizarea şi implementarea de documente strategice în domeniul resurselor umane;

- contribuie la elaborarea şi implementarea de proiecte de dezvoltare a învăţământului profesional şi tehnic la nivel naţional/regional/judeţean ;
- avizează Curriculum-ul în Dezvoltare Locală (CDL) conform reglementărilor în vigoare;

5.4. Servicii de orientare şi consiliere

Din analiza informaţiilor disponibile se poate aprecia că, deşi în ultimii ani s-au înregistrat progrese în domeniu, totuşi, gradul de acoperire a serviciilor de orientare şi consiliere este insuficient datorită în principal numărului insuficient de consilieri şcolari şi de cabinete de orientare şi consiliere din şcoli. În acest context, nu se poate vorbi de un proces sistematic şi coerent de orientare şi consiliere în sprijinul unei decizii informate din partea elevilor şi părinţilor acestora în alegerea traseului de formare.

5.5 Analiza ofertei curente (pentru anul şcolar in derulare)

Comparativ cu cifra de şcolarizare propusă pentru anul şcolar 2024-2025, gradul de realizare pe filiere a fost următorul:

Filieră	Liceu teoretic	Liceu vocaţional	Liceu tehnologic	Învăţământ profesional	Învăţământ dual	Total clase
Propus 2024-2025	57	16	34	35	10	152
Realizat 2024-2025	57	16	34	29	6	142

Se remarcă o realizare integrală (100%) a claselor propuse pentru filierele teoretică, vocaţională şi tehnologică, în timp ce învăţământul profesional a fost realizat în proporţie de 82,9% (29 din 35 de clase), iar învăţământul dual doar în proporţie de 60% (6 din 10 clase), semnalând o cerere efectivă (opţiuni ale elevilor / capacitate de organizare a claselor) mai redusă decât oferta iniţial propusă pentru aceste două componente, în special pentru învăţământul dual.

Proiectarea planului de şcolarizare pentru anul şcolar 2025-2026 s-a realizat în baza:

- OME nr. 7436/19.11.2024 privind aprobarea Calendarului etapelor şi acţiunilor pentru stabilirea cifrei de şcolarizare în învăţământul preuniversitar dual şi în învăţământul profesional de stat pentru anul şcolar 2025-2026;
- OME nr. 7871/20.12.2024 pentru aprobarea Metodologiei privind fundamentarea cifrei de şcolarizare pentru învăţământul preuniversitar de stat, pentru anul şcolar 2025-2026;
- OMEC nr. 3109/17.01.2025 pentru modificarea Metodologiei aprobate prin OME nr. 7871/2024.

Proiectul cifrei de şcolarizare pentru anul şcolar 2025-2026 a cuprins, pentru învăţământul de masă (clasa a IX-a, curs de zi), 145 de clase, structurate astfel:

Filieră/formă de învăţământ	Nr. clase	Pondere
Liceu teoretic	57	39,31%
Liceu vocaţional	15	10,34%
Liceu tehnologic	37	25,52%
Învăţământ profesional	30	20,69%
Învăţământ dual	6 (132 locuri)	4,13%
TOTAL învăţământ de masă	145	100%

La acestea s-au adăugat învăţământul special (5 clase: 1 clasă liceu teoretic şi 4 clase învăţământ profesional), rezultând un total judeţean de 150 de clase propuse pentru clasa a IX-a/an de studiu introductiv, în anul şcolar 2025-2026.

Componentele de învăţământ profesional şi tehnic propriu-zise (liceu tehnologic + învăţământ profesional + învăţământ dual) însumează 73 de clase, respectiv 50,34% din totalul planului de şcolarizare pentru învăţământul de masă – aproximativ egal cu ponderea filierei teoretice şi vocaţionale (49,65%).

Învăţământul profesional cu durata de 3 ani a fost proiectat pentru 30 de clase, organizate în 15 unităţi de învăţământ, cu implicarea a 108 operatori economici parteneri. Distribuţia pe domenii de pregătire de bază a fost următoarea:

Domeniul de pregătire	Nr. clase
Mecanică	14,5
Turism şi alimentaţie	5,5
Comerţ	2
Estetica şi igiena corpului omenesc	2
Agricultură	1,5
Electric	1,5
Industrie textilă şi pielărie	1
Electromecanică	0,5
Fabricarea produselor din lemn	0,5
Industrie alimentară	0,5
Silvicultură	0,5

Domeniul Mecanică domină net oferta, susţinut în principal de calificarea Mecanic auto (10 clase din cele 30 propuse la nivel judeţean), urmată de Ospătar (chelner) vânzător în unităţi de alimentaţie (3 clase), Mecanic agricol (2,5 clase), Comerciant-vânzător şi Frizer-coafor-manichiurist-pedichiurist (câte 2 clase). Repartizarea pe unităţi şcolare este condusă de Liceul Agricol "Dr. C. Angelescu" Buzău (6 clase: lucrător în agroturism, mecanic agricol, mecanic auto, ospătar, comerciant-vânzător) şi de Liceul Tehnologic Meserii şi Servicii Buzău (5 clase,

domeniul Turism şi alimentaţie/Estetică), urmate de reţeaua de licee tehnologice din mediul rural (Verneşti, Berca, Pătârlagele, Lopătari, Smeeni, Ruşeţu, Pogoanele), care asigură acoperirea teritorială a acestei forme de învăţământ, esenţială pentru accesul la calificare al elevilor din zonele rurale.

Pentru anul şcolar 2025-2026, 18 operatori economici din judeţ au solicitat şcolarizare în sistem dual, pentru un total de 133 de locuri, din care 132 de locuri (6 clase) au putut fi concretizate în grupe/clase de învăţământ dual, organizate la 3 unităţi şcolare: Liceul Tehnologic "Dimitrie Filipescu" Buzău (87 de locuri), Liceul Tehnologic "Alexandru Ioan Cuza" Buzău (30 de locuri) şi Liceul Tehnologic "Grigore C. Moisil" Buzău (15 locuri).

Domeniul de pregătire	Nr. locuri
Mecanică	56
Electric	36
Comerţ	20
Chimie industrială	10
Industrie alimentară	10

Operatorii economici parteneri implicaţi în finanţarea şi organizarea claselor duale ilustrează diversitatea mediului de afaceri buzoian, incluzând societăţi din industria auto şi feroviară (Sisecam Automotive România, Voestalpine Railway Systems România), materiale de construcţii şi industrie chimică (Greentech, Panosol Power, Bencomp), distribuţie de energie (Distribuţie Energie Electrică România), comerţ (Global Cash & Carry, Triton Impex, Francisc Import Export), industrie alimentară/băuturi (Ursus Breweries) şi transporturi (Trans Bus, RER Sud). Calificările cu cea mai mare pondere sunt Electrician exploatare joasă tensiune (25 de locuri) şi Comerciant-vânzător (20 de locuri).

Liceul tehnologic, învăţământ cu frecvenţă zi

Profil	Domeniul de pregătire	Nr. clase
Servicii	Economic	8
Servicii	Turism şi alimentaţie	6
Servicii	Comerţ	4
Tehnic	Electric	3
Tehnic	Electronică automatizări	3
Resurse naturale şi protecţia mediului	Agricultură	3
Resurse naturale şi protecţia mediului	Industrie alimentară	3
Resurse naturale şi protecţia mediului	Protecţia mediului	3
Servicii	Estetica şi igiena corpului omenesc	1

Profil	Domeniul de pregătire	Nr. clase
Tehnic	Mecanică	1
Tehnic	Producţie media	1
Tehnic	Silvicultură	1

Repartizarea pe unităţi este condusă de Colegiul Economic "Regele Mihai I" Buzău (9 clase: comerţ, activităţi economice, achiziţii şi contractări, turism, hotelărie), urmat de Liceul Tehnologic "Alexandru Ioan Cuza" Buzău (6 clase, ofertă diversificată: protecţia mediului, activităţi economice, gastronomie, tehnică de calcul, mecatronică, comerţ) şi de Liceul Tehnologic "Grigore C. Moisil" Buzău (5 clase, domeniile Electric şi Electronică automatizări). Domeniul Economic rămâne cel mai solicitat (8 clase), urmat de Turism şi alimentaţie (6 clase) şi Comerţ (4 clase), confirmând orientarea structurală a ofertei către servicii.

Învăţământul liceal seral, postliceal şi şcoala de maiştri

Pentru forma de învăţământ seral au fost propuse 5 clase la clasa a IX-a (domeniile Economic, Industrie alimentară şi Mecanică) şi 12 clase la clasa a XI-a, an de început al ciclului superior al liceului (domeniile Mecanică, Electronică automatizări, Turism şi alimentaţie, Economic, Electric, Electromecanică, Agricultură şi Construcţii, instalaţii şi lucrări publice), acestea din urmă permiţând absolvenţilor învăţământului profesional continuarea studiilor liceale.

Pentru învăţământul postliceal au fost propuse: 13 clase finanţate de la buget (predominant în domeniul Sănătate şi asistenţă pedagogică – asistenţi medicali generalişti, de farmacie, de radiologie, precum şi calificări de Informatică şi Servicii), 37-38 de clase finanţate prin bugetele locale şi/sau de cursanţi persoane fizice/juridice (majoritar tot în domeniul sanitar, la care se adaugă Agricultură, Electronică automatizări, Mecanică şi Estetică) şi 4 clase şcoală de maiştri, învăţământ de zi şi seral (maistru mecanic, maistru maşini şi aparate electrice, maistru electromecanic auto).

Pentru stagiile de pregătire practică organizate în învăţământul de masă a fost propusă o clasă, la Liceul Tehnologic "Henri Coandă" Buzău, domeniul Mecanică, calificarea Lăcătuş construcţii metalice şi utilaj tehnologic.

Ulterior aprobării planului de şcolarizare, Inspectoratul Școlar Județean Buzău a centralizat situaţia efectivă a realizării planului de şcolarizare, care permite o evaluare reală a gradului de acoperire a ofertei din învățământul profesional și tehnic:

Componentă	Clase propuse	Locuri propuse	Clase realizate	Elevi înmatriculaţi (total, incl. CES/romi)	Grad de realizare (clase)
Învățământ profesional + dual nivel 3 (de masă şi special)	40	900	34	740	85,0%
Învățământ dual nivel 4	0	0	0	0	(fără ofertă)

Componentă	Clase propuse	Locuri propuse	Clase realizate	Elevi înmatriculaţi (total, incl. CES/romi)	Grad de realizare (clase)
Liceu tehnologic, curs de zi	37	888	35	892	94,6%
Liceu tehnologic, curs seral	5	140	5	143	100%

Din totalul de 740 de elevi înmatriculaţi în învăţământul profesional şi dual (nivel 3), 6 sunt elevi cu cerinţe educaţionale speciale (CES) şi 4 sunt elevi de etnie romă; dintre cele 34 de clase efectiv organizate, 3 aparţin unităţilor speciale (Centrul Şcolar de Educaţie Incluzivă Buzău, Liceul Tehnologic Special pentru Copii cu Deficienţe Auditive Buzău, Centrul Şcolar de Educaţie Incluzivă Râmnicu Sărat), pe calificări din domeniul textile şi turism/alimentaţie. La liceul tehnologic zi, din cele 892 de elevi înmatriculaţi, 9 sunt elevi cu CES şi 29 de etnie romă.

Situaţia confirmă faptul că gradul de realizare a claselor de învăţământ profesional şi dual (85%) rămâne inferior celui înregistrat la liceul tehnologic (94,6% la zi, 100% la seral), iar învăţământul dual de nivel 4 este complet absent la nivelul judeţului Buzău (0 clase, 0 operatori economici implicaţi), confirmând necesitatea măsurilor prevăzute la Obiectivul 1.3 din prezentul document.

Reţeaua de parteneriat cu mediul economic rămâne extinsă: 129 de operatori economici cu contracte-cadru pentru practica elevilor în învăţământul profesional şi 17 operatori economici cu contracte de parteneriat pentru învăţământul dual de nivel 3 (niciun operator pentru nivel 4).

5.6. Indicatori de impact

Se impune o mai bună corelare a ofertei IPT cu cererea pieţei muncii, adaptarea conţinuturilor învăţării la realităţile viitoarelor locuri de muncă pentru absolvenţi, creşterea ponderii stagiilor de pregătire practică la operatorii economici parteneri ai şcolii în scopul dobândirii de către absolvenţi a competenţelor specifice viitorului loc de muncă. Pe de altă parte, este necesară creşterea atractivităţii viitoarelor locuri de muncă pentru absolvenţi, atât din punct de vedere al condiţiilor de muncă cât şi al retribuţiei.

Impactul sistemului de învăţământ şi de formare profesională asupra şomajului ar putea fi evaluat prin stabilirea unor corelaţii în timp între rata de inserţie profesională, respectiv rata şomajului absolvenţilor şi rata totală a şomajului. În acest moment, în **lipsa unui sistem unitar de monitorizare a inserţiei profesionale a absolvenţilor**, unitățile de învățământ raportează propriile evaluări. Aceste evaluări sunt însă parţiale (bazate în general pe feedback-ul obţinut de la absolvenţii) şi sunt dificil de validat.

Totuşi, rata ridicată a şomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, şi ponderea ridicată a acestora în numărul total al şomerilor, sugerează o **problemă serioasă a sistemului de pregătire în raport cu finalităţile obţinute în plan ocupaţional**. Din acest motiv, se reţine ca un prim indicator de impact, care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile, **şomajul tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani**, cu rezerva că acesta nu este diferenţiat pentru absolvenţii ÎPT.

Agenţiile de Ocupare a Forţei de Muncă (AJOFM) pot oferi date anuale valoroase despre absolvenţii înregistraţi în baza de date ca şomeri, dar acestea nu sunt diferenţiate în acord cu noua structură pe niveluri de pregătire şi finalităţile din ÎPT. În Acest sens se recomandă

colaborarea între ministere în vederea structurării unitare la nivel naţional a bazei de date a AJOFM pentru evidenţierea diferenţiată a absolvenţilor de ÎPT pe calificări şi niveluri de calificare, adaptat noilor trasee şi finalităţi ale sistemului de educaţie şi formare profesională.

Gradul de utilizare a competenţelor dobândite de absolvenţi la locul de muncă

Angajatorii sunt de părere că în general școala răspunde nevoilor pieței muncii creând profilurile solicitate pe piața muncii, însă aceasta întâmpina relativ probleme în relația ei cu operatorii economici. Școala acoperă necesarul de elevi în ceea ce privește cererea de forță de muncă, dar în ceea ce privește pregătirea elevilor, aceasta ar trebui să mai lucreze. Școala oferă multe calificări, numai că elevii trebuie să fie corect informați și consiliați. Școala îi pregătește pe tineri destul de bine, însă aceștia nu par interesați de ceea ce li se oferă, de meseriile propuse, ei fiind orientați către alte job-uri, mai ușor de obținut sau chiar către plecarea în străinătate. Școala are legătură cu personalitatea, cu educația.

Elevii trebuie orientați către muncă efectivă încă din timpul școlii. Pe lângă rolul profesorului, este foarte important și rolul familiei și al elevului, dacă dorește să fie învățat. Școala ar trebui să discute cu mediul privat și să transmită prin intermediul mass-mediei cerințele pieței muncii în România.

5.7. Concluzii privind învăţământul profesional şi tehnic buzoian

● Declinul demografic continuă să fie principalul factor de presiune asupra reţelei de învățământ profesional și tehnic, generaţiile de elevi care intră în clasa a IX-a fiind în scădere constantă (–600 de elevi anunţaţi pentru 2026-2027 faţă de anul anterior); planificarea reţelei şcolare trebuie realizată pe termen mediu, evitând atât supradimensionarea, cât şi restrângerea nejustificată a ofertei în zonele rurale.

● Componentele de învățământ profesional și tehnic (liceu tehnologic, învăţământ profesional, învăţământ dual) reprezintă 50,34% din planul de şcolarizare al învăţământului de masă pentru 2025-2026 (73 din 145 de clase), cu o structură de calificări dominată de Mecanică, Economic, Turism şi alimentaţie şi Comerţ, corelată cu profilul economic judeţean, dar gradul de realizare efectivă a claselor de învăţământ profesional (82,9% în 2024-2025) şi mai ales dual (60% în 2024-2025) rămâne inferior celui propus.

● Datele reale la începutului anului școlar curent confirmă gradul diferit de realizare a componentelor învățământului profesional și tehnic: 94,6% la liceul tehnologic zi (35 din 37 clase, 892 elevi), 100% la seral, dar doar 85% la învăţământul profesional şi dual nivel 3 (34 din 40 de clase, 740 de elevi); învăţământul dual de nivel 4 rămâne complet absent (0 clase, 0 operatori economici implicaţi), fiind principala direcţie de dezvoltare pentru anul şcolar 2026-2027.

● Reţeaua de parteneriat cu operatorii economici este solidă şi diversificată: 129 de operatori economici susţin practica elevilor din învăţământul profesional, iar 17 operatori susţin învăţământul dual de nivel 3, acoperind sectoare precum auto, feroviar, energie, comerţ, alimentaţie publică, industrie alimentară şi construcţii.

● Rata şomajului la nivel judeţean şi rata ridicată a şomajului în rândul tinerilor la nivel naţional confirmă necesitatea consolidării componentei practice şi a învăţământului dual, ca instrumente principale de creştere a inserţiei profesionale a absolvenţilor.

● Criteriile de fundamentare a cifrei de şcolarizare (promovabilitate, abandon, absenteism) impun unităţilor de învățământ profesional și tehnic o preocupare sporită pentru calitatea actului didactic şi pentru prevenirea abandonului şcolar, în special în rândul elevilor din mediul rural şi din grupuri vulnerabile.

6. EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI

Membrii Comisiei de actualizare a PLAI din județul Buzău au analizat datele transmise de către unitățile de învățământ și IȘJ Buzău, au evaluat ***progresul privind obiectivele, măsurile și acțiunile stabilite în PLAI Buzău 2018-2025*** și apreciază următoarele:

PRIORITATEA 1: Corelarea ofertei IPT cu nevoile de calificare şi creşterea ofertei pentru formarea profesională a adulţilor

● Planurile de şcolarizare anuale au fost fundamentate printr-o metodologie naţională unitară, care a introdus criterii obiective de alocare a claselor (promovabilitate, rată de abandon, evoluţie demografică) – *progres bun.*

● Pentru anul şcolar 2025-2026, CLDPS Buzău a analizat şi avizat favorabil proiectul cifrei de şcolarizare pentru învățământul profesional și tehnic: 30 de clase de învăţământ profesional (15 unităţi şcolare, 108 operatori economici parteneri) şi 6 clase/132 de locuri de învăţământ dual (18 operatori economici solicitanţi, 3 unităţi şcolare organizatoare) – *progres bun*,

● Gradul de realizare a planului de şcolarizare 2024-2025 a fost integral (100%) pentru filierele teoretică, vocaţională şi tehnologică, dar parţial pentru învăţământul profesional (82,9%) şi pentru cel dual (60%), ceea ce indică o cerere efectivă mai redusă decât oferta propusă pentru aceste componente – *progres mediu*, cu necesitatea unei mai bune corelări a proiectării cifrei de şcolarizare cu opţiunile reale ale elevilor.

● Reducerea generaţiilor de elevi impune, pentru anul şcolar 2026-2027, o restrângere a planului de şcolarizare, ceea ce va determina o reconsiderare a criteriilor de repartizare a claselor între unităţile de învățământ – *progres în curs de implementare.*

PRIORITATEA 2: Perfecţionarea sistemului de formare continuă a resurselor umane din şcoală

● Continuarea programelor de formare continuă a cadrelor didactice prin proiecte cu finanţare europeană (Erasmus+, PNRR) – *progres bun.*

● Aplicarea prevederilor Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 şi ale Legii nr. 141/2025 a determinat modificări ale normei didactice şi ale structurii posturilor, cu impact asupra planificării resurselor umane în învățământul profesional și tehnic – *aspect ce necesită monitorizare continuă.*

PRIORITATEA 3: Creşterea calităţii sistemului de informare şi consiliere profesională

● Continuarea colaborării Inspectoratul Școlar Județean Buzău Buzău – AJOFM Buzău – CJRAE Buzău în activităţile de orientare şi consiliere profesională, inclusiv prin broşurile anuale de admitere, actualizate şi publicate on-line – *progres bun.*

● Extinderea locurilor speciale pentru elevii romi şi pentru elevii cu cerinţe educaţionale speciale (CES) la nivelul fiecărei clase/domeniu de pregătire, conform metodologiei naţionale de admitere – *progres bun.*

PRIORITATEA 4: Dezvoltarea infrastructurii şi dotarea cu echipamente specifice învățământului profesional și tehnic

● Accesarea de fonduri europene (PNRR, POR/POR SE, POCU/POEO) pentru reabilitarea infrastructurii şi dotarea atelierelor/laboratoarelor de practică – progres mediu-bun, cu necesitatea unei evaluări actualizate, unitate cu unitate, a stadiului investiţiilor.

7. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA

Actualizarea analizei SWOT valorifică informaţiile şi concluziile din capitolele anterioare, precum şi tendinţele evidenţiate de PRAI Regiunea Sud-Est, particularizate pentru judeţul Buzău în contextul anului şcolar 2025-2026.

PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
• Reţea şcolară IPT distribuită teritorial echilibrat, care asigură accesul la educaţie inclusiv în mediul rural (Smeeni, Beceni, Verneşti, Berca) • Ofertă de calificări corelată, în linii mari, cu profilul economic judeţean (agricultură, industrie alimentară, comerţ, turism, mecanică, electric) • Metodologie naţională unitară şi obiectivă de fundamentare a cifrei de şcolarizare, corelată cu indicatori de calitate (promovabilitate, abandon) • Locuri speciale alocate elevilor romi şi elevilor cu CES la fiecare clasă/domeniu de pregătire.	• Declin demografic accentuat al populaţiei şcolare, cu reduceri anuale ale generaţiilor de elevi care intră în clasa a IX-a • Acoperire insuficientă cu cadre didactice titulare calificate pe anumite specializări (electronică-automatizări, industrie alimentară, agricultură/veterinar) • Rată de abandon şcolar şi absenteism ridicate în unele unităţi de IPT, în special în mediul rural • Componentă de învăţământ dual încă insuficient dezvoltată (nivel 4)
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
• Fonduri europene disponibile (PNRR, POR SE, POEO/POCU) pentru infrastructură, dotări şi formare continuă • Cadru legislativ actualizat (Legea nr. 198/2023) care sprijină extinderea învăţământului dual şi flexibilizarea rutelor de formare • Cerere de forţă de muncă calificată din partea operatorilor economici locali (rată a şomajului relativ moderată, sub media naţională) • Posibilitatea diversificării ofertei către domenii emergente (mecatronică, protecţia mediului, digitalizare)	• Accentuarea declinului demografic, cu risc de subdimensionare a unor unităţi de învățământ din mediul rural • Creşterea costurilor de funcţionare şi a normei didactice (Legea nr. 141/2025), cu impact asupra planificării resurselor umane şi a ofertei • Migraţia forţei de muncă tinere calificate către alte judeţe/state membre UE, cu risc de depopulare a bazinelor de recrutare pentru IPT • Rată ridicată a şomajului în rândul tinerilor la nivel naţional, cu risc de descurajare a opţiunii pentru IPT în favoarea migraţiei

8. REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI

Actualizarea analizei confirmă, în esenţă, direcţiile strategice stabilite prin PLAI 2018-2025, accentuate de evoluţiile recente ale contextului demografic, legislativ şi al pieţei muncii.

Declinul demografic rămâne principala provocare structurală: generaţiile de elevi care ajung în clasa a IX-a continuă să scadă (cu aproximativ 600 de elevi mai puţin pentru 2026-2027 faţă de anul anterior), impunând o gestiune previzională, atentă şi echilibrată, a reţelei şcolare de ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC, care să evite atât supradimensionarea ofertei, cât şi restrângerea nejustificată a accesului la educaţie în mediul rural.

Noul cadru metodologic de fundamentare a cifrei de şcolarizare, bazat pe criterii de calitate (promovabilitate, rată de abandon, absenteism), reprezintă un instrument util pentru raţionalizarea reţelei şcolare, dar necesită o aplicare graduală şi echilibrată, astfel încât să nu afecteze disproporţionat unităţile şcolare din mediul rural sau cele care deservesc grupuri dezavantajate.

Corelarea ofertei de calificări cu cererea pieţei muncii judeţene rămâne o prioritate constantă: rata şomajului relativ moderată la nivel judeţean (4,1% la finalul anului 2025) coexistă cu o rată ridicată a şomajului în rândul tinerilor la nivel naţional, ceea ce confirmă necesitatea consolidării componentei practice şi a învăţământului dual ca principale instrumente de creştere a inserţiei profesionale.

În baza analizei SWOT actualizate, Comisia judeţeană de actualizare a PLAI Buzău apreciază ca necesar a fi menţinute şi actualizate următoarele priorităţi

PRIORITATEA 1: Corelarea ofertei ÎPT din regiune cu nevoile de calificare identificate şi creşterea ofertei pentru formarea profesională a adulţilor

PRIORITATEA 2: Dezvoltarea resurselor umane ale şcolilor TVET

PRIORITATEA 3: Dezvoltarea serviciilor de orientare şi consiliere

PRIORITATEA 4: Asigurarea accesului la ÎPT şi creşterea gradului de cuprindere în educaţie

PRIORITATEA 5: Dezvoltarea şi diversificarea parteneriatului social în ÎPT

Pentru realizarea priorităţilor şi a obiectivele menţionate sunt planificate în capitolul următor activităţi şi sunt stabilite responsabilităţi. Fiecărui obiectiv şi fiecărei activităţi i-au fost asociaţi indicatori de realizare.

9. ACŢIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI

Planul de măsuri de mai jos operaţionalizează priorităţile stabilite în capitolul 8, pentru perioada de implementare 2025-2028, cu posibilitate de actualizare anuală, odată cu revizuirea planului de şcolarizare.

Prioritatea 1 – Corelarea ofertei IPT cu nevoile de calificare

Acţiune	Termen	Responsabil	Indicator de realizare
Organizarea anuală a unei consultări CLDPS – AJOFM Buzău – operatori economici pentru actualizarea diagnozei nevoilor de calificare	anual	Inspectoratul Școlar Județean Buzău/ CLDPS	1 raport anual de diagnoză
Fundamentarea proiectului planului de şcolarizare pe baza diagnozei actualizate şi a criteriilor de calitate (promovabilitate, abandon)	anual, până la 31 ian.	Inspectoratul Școlar Județean Buzău, unităţi IPT	Plan de şcolarizare aprobat
Extinderea numărului de clase/grupe de învăţământ dual în domeniile cu cerere ridicată (mecanică, electric, comerţ), inclusiv identificarea de operatori economici pentru introducerea, pentru prima dată la nivelul judeţului a unor calificări duale de nivel 4	2025-2028 (nivel 4: începând cu 2026-2027)	Inspectoratul Școlar Județean Buzău, CLDPS, unităţi IPT, operatori economici	Nr. clase duale/ an; nr. clase duale nivel 4

Prioritatea 2 – Dezvoltarea resurselor umane

Acţiune	Termen	Responsabil	Indicator de realizare
Monitorizarea posturilor vacante pe specializările deficitare şi sprijinirea ocupării acestora (mobilitate, reconversie, formare)	anual	Inspectoratul Școlar Județean Buzău	Grad de acoperire cu titulari
Organizarea de programe de formare continuă pe teme de specialitate şi metodică, inclusiv prin proiecte europene	2025-2028	CCD Buzău, Inspectoratul Școlar Județean Buzău	Nr. cadre didactice formate/an

Prioritatea 3 – Orientare şi consiliere profesională

Acţiune	Termen	Responsabil	Indicator de realizare
Derularea campaniilor de orientare şcolară şi profesională pentru elevii claselor a VIII-a, cu accent pe informarea privind cererea pieţei muncii	anual	Inspectoratul Școlar Județean Buzău, CJRAE Buzău, AJOFM Buzău	Nr. elevi consiliaţi

Prioritatea 4 – Acces la IPT şi prevenirea abandonului

Acţiune	Termen	Responsabil	Indicator de realizare
Menţinerea şi, după caz, extinderea locurilor speciale pentru elevii romi şi elevii cu CES, precum şi a sprijinului financiar (burse, transport)	anual	Inspectoratul Școlar Județean Buzău, unităţi IPT	Nr. elevi sprijiniţi
Monitorizarea lunară a absenteismului şi implementarea de măsuri remediale în unităţile cu risc de abandon	2025-2028	Unităţi IPT, Inspectoratul Școlar Județean Buzău	Rata de abandon şcolar

Prioritatea 5 – Parteneriat social

Acţiune	Termen	Responsabil	Indicator de realizare
Extinderea reţelei de parteneriate cu operatori economici şi autorităţi publice locale pentru practică, burse şi dotări	2025-2028	Unităţi IPT, CLDPS	Nr. parteneriate active